

[digi]

Nr 1, mai 2005 | Hind 33 krooni

Ajakiri+
CD-ROM=
33.-

ATI vs nVidia:

kes on video-
kaartide
kuningas?

Kuidas osta
kaamerat,
arvutit või
mobiili?

SUURES TESTIS 7 MP3- MÄNGIJAT

120 mängu, mida
tasub oodata

10 programmi,
mis teevad
arvuti turvaliseks

5 digikaamera
saladust

Järeleproovitud ja hinnatud:

- mobiilid
- sülearvutid
- digikaamerad
ja suur hulk
muid vidinaid

48

- Nikoni uued digipeeglid ● 9
- MP3-kell ● 9
- Euroopa võimsaim arvuti elab kabelis ● 10
- IBMi sülearvutid joovad viina ● 12
- Palju maksab Eesti tootja koduarvuti? ● 13
- Tetriseriülid ● 13
- Sony PSP hiline lootusetult ● 14
- Äratuskell paneb plehku ● 15
- HP kolm uut digiseebikat ● 16
- Opera-mees ujub Norrast USAsse ● 17
- Googlemaania ● 18
- Maailma parim maailm ● 20

KOLUMNISTID

Peeter Marvet - Väikesed asjad ● 22

Kristjan Otsmann - Minu isa päev 2010. aastal ● 23

Kas Internet tuleks kinni panna? ● 24

JÄRELE PROOVITUD

- Nokia 7710 ● 26
- Nintendo DS ● 28
- ATI vs nVidia ● 30
- Samsung Digimax v70 ● 32
- Canon EOS 20D ● 34
- Motorola RAZR V3 ● 36
- HP nc6220 ● 37
- Hyundai Imagequest L72D ● 38
- MicroLink N570 ● 39
- Genius HP-5.1V ● 43
- Manhattan FOLD-2000 ● 43
- Sweex Bluetooth Headset ● 44
- Logitech QuickCam for Notebooks Pro ● 44
- Sony Ericssoni Bluetooth MMV-100 ● 46
- Logitech V500 ● 46

- Internetis luurab vaenlane ● 54
- E-post mobiilis päästab laua tagant ● 58
- Automaatrežiimi nupp pole kaameral niisama! ● 60
- 120 valmivat mängu ● 76

MÄNGURUBRIIK PLAY

- Star Wars Republic Commando ● 67
- Star Wars Battlefront ● 69
- Call of Duty: United Offensive ● 70
- Battle Strike - Road to Berlin ● 72
- Airborne Troops ● 73
- The Simpsons: Hit and Run ● 74
- Mängu-uudised ● 75
- Ostujuht ● 77
- Digidoktor ● 78
- Kuulame ja vaatame ● 80
- Meil on kola üle! ● 81
- Viimane külg ● 82

Project: Snowblind demo

● Niisiis, taas on aeg päästa maailma ning teha seda vingelt 3D-graafikaga *action*-mängus. Digi pakub sulle mängimiseks ühte vaenlastest pungil taset täismängust. Sinu ülesanne on vanglaks ümberehitatud ooperimajast üles leida ja päästa teadlane Joseph Liaw. Vangla on sõdureid täis, nii et valmistu suuremaks mõlluks.

Openoffice.org 2.0 Beta (eestikeelne)

● Pole mingit mõtet elada hirmus, et sinu kasutatava piraat-Office'i pärast otsitakse su kodu läbi, viiakse arvuti ära ja tehakse suur trahv. Tasuta ja vabatahtlike arendatav Openoffice.org muutub nädal-nädalalt paremaks ja mõnusamaks. Nüüd on jõutud 2.0 testversioonini, mis aga piisavalt töökindel koduseks kasutamiseks.

Paketis sisalduvad tekstiredaktor Writer, tabelarvutusprogramm Calc, graafikaprogramm Draw, esitlusprogramm Impress ning teaduslike valemite ja võrrandite loomise programm Math.

Spybot - Search & Destroy 1.3

● Arvukate testide tulemusena üheks paremaks tasuta jagatavaks nuhkvaraemaldajaks kuulutatud Spybot on tõhus abimees Internetis varitsevate ohtude vastu, aidates arvutit eemaldada sinna paigaldatud nuhk-

vara ja muid kahjulikke programme. Spybot suudab ka immuniseerida arvuti suure hulga kahjuliku tarkvara vastu.

Firefox 1.0.3

● Maailmas hooga kuulsust koguv veebibrauser, mida loetakse turvalisemaks ja võimalusterohkemaks kui Internet Explorerit.

Thunderbird 1.0.2

● Tasuta levitatav e-posti lugeja, millel suurepärase sisseehitatud rämpsposti filter ning palju muid lisavõimalusi.

Acrobat Reader 7

● Uusim versioon igas arvutis vajalikust PDF-failide vaatajast.

«Tapja õllejogurti rünnak»

● Kuhu kaovad neitsid? Vapper rüütel proovib sellesse küsimusse selgust tuua ning leiab, et ühed hoolimatud mungad on vabadesse päästnud hirmsa Tapja Õllejogurti.

Parim lühimängufilm (Palamuse 2002), efektsus (Amat.fest 2002), idee (Amat.fest 2002) publiku lemmik (Tudengifilm 2001), peaauphind (Tudengifilm 2001). Noorte filmitegijatele Õ-Fraktsioonist kuulsust toonud film on Eesti uuema aja amatöörfilmi geniaalne, Monty Pythoni stiilis klassika.

Reklaam: Microlink

Miks, jumal, miks?

● Miks on nii, et iga välismaalane võib jalutada kioskisse ja osta endale mõne laheda tehnoloogiaajakirja, aga Eestis on selle koha peal igav liiv ja tühi väli? Ving, ving, ving. Ei tea. Ma pole kunagi sellest aru saanud. Alati olen mõelnud, et keegi võiks ju teha ühe korraliku laheda tehnikaajakirja, kus kirjutatakse uutest vidinatest, räägitaks inimestele, kuidas kasutada arvutit, digikaamerat, hiirt..., miks viirused on halvad, mida tähendab photoshoppimine.

Nüüd me siis tegime ühe. Sellise korraliku ja laheda. Panime nimeks [digi], sest meie eesmärk on kirjutada kõigest, kus sees tuksub protsessor, kus elu aluseks on küsimus, kas üks või null.

[digi] peab vastama küsimustele, mida osta ja mida mitte, milliseid imeasju on maailmas välja mõeldud ja kuidas kogu digi-

taalse virvarriga oma elus toime tulla.

Vastupidiselt levinud arvamusele on arvutid kõigis maailma hädades üsna harva süüdi. Mulle meeldib ütlus, et arvuti teeb seda, mida sa käsid tal teha, aga mitte seda, mida sa tahad, et ta teeks. Meie [digi] oleme suutnud oma arvutitele ja muudele vidinatele üsna hästi selgeks teha, mida me tahame, et nad teeks, ning Eesti parimate spetsialistide ja muhedaimate kirjutajate abil katsume olla evangelistideks, kes arvutite ja inimeste vahel sõprust ja üksteisemõistmist toovad.

Mängudest kirjutame ka. Kui koju arvuti ostetakse, siis juhtub ikka, et pereisa osutub selleks kõige suuremaks mänguriks. Ja mis siis, mängud on ju lahedad.

Esimese numbriläbilugemiseks on kuu aega. Siis tuleb järgmine.

[d] HENRIK ROONEMAA

[digi]

- Aadress: Paldiski mnt 26a, 10149 Tallinn
- tel 661 6186 ● faks 661 6185
- e-post digi@presshouse.ee

Toimetus

Peatoimetaja

Henrik Roonemaa

henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetaja

Leho Lahtvee

leho.lahtvee@presshouse.ee

Kujundaja

Indrek Loik

indrek.loik@presshouse.ee

Fotograaf

Egert Kamenik

egert.kamenik@presshouse.ee

Keeletoimetaja

Katrin Ringo

Kolumnistid

Peeter Marvet, Kristjan Otsmann

Kolumnistide portreede autor

Oskar Aitaja

Ajakirja makett **Siim Saidla**

Väljaandja **Presshouse OÜ**

Trükk **Unipress**

© **Presshouse OÜ**

Digimaailmas avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

Tellimine

- Telefonil 661 6186
- E-posti aadressil levi@presshouse.ee
- veebis aadressil: <http://www.presshouse.ee>

Tellimishind 299 krooni aastas. Otsekorraldusega 25 krooni kuus.

Reklaam

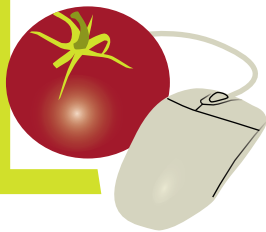
Margit Sprengk

tel 661 6186
GSM 50 55 198
margit.sprengk@presshouse.ee

Esikaane foto **Egert Kamenik**, modell **Merilyn**, riided **Tallinna Kaubamaja**

värskke kraam

> Maailma parim maakera **LK18** > Põgenev äratuskell **LK18** >
Mozilla Firefox 2.0 sai valmis **LK18** > Rekordilise kinesiografiaga
Samsungi teler **LK18**

SELJAKOTT - sisaldab juhtmeta võrguühendusega arvutit

PATAREI

Linnadžungli Tarzan

• Milleks liigutada end ise, kui seda võib su eest teha masin? Jaapanlased on lubanud pärast kümneaastast arendust masinavärgi lasta HALi (Hybrid Assistive Limb) ehk inimese külge käiva masinavärgi, mis kõndimisele ja ronimisele igati kaasa aitab. Kui astud sina, saab su seljakotis olev arvuti sellest aru ja käsib sinu küljes olevatel robotjalgedel veidi aidata. Ametlikult on see küll mõeldud näiteks selgroovigastusega inimestele või vanuritele, ent tegelikult roniksime me HALi abil Toompea seinu mööda üles, et tüdrukutele muljet avaldada. 19 000-dollarilise hinna juures peavad siis ikka head tüdrukud olema.

KÄIVITAJAD
Elektrimootorid, mis aitavad jäsemetel liikuda

NURGA-SENSOR
Määrab kindlaks puusa, põlve ja pahkluu nurga

BIOELEKTRILISED SENSORID

Naha külge kinnitatud sensorid jälgivad ajast lihastesse saadetavaid impulsse, mis annavad märku, et toimuma hakkab liikumine, näiteks on inimene otsustanud jalutada. Signaal saadetakse seljakotis olevasse arvutisse, kus seda valgukiirusel analüüsitakse ning saadetakse mootoritesse signaal enne, kui inimene üldse astuma hakata jõuab.

PÕRANDASENSOR
Määrab kindlaks kasutaja gravitatsioonikeskpunkti

Tädi Robocop

● Kõige lähedam robot on kindlasti Futurama Bender. Kahju, et keegi temasugust veel teinud pole. Selle asemel pakuvad jaapanlased meile Robocopi-laadseid korda armastavaid tegelasi, nagu T63 Artemis. Ta on kohe sellise tädiliku välimusega.

See 153 cm pikkune kahe käega robot liigub iseseisvalt ringi, tal on valgus- ja helisensorid

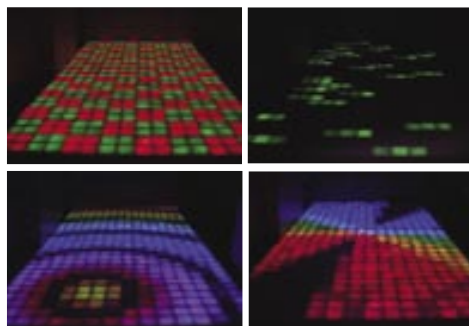
ning kahtlaselt käituvate inimeste pihta loobib see imeloom värvilisi palle.

Ühe Jaapani politseijaoskonna ülem oli Artemisest nii vaimustuses, et tegi temast üheks päevaks lausa oma asemiku, et reklaamida uut turvalise liiklemise kampaaniat.

Kes sajaga sõidab, saab punase palliga vastu pead.

See ei ole nali!

● Jaapani vidinafirma SolidAlliance on turule toonud USB-porti ühendatava kummitusedetektorit, mis eriti paranoiliste inimeste tarbeks lausa kaasaskantav. SolidAlliance väidab, et GhostRadar märkab ebatavalisi magnetlaineid ja hakkab sel puhul piiksuma ja punaste tuledega vilgutama. Kui juba selline möll lahti läheb, siis tähendab see, et hauatagune elu luurib kuskil ringi. Kui hauatagust elu märgata pole (ja «Doom 3» kollid ka surnust üles pole tõusnud), siis toimib GhostRadar eeskujulikult *flash drav'*ina, kuhu mahub 128 MB kuni 512 MB faile.

Sheigi, beibi

● Me oleme näinud palju väga väikseid asju, mis USB-porti käivad, ent see MIT'i tudengite ehitatud 40-ruutmeetrine USB kaudu programmeeritav tantsuplats on ilmselt suurim. Ja kindlasti lähedam kui kummitusedetektorid, ventilaatorid, USB-hambaharjad või kogu see muu kola, mida sinna ühendada saab. Terve toatäis päris ehtsana paistvat diskopõrandat! 1536 LEDi, 4096 värvi. 20 000 käsitsi joodeud ühendust. Tudengid ütlevad, et jah, nad on mõelnud selle peale, et tantsupõrandaga saab ka Tetrist mängida, aga nad peavad vahepeal loengutes ka käima. Tuleks juba suvi.

[AEG SURNUKS]

● Kohustused on mõttetu ajaraisk. Internet pakub piisavalt meelelahutust.

Hiirevaras

● Lihtne on ette kujutada looma, kes sööb väikeseid tüdrukuid, tolmurulle või raudnaelu. Aga see siin sööb kursorid. Õigemini kogub suurde hunnikusse. Meelelahutus 2 minutiks. www.militiadesign.com/b3ta/Cursor.html

12. tund

● Mida kinkida mehele, kellel on kõik olemas? Midagi nii müstilist nagu Klockwerksi kellad. www.klockwerks.com

Keel sõlme

● Peter Piper picked a peck of pickled peppers. A peck of pickled peppers Peter Piper picked. If Peter Piper picked a peck of pickled peppers, Where's the peck of pickled peppers Peter Piper picked? Ligi 3000 keeleharjutust 107 keeles. Kummikutes kummitus kummitas kummitus. www.uebersetzung.at/twister

2 punkti

● Kui Eesti korvpallipoiste kaklused platsil tekitavad tahtmise kaasa lüüa, siis võib netis aegsasti harjutama hakata. Et algaja kobakäpp midagi ära ei lõhuks, on palliks paberinutsakas ja korviks prügikast. www.sticky.tv/game/cyrkam_airtos

Aeg paindub

● Kes see ikka viitsiks istuda kuude kaupa mõne ehitatava pilvelõhkuja juures ning vaadata, kuidas ühe maja püstitamine käib. Playingwithtime.org kiirendab aeglaseid protsesse ja aeglustab kiireid. www.playingwithtime.org

Öös on piilujaid

● Me pole päris täpselt aru saanud, kas normaalsetel inimestel on ikka vaja 1,8-tollise pöörleva LCD-ekraaniga öövaatlusseadet, aga võib-olla on. Jahimeestel? Linnuvaatlajatel? Kahekordsest suurendusest on väiksemate või kaugemal asuvate lindude puhul kindlasti abi. Bushnell Night Hawk maksab USAs 229 dollarit.

Jooksusammul, linnutiivul

● Digi kirjutab mõned leheküljed edasi sellest, et kui jooksma lähed, pane taskusse mõni flash-mälul põhinev MP3-mängija, sest kõvakettaga variandid mahutavad küll rohkem muusikat, ent raputamist ei talu sugugi hästi. Aga Nike ja Philips on valmis teinud 4 GB kõvakettaga MP3-mängija PSA-610, mis nõmedast mudelinimest hoolimata näeb päris vahva välja ning peaks ka jooksutamist taluma, sest sellesse on sisse ehitatud midagi nimega «ShockLock». Kirjade järgi peaks see suurema kõikumise ja põrumise korral mängijas pöörleva kõvaketta lihtsalt seisma jätma. Miskipärast on seadmesse pandud ka GPS, võib-olla eriti karmidel jooksjatel on pärast kodus hea vaadata, kust kuhu nad lippasid. Muudest vajalikest vidinatest on PSA-610 (tehke selle nimega midagi!) peal FM-raadio ja stopper, see mängib MP3 ja WMA faile ning arvuti külge käib USB 2.0-iga. Hind 300 dollarit.

Ja veel üks MP3-kell

● Sellega võiks muljet avaldada küll - Evergreeni 256 MB mäluga kell, mis ka MP3-sid

mängib. Ainult et varruka alt kõrva jooksev juhe ei ole ilmselt suurem asi muljeavaldaja, eriti suvel, mil seljas lühikeste käistega särk. Ent umbes 100 dollari eest vilumaks ajaks, miks mitte.

Kaks uut digipeeglit Nikonilt

● Odavama klassi digipeegelkaamerate üks kuningaid Nikon D70 (pildil) on läbinud uuenduskuuri ning nüüdsest on saadaval Nikon D70s. CCD-sensor on küll sama, mis vanal mudelil, kuid oluliselt on täiustatud autofookuse täpsust, valgukatvust, aparaat on saanud suurema aku ning 2-tollise LCD-ekraani. Samuti on uue väljanägemise ja ülesehituse saanud kaamera menüüsüsteem. Õnneks ei ole ka vana D70 omanikke päris unustatud, mai keskel tuleb selle jaoks välja tarkvarauuendus, mis mõned uue kaamera tarkvaraomadused ka vanale kaamerale kannab.

6,1-megapikseline D50, mis poodi jõuab suve hakul, on üsna sarnane D70-ga, kuid see on väiksem ja kergem, pildi suurus kuni 3008 x 2000 pikselit. Sarivõtte kiiruseks on 2,5 kaadrit sekundis ning puhvrise mahub kuni 137 võtet. Uuendatud on pilditöötlusprotsessorit. D50-ga saab komplektis kaasa ka Nikoni uue AF-S DX 18-55 mm objektiivi. Mälukaartidena kasutab CompactFlashi asemel SecureDigitali.

Shhh...saladus

● Välismaal maksab pildil olev asi 269 USA dollarit. Sinna saab püsivalt talletada kuni 50 salasõna. Ja muud ei midagi. Aga miks peaks see parem olema kui hästi hoitav elektrooniline tasukmärkmik või tavaline paberileht?

Uus käevõru naistele!

● Roosad või sinised «kivid» hakkavad vilkuma, kui telefonile kõne saabumas. See peaks tagama võimaluse edevatel tüdrukutel oma kallid suhtlusvahendid tunnis ja mujal õigel ajal vaigistada ja veel edevamalt läbi ajada. Pealegi, me teame väga hästi, et naised panevad telefoni käekotti ega kuule seda mitte kunagi.

Jagab nagu koorelahutaja

• See, et arvuti kaalub 45 tonni ja võtab enda alla 400 m² pinda, on küll oh-nii-1940ndad. Välja arva-tud juhul, kui see arvuti on Euroopa kiireim ning maailmas kiiruselt kol-mandal kohal.

IBMi uusima super-arvuti MareNostrum kiiruseks öeldakse 40 teraflopsi. MareNostrum teeb sekundis rohkem arvutusi kui kalkulaato-riga inimene jõuaks teha 10 miljoni aasta jooksul. Sel on rohkem mälu kui 20 000 personaalarvutil kokku ning andmeid ma-hub sellesse salvestama 223 terabaiti. See on 29 miljoni raamatu jagu.

Arvuti omanik, His-paania ja Katalaani va-litsuste ning Barcelona Polütehnilise Ülikooli loodud konsortsium väi-dab, et nad kasutavad MareNostrumit muu hul-gas aerodünaamika, ge-neetika, bioloogia ja muu uurimiseks.

Teadagi. Digi kahtlus-tab, et nad mängivad selle peal lihtsalt meeletult hea resolutsiooniga «Doom 3». Kuidas muidu seleta-da pressiesindaja sõnu, et MareNostrumi kodu – üli-kooli vana kabel – on selle jaoks ideaalne koht.

Olgu Jõud sinuga

- Alienware, igast küljest «kõige-kõige» arvutite tootja USA soojast linnast Miami sai maha Tähesõdade temaatikas kastidega. Tumedad ja head jõud on mõlemad esindatud. Peale välimuse on kõvaketale ka George Lucase loominguvilja nänni mahutatud, kaasa arvatud mängudemosid.

Seikolt e-paberist ekraaniga kell

- E-paberist on unistaval ilmel räägitud mitu aastat, nüüd aga on asjad liikuma hakanud. Päril paberirullidest veel rääkida ei saa, kuid Seiko on teinud oma uuele käekellale 3 x 9 vms e-paberist ekraani, mis katab suurema osa kellast. Lisaks harjumuspärasele ajale näitab e-paberiga kell pidevalt muutuvat mosaiiki, ilmselt sellepärast, et e-paberi kella sisse panemist kuidagi õigustada. Tegelik põhjus? Seiko tahtis teha lihtsalt ühe sellise kella, mida kuskil maailmas pole tehtud ning loodab seda kõrge hinna eest edevatele inimestele müüa. Meie igatahes ostaksime küll.

Maailma suurim sülearvuti kõvaketas

- Seagate tõi avalikkuse ette oma 120 GB kõvaketa sülearvutitele. Näiteks MP3-sid mahutab selline hiiglane umbes kahe kuu jagu. See võiks tähendada suurusjärgus 23 000 lugu ehk 2300 CD-d. Kui need kõik osta, maksaks see üle poole miljoni krooni. Mõni ime, et piraatlus muusikatööstusele muret teeb, kui 120 GB jagu faile endaga kaasa võtta pole mingi probleem. Seagate ei ole veel teatanud uue kõvaketta hinda, ent tõenäoliselt jääb see mõne tuhande krooni kanti. Serial ATA liidesega kõvaketta kiirus on 5200 rpm ning Seagate väidab, et voolu tarbib see sama palju kui tüüpiline 4200 rpm sülearvuti kõvaketas ning on pea hääletu.

Seis! Tulistan!

- Tahad sõpra ehmatada? Või sissetungijat? Kui alarm liikumisanduri peale käivitub, karjub see vidin talle sisse ehitatud mikrofoni kaudu salvestatud sõnumi. Töötab kolme AAA-patareiga.

Videokaardiga kaasa hulk mängu

- Videokaardide tootjad meelitavad oma kaarte ostma kaasa pandud mängudega. Kuid kui ostjale pakutav ei meeldi, on konkurentidel põhjust rõõmustada. Ka Eestis hästi levinud nimekas Sapphire on leidnud kavala lahenduse: panna videokaardiga kaasa suur hulk mängu, lubada neid kõiki tunni mängida ja võimaldada vaid ühte koodiga lõplikult avada. Ülejäänuid saab soodsamalt osta.

Kodune tervisekontroll

- Korea targad pead on kokku monteerinud koduseks kasutamiseks mõeldud seadeldise, mis pärast 40-minutilise inimese veretilkade analüüsimist teatab vähihaiguse tõenäosusest kehas. Välja näeb see mingil põhjusel nagu CD-ROM ja osta seda enne järgmist aastat ei saa. Andmete tõenäosuseks on 90%, nii et karmide tulemuste puhul tuleks siiski arsti juures üle kontrollida.

IBMi sülearvutid joovad viina

● IBM ja Sanyo töid uhkelt avalikkuse ette kütuseelemendi IBMi sülearvutitele, mis peaksid arvutit jooksutama umbes kaheksa tundi. Kogu see värk näeb küll veidi tobe välja, ent kaheksa tundi on kõva sõna ning kena on ka see, et metanoolil toimiva kütuseelemendi kasutamiseks ei pea

oma vana arvutit kõrvale heitma – Sanyo süsteem toimib enamiku praegu müüdavate IBMi sülearvutitega. Nagu paljude heade asjadega, on ka see alles prototüüp, aga vähemalt töötav. Loodame, et enne müüki panemist lasevad nad kütuseelemendi ka disainiosakonnast läbi.

Lõhnav telefon naistele

● Nüüd teavad siis kõik mehed, mida naistele kinkida. Siemensi uus naistelefon. «Naistele naiste tehtud.» Lisaks igavale elektroonikale on telefonis Roja Dove aroom. Vapustav.

Uus Canon Powershot kompaktkamera

Canon toob turule Powershot S2 IS digikaamera. 5 megapikselt, 12x optiline suurendus, 1,8-tolline keeratav vedelkristall displei, DIGIC II pildiprotsessor, USB 2.0 ühendus arvutiga, stereoheliga videosalvestus ja kõik muu vajalik.

Hiired peavadki ju karvased olema!

Mis need on? Kükloosid karvased arvutihiired. Ungari disainistuudio Geppetto töö. Kuidas neid käes hoida oleks, ei tea. Välimus tekitab igatahes kõhedust.

Mäng haiseb

● Sony patenteeris tehnoloogia, mis võimaldab ultrahelilainetega tekitada inimestes maitse-, lõhna- ja puudutusaistinguid. Lühidalt öeldes: tundub, et on olemas tehnoloogia, mille abil pead sa mängu mängides kolm korda mõtlema, kas sa tahad ikka kanalisatsiooniringi kolada, ning saad üsna hästi tunda, mis tähendab autoga 300 km/h vastu sein sõita. Sony peakorterist siiski veel paha haisu ei levi, sest firma väidab, et katseid uue tehnoloogiaga pole veel tehtud ja tegu on nagu rohkem hea mõttega.

Wireless USB tuleb siiski

● Nüüd, mil Bluetooth hakkab pärast mitmeaastasi pingutusi viimaks ometi igapäevaseadmetesse jõudma, ähvardavad ühed inimesed kogu ilu ära rikku da. Wireless USB standardi spetsifikatsioon peaks avalikkuse ette jõudma 15. mail. Siis saavad tootjad asja kallale asuda ning on üsna tõenäoline, et juba selle aasta lõpuks on saadaval esimesed Wireless USB toega seadmed. Uue standardi infovahetuskiirus on kuni 480 Mbps, võrreldes Bluetoothi 2,1 Mbps-iga on see nagu teo ja Vormel-1 võidusõit.

Üks silmapilk

● Sharp on valmis ehitanud prototüübi kaamerast, mis oskab zoom'ida selle peale, kui kasutaja oma silma kisatab. Selleks on vaateava juurde pandud pisike optiline sensor, mis mõõdab, kui palju kasutaja silmavalgest talle näha on ning sätib siis zoom'i vastavalt sellele. Engadget märgib õigesti, et kantavate kaamerate ja ekraanide puhul võib sellest tehnoloogiast täitsa kasu olla.

Palju maksab koduarvuti?

[digi] võrdles kolme suurema Eesti arvutitootja valmiskomplekte ja leidis olulisi hinnavahe-
suid. Valik Inteli või AMD protsessorite vahel on maitse asi, kuigi võib tähendada ka säästu
rahakotile. Monitore nendes komplektides ei sisaldu (välja arvatud MicroLink 330).

	Microlink	Ordi	K-arvutisalong
Koduarvuti kirjatööks ja internetis surfamiseks (Inteli protsessoriga)	MicroLink 330 Intel Celeron 2,4 GHz, 256 MB RAM, 80 GB HDD, CD-RW/DVD combo, integreeritud video, FDD, LCD monitor, Windows XP Home Hind: 10 500	ORDI Salsa Intel Celeron 2,4 GHz, 256 MB RAM, 80 GB HDD, CD-RW/DVD combo, integreeritud video, modem, esipaneelil 6-in-1 flash-mälukaartide lugeja, pult CD/raadio/MP3-mängija juhtimiseks Hind: 6800	K-arvutisalong Leonardo Intel Celeron 2,4 GHz, 256 MB RAM, CD-RW 52x32x52, 40 GB HDD, integreeritud video kuni 32 MB, Hind: 3490
Koduarvuti kirjatööks ja internetis surfamiseks (AMD protsessoriga)	MicroLink A325 AMD Sempron 2200+, 256 MB RAM, 40 GB HDD, CD-RW 52 x 32 x 52, integreeritud video Hind: 4540	ORDI Jump AMD Sempron 2200+, 256 MB RAM, 40 GB HDD, CD-RW 52x32x52, integreeritud video Hind: 3590	K-arvutisalong Carmen Extra AMD Sempron 2300+, 256 MB RAM, 40 GB HDD, CD-RW 52x32x52, integreeritud video Hind: 3390
Mänguarvuti (Inteli protsessoriga)	MicroLink 540 Media Intel Pentium 4 HT 3.0GHz, 512MB RAM, 120 GB HDD, 16x DVD kirjutaja, 256MB GeForce NX6600 PCI-E 16X TV-out DVI, Microsoft Windows XP MCE 2005 Hind: 15 750	ORDI Piano Intel Pentium 4 HT 3,0 GHz, 512 MB RAM, 120 GB HDD, 16x DVD kirjutaja, FDD, 128MB GeForce 6600GT PCI-E DVI, 7 mälukaardi lugejat Hind: 12 680	K-arvutisalong Cursor Intel Pentium 4 HT 3,0 GHz, 512 MB RAM, 120 GB HDD, 16x DVD kirjutaja, 256 MB nVidia GeForce PX6600TD DVI TV-out Hind: 10 990
Mänguarvuti (AMD protsessoriga)	MicroLink 775 AMD Athlon 64 3000+, 512 MB RAM, 120 GB HDD, 16x DVD kirjutaja, 128 MB ATI Radeon 9600 XT TV-out DVI, Windows XP Home Hind: 12 499	ORDI Pulse AMD Athlon 64 3000+, 512 MB RAM, 120 GB HDD, 16x DVD kirjutaja, 128 MB DDR ATI Radeon 9600PRO 8xAGP DVI, FDD Hind: 9100	K-arvutisalong Atlantis AMD Athlon 64 3000+, 512 MB RAM, 120 GB HDD, 16x DVD kirjutaja, 256 MB DDR ATI Radeon 9600PRO TV-out DVI Hind: 8290

Tetriseriulid

- Alles see oli, kui mitu firmat korraga hakkas müüma klaviatuurinupu moodi tumbasid, näiteks «ESC» peale kirjutatud. Nüüd saab oma küberkultuurist pungil koju osta ka Tetriseriulid, mis tuleb ise täiesti erinevatest tükkidest oma soovi järgi kokku panna. Aga BraveSpaceDesign, kes neid toodab, küsib 10 mooduli eest umbes 7000 dollarit! Eesti met-samehed, võtke kätte, tehke asi ära.

Kuigi väidetavalt on veel lahendamata küsimus, kuidas vältida riulimoodulite kadumist, kui rida on ilusti täis laotud.

Kas see on uus Xbox?

- Jälle üks Xboxi 360 pilt. Ehk siis see on tõesti õige, allikad austusväärsemad. Ja nimi on ka paika saanud, pildi järgi ei jää alles nimed Xbox Next ega Xbox 2.

Sony PSP hilineb lootusetult

● Alguses lubati märtsis, siis aprillis. Siis räägiti juba 24. juunist. Ja nüüd alles 30. septembrist! Enne saab ootamise jaks otsa, kui Sony kaasas-kantav mängukonsool PSP Euroopas müügile jõuab.

Ilmselt on põhjuseks kohutavad tõsiasjad PSP masendava ebakvaliteetsuse kohta, mille

käes ameeriklased ja jaapanlased kannatavad. Ekraanidele massiliselt tekkivad surnud pikselid, plaadid, millelt seade ei suuda infot välja lugeda, ning plaadiseade, mis kuidagi sulguda ei taha. Loodetavasti saavad need asjad ikka sügiseks joonde.

Auto avamiseks trüki salasõna

● Natuke lustlikum asi. Me oleme juba tükk aega kahtlustanud, et ameeriklastel on liiga palju vaba aega. Sellist klaviatuurinuppudega kaetud autot võite Hollywoodis kohata.

Alla sentimeetri paksune sülearvuti

● Toshiba Dynabook SS SX on uus üliõhuke sülearvuti. 9,9 mm sisse on pressitud 1,2 GHz Pentium M, 12,1-tolline SXGA displei, 60 GB kõvaketas, kuni 1,25 GB DDR2 SDRAMi, Bluetooth, Gigabit võrgukaart, 802.11 b/g WiFi.

Nunnu!

● Frontier Labs NEX 3 on kas kollane, punane, roosa või hall MP3-WMA-raadio mängija. Töötab AAA-patareiga kuni 15 tundi, sel on LCD-ekraan ja võimalus FM-signaali edastada. Muusika tuleb aga panna SD-mälukaardile.

Holograafilised kettad tulevad varsti

● Võib-olla juba järgmisel aastal pole enam mõni gigabait ees või taga, sest InPhase Technologies on lubanud 2006. aasta jooksul müüki tuua oma holograafilised kettad, mis mahutavad kuni 300 GB andmeid. 2009. aastaks peaks firma kinnitusele ühe ketta mahutavus olema suurenenud terve terabaidini. Esialgu on holograafilised kettad ühekordselt kirjutatavad, ent kui ruumi on nii palju, saab kogu oma filmi- ja muusikakollektsiooni rahumeeli endaga vajadusel kaasas kanda.

Sulle-mulle masin

● Kui muusikatööstus väidab, et MP3-de tõttu nende kasumid langevad, siis koligu teisele ärile üle. MP3-mängijate omanikel on kindlasti vaja Macally Sync Box II ehk karpi, mis kopeerib ühest USB-ühendusega seadmest soovitud failid teise. Muidu on ju vaja arvutit, kuhu külge näiteks MP3-mängijad kordamööda ühendada. Või kui on vaja digikaamerast pildid USB-mälupulgale saada, et kaamerasse ruumi teha.

Nokia uus moetelefon

● Nokia püüab oma uue *fashion*-seeria telefoniga jälle inimesi, kes kohe tahavad üsna keskmiste näitajatega telefoni peale palju raha kulutada. Aga tuleb tunnistada, uus 8800 näeb oma roostevabast terasest korpusega ikka hea välja küll. Korpusesse on mahutatud kolmesageduslik GSM, SVGA-kaamera, 262 000 värviga ekraan (208 x 208 pikselit), Bluetooth, 64 MB mälu ja FM-raadio. Eksklusiiivsed ja helinad on kokku kirjutanud Jaapani neomees Ryuchi Sakamoto.

Äratuskell paneb plehku

• Kell on 6.30 hommikul. Äratuskell pläriseb, silmad ei tiku lahti tulema. Juba kätteõpitud liigutusega vajutad sa kella lihtsalt kinni ja magad edasi. Välja arvatud juhul, kui su öökapiil seisab Clocky.

See ratastega karvik on üks kaval loom. Niipea kui sa esimest korda kellal alarmi uinutamise nuppu vajutad, paneb ta lihtsalt plehku ja siis ei aita enam tüütu pläriseja vaigistamiseks muud, kui teki alt välja kobida ja jooksik üles otsida.

Kusjuures ta on nii kaval, et peidab end igal hommikul erinevasse kohta.

Clocky on 25-aastase unimütsist tudengi Gauri Nanda leiutis ja kuigi Clockyt veel seeriatootmises ega müügil pole, on uniste hädaliste kirjad Nanda postkasti uputamas. Nii et küll ta tuleb.

Digitaalne fotohoidik

- Hongkongi Z-Cyber tegi Zling Photo-Walleti, mis salvestab endasse digikaamera tehtud pilte, kui arvutit pole käepärast võtta, aga mälukaart kipub täis saama.

Suurim mahutab on 5 GB, displeid vaatamiseks ei ole, kaardipesad on SD- ja CF-formaatidele.

Veel üks koereala-aste imevidin

- SK Teletech klopsis kokku IMB-1000. Sel on EV-DO, DMB satelliitvideo, 2,4-tolline 260k värviline QVGA puutetundlik ekraan, stereokõlarid, 2-megapikseline digikaamera, MP3-mängija ja 100 MB sisemist mälu. Et mis asi see on? Telefon!

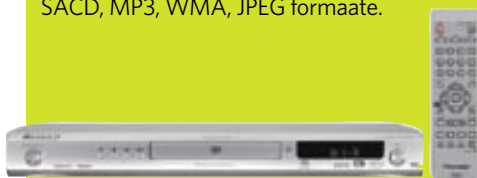
Kõvakettaga televiisorid Toshiba

- Toshiba uusimatesse LCD-televiisorites lisati salvestusvajaduste rahuldamiseks 160 GB kõvakettad. 26-, 32- ja 37-tolliste pildikas-tide heledus on 500 cd/m², resolutsioon 1366 x 768 pikselit ja videomakki asendab Linuxi DVR tarkvara.

DivX-tugi ka Pioneer DVD-mängijatesse

- Rõõmustage, filmipiraadid. Ka Pioneer hakkab DivXi näitama. Uus mudel DV-585A toetab DVD ja DivX kõrval DL DVD, DVD audio, SACD, MP3, WMA, JPEG formaate.

Kolm uut digiseepi HP-It

- HP Photosmart R717 on uuenenud R707 ja praegu seeria uusim mudel. Suunatud eelkõige nõudlikule tavakasutajale. Kaamerale on 6,2-megapikseline sensor, 3x optiline ja 24x digitaalne suurendus, 32 MB integreeritud mälu ja 4,6 cm läbimõõduga LCD-ekraan. Muidugi veel hulk lisavõimalusi ja tarkvara.

HP Photosmart M22 on teine HP uudistoode, eriliseks omaduseks ilmastikukindel kere. Kaamerale on 4-megapikseline sensor, 1x optiline ja 6x digitaalne suurendus, ergonomiline metallist kere, 3,8 cm läbimõõduga LCD-ekraan, võimalus salvestada heliga videoklippe.

Ja kolmas HP kaamera. Photosmart M23. Samuti ilmastikukindel, kuid pronkskestaga. Tehnilistest andmetest: 4 megapikselt, 7x digitaalne suurendus, 16 MB sisemist mälu, 3,8 cm LCD-ekraan, SD/MMC mälukaartipesad, USB 2.0 arvutiga ühendamiseks.

237%

on eelmise aasta juunist kasvanud Firefox'i veebisaidi külastatavus

2

Moskvast pärit Inteli töötajad panid Põhjanaba lähedale üles WiFi-jaama, et näidata, kui hästi Inteli tehnoloogia isegi nii külmas töötab

40-aastaseks

sai aprillis kuulus Moore'i seadus, mis ütleb, et transistoride arv protsessoril kahekordistub iga 18 kuu järel

3 minutit

läks aega FBI agentidel, et ühe demonstratsiooni käigus murda lahti WiFi-võrgu 128-bitine WEP-turva

-30°

on temperatuur Põhjanaba lähedal (seal lähedal, kus kaks Moskvast pärit Inteli töötajat panid üles WiFi-jaama)

1 Gbps

kiirusega kodust internetiühendust pakutakse nüüdsest Hongkongis

\$ 10 000

maksis Intel inglise insenerile David Clarkile 1965. aasta elektroonikaajakirja eest, kus oli sees Inteli ühe asutaja Gordon Moore'i visand hilisemast Moore'i seadusest

1 liiter

viina tunnis läks kahel Moskvast pärit WiFi-huvilisel Põhjanabal (me arvame)

550 000 krooni

maksab Londonis ideaalkodu messil näidatav vidinaid täis topitud WC (LCD-ekraan, surround-kõlarid, DVD-mängija, iPod tuhandete lauludega)

1000 krooni

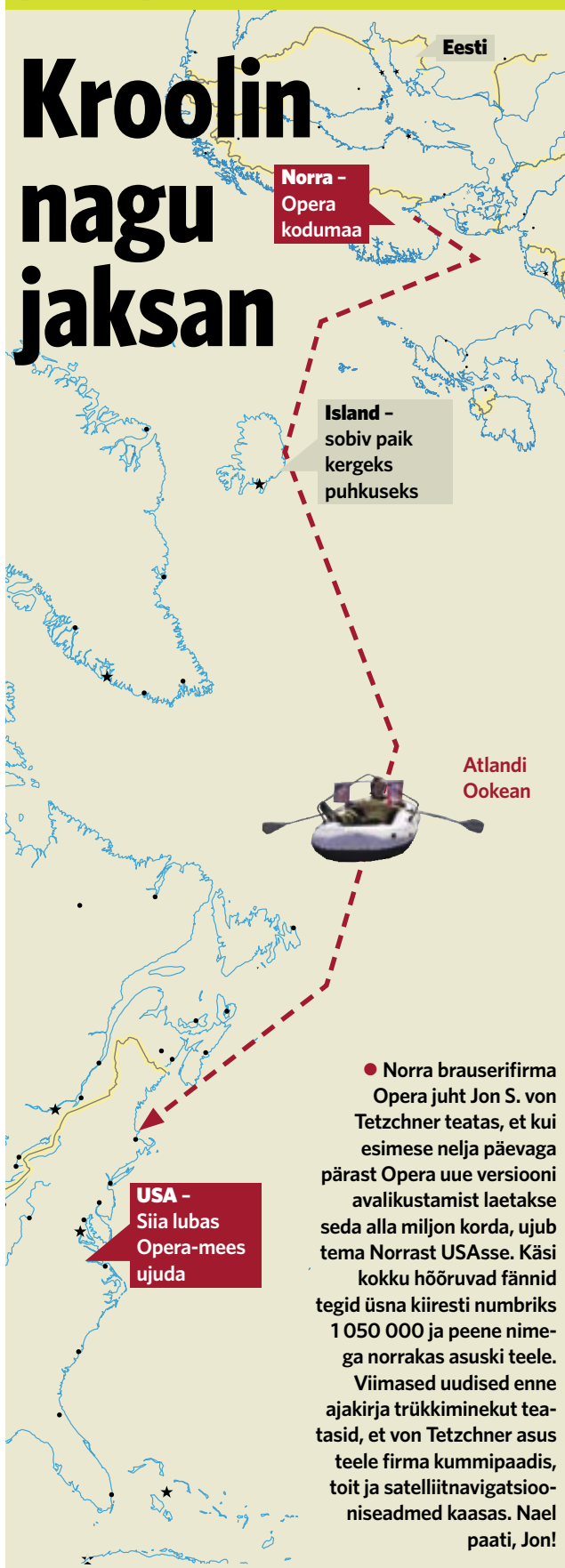
maksab sülearvuti, mille MIT Media Labsi juht Nicholas Negroponte lubab lähemal ajal välja töötada

0

kasutajat on Moskvast pärit Inteli töötajate põhjanaba lähedale üles pandud WiFi-jaamal (kui just jääkarud e-kirju ei saada)

[KIHLVEDU]

Kroolin nagu jaksan

• Norra brauserifirma Opera juht Jon S. von Tetzchner teatas, et kui esimese nelja päevaga pärast Opera uue versiooni avalikustamist laetakse seda alla miljon korda, ujub tema Norrast USAsse. Käsi kokku hõõruvad fännid tegid üsna kiiresti numbriks 1 050 000 ja peene nimega norrakas asuski teele. Viimased uudised enne ajakirja trükkiminekut teatasid, et von Tetzchner asus teele firma kummipaadis, toit ja satelliitnavigatsiooniseadmed kaasas. Nael paati, Jon!

Wifi-jänku

• Kuigi Nabaztag oleks sobiv nimi mõnele suurele lohele või muidu hirmsale elajale, on tegu hoopis valge jänkuga, kes oskab üle WiFi-ühenduse Internetis käia. Ja see on üks kasulik oskus, sest laual istuv jänku annab märku, kui sulle on tulnud uusi kirju, mida ilmaennustus ütleb või kui hull olukord linnaliikluses on. Kui tal midagi öelda on, vilgutab Nabaztag tulukesi ning liigutab kõrvu. Eriti salapärane on see, et Nabaztag oskab teiste omasugustega suhelda. Miks, see pole veel päris selge, aga karta on, et nad plaanivad koos midagi.

Radarid põösasse

• Ee... loodame, et ükski liikluspolitseinik seda lõiku ei loe. Pange ajakiri kohe käest! Keegi kindlasti kihutab parajasti! Aga teistele: kiiruse mõõtmiseks pole enam spetsiaalseid radareid vaja. Florida ülikoolis väljatöötatud tarkvara arvutab sõiduki kiirust tavaliselt videopildilt.

Digitaalne kosjamoor telefonis

• Horoskoobifännid, hakake kaameraga telefoni peale mõtlema. Korea Zenitum Entertainment Computingu uus tarkvarajupp ennustab näopildilt võetud näojoonte põhjal õnne. Lisaks pesitseb telefonis kõrgtehnoloogiline kosjamoor - andes talle kaks nägu, saate teada kogu tõe omavahelise sobivuse kohta.

Ühendunistus

• 5,25-tolliseid liidestepaneele pakuvad paljud tootjad ja osaväpud teevad neid ise. 20 auku, kuhu pista USB 2.0, FireWire, audio sisendid-väljundid, mälukaardid, SATA, RCA videoväljund... Huvilistele täpsetest võimalustest <http://www.xoxide.com/sunbeam-superior-panel.html>

Petukraam

• Taiwani Panram tegi Magic YOYO MP3 mängija. Jo-jo koht on kahjuks ainult disainielement, nagu ka erinevat värvi vahetatavad katted. Muusikat ja akut saab laadida USB 1.1 kaudu ja mahutab kas 128 või 256 MB jagu.

Googlemaania

Google'i väsimatutest laboratooriumidest hüppab nüüd pea iga nädal mõni rohkem või vähem revolutsiooniline uus teenus välja. Varsti ei olegi asja, mida Google leida ei suudaks. Kuigi meie ootame põnevusega Google Find My Other Sock teenust. Esialgu tuleb aga rõõmu tunda seitsmest uuendusest otsingumaailmas.

Google Maps

• Google'i maailma parim kaardiveeb Google Maps näitab nüüd ka satelliidipilte. Otsid tänava või linna välja, vajutad lingile «Satellite» ja olemas ta ongi, sõltuvalt linnast ja asukohast nutmaajava detailsusega. Kaardid ja satelliidipildid on nüüd olemas USA ja Suurbritannia kohta, kuigi Suurbritannia puhul saab üsna üldise rahelise satelliidivaate.

* maps.google.com

Google Local

• Kus asuvad USAs või Suurbritannias pitsabaarid? Pole midagi lihtsamat, Google Local selle jaoks ongi, et kaardil sulle otsitud ärid ja kohad ette näidata ning siis isegi välja pakkuda, kuidas sinna ühest või teisest kohast saab.

* local.google.com

Google Ride Finder

• Kui taksot on vaja, võib muidugi taksofirmasse helistada, ja bussisõidusoovi korral peatuses konutada, aga Google teeb elu lihtsamaks. Enne sõitu saad veebist vaadata, millised bussipeatused sinu asukoha lähedal on või millised taksofirmad seda kanti teenindavad. Ja siis ütleb Ride Finder sulle ka selle firma telefoninumbri ning pakub linki kodulehele.

* labs.google.com/ridefinder

Google Definitions

• Mis on elu? Mis on aeg? Kuidas defineeritakse raha? Kui nüüd Google'i päringu ette kirjutada «define» ja järele soovitud väljend, otsib Google ametliku definitsiooni välja.

Google Video Upload

• Google Video ehk videomaterjalist otsimise süsteem toimib Google'il juba mõnda aega, kuid nüüd saab igaüks ka oma videosid Google'ile saata, et inimesed üle maailma neid vaadata saaks. Täida lihtsalt registreerimisvorm ja tee ülemaailmsele kuulsusele ongi valla.

* upload.video.google.com

Google My Search History

• Kes see ikka mäletab, millega näiteks aasta tagasi tegeletud sai. Aga Google ju ikka teab. Nüüdsest mäletab Google, mida sa millal otsid (eeldades, et sa ennast enne My Search History lehel sisse logid). Vanaduspõlves on lapselastega koos kindlasti tore Google My Search Historys kolada ja vaadata, mis vanaisa 2005. aastal huvitas.

* www.google.com/searchhistory

AJAKIRI MEESTELE

ufod | eeslipersed | kanafillee | longero

DI

ISSA AJAKIRI MEESTELE
MÄÄR 15. JUUNIKS 2012

HAPUKURGIHOOAEG

Eesti kollase ajakirjanduse
kõlge uskumatumad lood

KRIMI

Koletud veretööd
Ida-Virumaal

PERVERDI KÄSIRAAMAT

Leia endale meele-
pärase jäik hobi

9 770 216 400015

SEKS KUIDAS VANASTI SUGU TEHTI

Di lugejale
0,5liitrine
TASUTA ÖLU
vt lk 79

KIIRUS
Kuumad naised
karmidel ratastel

MISS BIKIIN

Ise alles 17 ja
juba nii ilus!

Borisio Laitlaan vs
Matti Merts
Kõhijõud ja jõh
Cowtra
Kerred Riihelkõh
Sõltumatu
RÜüdas teha
ruunipõhvi
Kõhijõud ja jõh

**MÜÜGIL 15. JUUNINI
(VÕI KUNI AJAKIRJU JÄTKUB)**

Suur maailm ringi käib

Suur sinine. Meie Maa. World Windi kasutaja alguspunkt. Hiirenupu käsklustele alludes keerutab Maa end ühte- ja teistpidi, kasutaja saab muuta vaatenurka ning ilma ühtegi satelliiti sisse lülitamata lihtsalt zoomida ning imetleda renderdatud mäestikke ja laiuvaid kõrbeid.

Kohanimeotsing

- World Windis on kõikehõlmav kohanimede kogu, mis kaarti mööda ringi surfates sinna ka kuvatakse, maailma kõige väiksemate külakesteni kõige kaugemas nurgas välja. Ja see kõik on otsitav!

LandSat7

- Siiaamaani sai ainult spioonifilmidest näha, kuidas IT-mehed vahetasid ühe nupuklõpsuga satelliite, mis kindlat piirkonda jälgisid. World Wind teeb seda ilma suurema kätärata. Just LandSat7 abil saab näiteks Eestimaad imetleda.

USGS Ortho

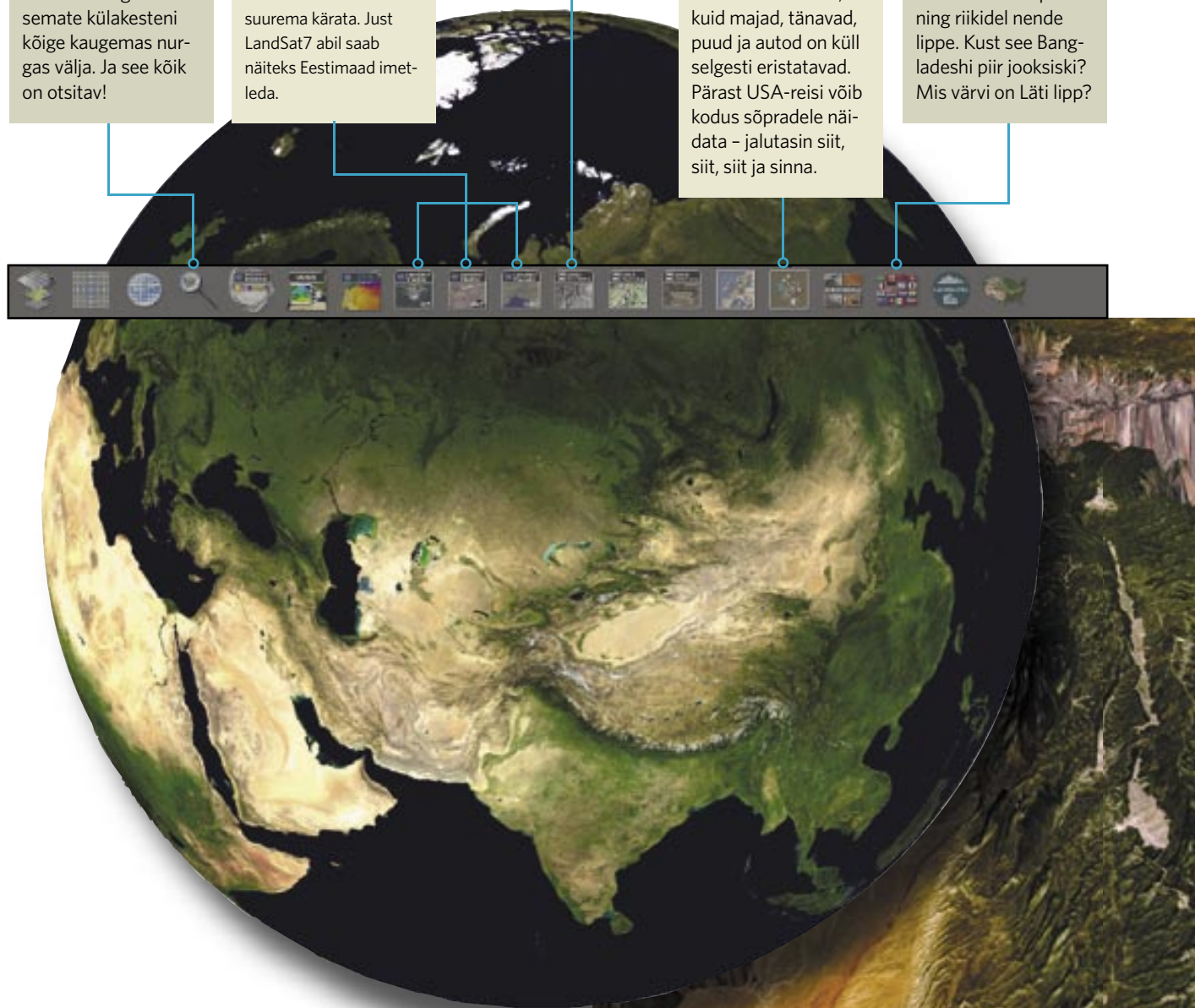
- Väga kõrge resolutsiooniga pildid, mis kahjuks ainult USA pinda näitavad, ent zoomida võib kas või pisikese metsasaluni.

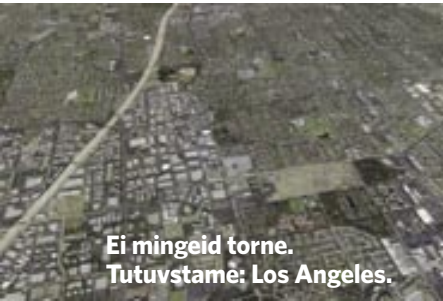
USGS Urban Area

- Tahad Los Angelese rannas päevitavaid tüdrukuid näha? Kahju, päris nii lähedale need USA linnade aerofotod ei zoomi, kuid majad, tänavad, puud ja autod on küll selgesti eristatavad. Pärast USA-reisi võib kodus sõpradele näidata – jalutasin siit, siit, siit ja sinna.

Riigi- ja osariikide piirid ning lipud

- Piirihuvilised saavad siit sisse lülitada võimaluse näidata globusel ka riikide ja USA osariikide piire ning riikidel nende lippe. Kust see Bangladeshi piir jooksiski? Mis värvi on Läti lipp?

Ei mingeid torne.
Tutuvstame: Los Angeles.

Kus tibid on? Los Angelese beach.

Kui suur pomm teil on? Põhja-Korea paistab ülevalt üsna rahulik.

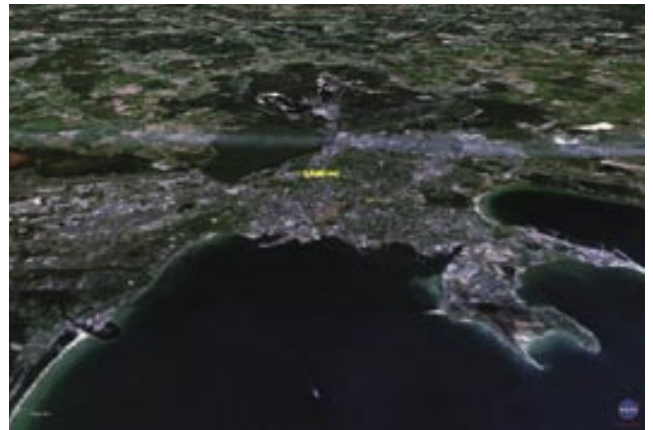
• NASA WorldWind on kõige uskumatum ja jahmatavam programm, mille peale Digi toimetus tükil ajal sattunud. See on omamoodi maailma kaart, ainult et... See on ka linnade kaart. Ja suvaliste maakohtade kaart. See on lõputult zoomimist kannatav gloobus, kus võib lõpuks satelliidipiltide järgi Tallinna tänavatel näpuga järke ajada. Aerofotodele üles pildistatud USA linnades saab aga lausa tänavatel parkivaid autosid kokku lugeda, kui vaja peaks olema.

Kes linnaelust tüdinud, võib World Windil lasta end viia retkedele Aasia mäge-

desse või Aafrika avarustes, programmi 3D-mootor laseb lihtsalt mägede vahel lennelda ja tunda end maailma kuningana. Kui tarvis kasvõi Eestimaa kõige väiksemas kolkas oma maatumäele silm peale visata, pole see mingi probleem, lihtsalt zoomi ja sa oledki kohal.

Microsofti omaaegne slogan „Where do you want to go today?” on siin hoopis teise tähenduse omandanud.

185 MB faili saab igaüks tasuta alla laadida aadressilt <http://worldwind.arc.nasa.gov>

Tallinn mu Tallinn, sa tornide linn: kilukarbivaade pilvepiirilt.

Eile nägin ma Eestimaad. Aga pooli külakesi ei tundnud.

Siin võib kohata ameeriklasi: kuulus piknikupaik Grand Canyon

Maakondi on Eestis meeldivalt vähe.

Väikesed asjad

Mida digitaalsemaks elu meie ümber muutub, seda enam võtame omaks seadmemüüjate maailmavaadet: iga hõbedasse kesta pistetud elektroonikavidin on "toode", mille keegi on loonud selleks, et mingi sihtgrupi arvatavat vajadust uuel viisil rahuldada. Või siis selleks, et tekitada sihtgrupis enneolematu vajadus ning see kohe ka rahuldada.

• Mulle ei meeldi olla sihtgrupp. Mul on oma mõtted ja tahtmised ning ma kipun panema tehnoloogiat tööle mitte ettenähtud, vaid mulle parasjagu pähe tuleval moel. Kunagi kassetimaki- ja raadio ajastul oli see muidugi eriti lihtne – ühendasid juhtmetega kokku mis vaja, soovi korral timmisid veidi üht või teist imelihtsat komponenti ja asi tahe. Hõbedased digiseadmed aga tekitavad aukartust, sest kõik on nii pisike ja kindlasti eri-otstarbeline, juhtmeid mööda liigub mingi maagia ja kusagil on kõikiteadev protsessor. Brrrrrr, kui õudne...

Selle hirmu maandamiseks võiks võtta ette midagi mängulist, näiteks nii, nagu seda teeb Natalie Jeremijenko – ostes eBay-oksjonilt odavalt kokku robot-koeri ja õpetades lapsi neid ümber ehitama. Ebakindlad jalad asendatakse ratastega, klähvimisprogramm elementaarsete karjainstinkti-algetega ning silmad paar dollarit maksva, lenduvaid orgaanilisi ühendeid tuvastava kiibiga (vt <http://xdesign.ucsd.edu/feralrobots>). Tulemuseks on kari eks-mänguasju, mis linnaparki lahtilastuna selle toll-tollilt läbi nuhivad ning kogunevad kõrgeima saastatasega kohtadesse. Mis eriti oluline: laborinaga koerte käitumise mõistmiseks pole vaja olla spetsialist.

Seejuures võib samal põhimõttel lahti lahata ja algsest erineval viisil kokku panna mis tahes elektroonikavidina – lihtsalt komponentideks pole mitte harjumuspärased makk ja raadio, vaid paar üsna piskest ja paljude jalgadega kiipi. Tuleb vaid õppida mitte tähele panema seda, et me nende sees toimuvast absoluutselt aru ei saa (sest olgem ausad, ka raadio siseelu on meist enamiku jaoks väga tume maa, aga see ei takista kuulamist või lindistamist) ning juhtmete asemel tuleb tõenäoliselt harjuda kasutama trükkplaati, aga kui neid saab nurgapoest tellida sama lihtsalt nagu 1-tunni-fotot, siis pole ju suurt vahet.

Ning see toob mind teise ettekandeni, mis mulle märtsi keskel toimunud O'Reilly Emerging Technology konverentsil ehk ETECH'ilt meelde jäi: Neil Gershenfeld MIT'i Center for Bits and Atoms'ist (<http://cba.mit.edu>), mis on tuntud oma kursuse «Kuidas teha enam-vähem kõike» poolest. Olles

**PEETER
MARVET**
TEHNOKRATT

üliskoolis ülipopulaarsed, tekkis neil aga huvi katsetada oma õpetamisostkust laste peal ning nad panid Bostoni kesklinna kokku umbes 25 000 dollarit maksva mini-labori – mõned arvutid mikrokontrollerite programmeerimiseks, pisike automaat-freespink, kilelõikur, laserlõikur, varustust trükkplaatide tegemiseks ja veel nipet-näpet. Alustuseks lihtsamad mängud nagu laseriga vineerist Käsna-Kalle väljalõikamine, sinna kõrvale veidi lihtsat õpetust kuidas kuhugi valgusdioode ühendada ja tulemus vilkuma programmeerida. Ning hakkab juba minema. Ma olen teinud mõned aastad Kinobussi videotöötuba ja tean omast käest, et tempo, millega käed-külge põhimõttel õppimine edeneb, on meeletu.

Ja siit me jõuamegi uue digitaalse lõheni – ühtede jaoks meist on tehnoloogia hõbedases kestas olev maagia ja teiste jaoks midagi sellist, mida võib õhtul koos naabripoisiga noortekeskuses kokku tinutada. Vaja on vaid õpetajaid, kes esimesed nipid kätte näitaksid ning surnud punktidest sujuvalt üle aitaksid. Ehk meil on valida, kas jääda tarbijaks või hakata tegijaks. Seejuures pole tegijaks hakkamiseks vaja alustada hõbedaste asjade lammutamisest, sest sageli annab üllatavalt häid tulemusi ka olemasolevate seadmete kasutamine reklaamides haibitust erineval eesmärgil. Näiteks siinsamas Digis on juttu MP3-mängijatest, mida seostatakse muusikaga. Mõtlet teistiti ja kuula selle pealt parem raadiosaateid, mis muidu sobimatul ajal eetris, õpetuse leiad <http://podcast.kolhoos.ee> (ning aastate kaupa kuulamist näiteks KUKU audioarhiivist, millele panid aluse muideks paar noort raadiokuulajat). Või siis: sul on tõenäoliselt kaameraga mobiiltelefon, millega peaks saatma sõpradele

pilte – mõtle teisiti ja saada pildid hoopis flickr.com fotoalbumisse (kasutajaks registreerides saad lasta luua e-posti aadressi, millele saadetud pildid automaatselt veebi riputatakse). Või hakka lugejast kirjutajaks – mine www.blogger.com lehele, loo endale ajaveeb ja kirjuta sellest, mis sinu meelest oluline.

Siit jõuamegi uue digitaalse lõheni. Kas jääda tarbijaks või saada tegijaks?

Minu isa päev 2010. aastal

Isa ärkab, kell kuus hommikul. Pole seda und enam nii väga. 66 aastat vana ikkagi. Peaks vist kondid üles ajama ja kohvi keetma. Isa meisterdab endale mõned võileivad ja paneb kohvi presskannu tõmbama. Ema magab veel. Kohvimasina kohv on paras lake, mõtleb ta. Presskannukohv on ikka selline... Vanamoodne, aga pagana hea.

● Isa alustab iga argipäeva hommikuti kohalikus ujulas. Piletit pole vaja osta, sest tal on kuupilet. Jalutad lihtsalt ujula väravast sisse ja kaart registreerib su saabumise. Ujula võtab järgmisel kuul ise pangaarvelt raha maha. Pärast ujumist, sauna ja poole tunnist autosõitu jõuab ta linna. Linnaliiklus on muutunud veidi sujuvamaks, sest kesklinnas on intelligentsed foorid, mis suudavad jälgi-da liikluskoormust ning vastavalt sellele liiklust reguleerida. Ummikuid tuleb endiselt ette, sest autosid on üha rohkem ning osa juhte sõidab ristmikke kinni nagu vanasti. Pane inimesele nii tark auto istumise alla kui tahad, ega ta sellest targemaks muutu.

Nii, seal ongi maja, kuhu ta pidi täna tööle minema. Isa teeb ajaviiteks – nii lihtsalt vormihoidmise mõttes – endiselt torutööd. Ega selle pensioniga normaalselt ära ei ela ka. Majaomanik otsis head torumeest, küsis, et kas saab meili saata juppide kirjeldusega. Naljamees. Arvutit pole mõtet kasutada, saab ilma ka hakkama. Ajalehed ilmuvad endiselt, telekas näitab pilti, helistada saab mobiiliga.

Mobiili vahetas isa välja neli aastat tagasi. Eelmise telefoni aku enam ei pidanud ning uut telefoni oli sama kallis osta kui akut vahetada. Telefon on lihtne – sellega saab helistada ja sõnumeid saata. Ja vastupidav on see ka ja ekraanil on suured numbrid ning heliseb kõvasti.

Enne majja sisenemist helistab isa majalt alarmi maha ja avab uksele mobiili kasutades. “Tere tulemast! Majja sisenemiseks õelge salasõna,” teatab telefonis meelas naisehää. Kui ei teaks, siis ei oskaski kahtlustada, et pole päris inimene.

“Vajuta nupule, salatuba!” teatab isa võidukalt telefoni. Naisehää tänab mesimagusalt, uks avaneb ja esikus süttib automaatselt tuli.

Need uued majad on ikka pagana keerulised, kui midagi peaks tuksi minema, siis on jama laialt, mõtiskleb ta majja sisenedes, tööriistakast näpus.

Kaks radiaatorit vaja seina panna. Augud seina, torud ühendada, radiaator seina, valmis. Tänapäeva toruühendused on ikka head küll: klõps ja kokku ja valmis. Küll peremees seadistab pärast radiaatorid ise ära. Neil tänapäeva küttesüsteemidel saad ju arvutist

**KRISTJAN
OTSMANN**

GI:IK

**Isa on just suitsu
süüdanud, kui sü-
dameandur piiksu-
ma hakkab.**

ette anda, et mis kell ja millise kraadi juures kütma hakata.

Majast väljumisel lukustub uks ise. Isa on just suitsu süüdanud, kui tema südameandur hakkab piiksuma. Andur kogub pidevalt andmeid tema südame töö kohta ja edastab neid kord päevas arstile mobiilvõrgu kaudu. Niipea kui tekib probleem, hakkab andur piiksuma. Ah, olgu, viskab isa suitsu südameäiega prügikasti. Parem mitte riskida südamega.

Isa jõuab poodi veidi pärast viit. Järjekordi ei näe poes eriti sageli, sest osa inimesi kasutab automaatseid kassasid. Uuemates poodides on kaupadel mingi uut tüüpi raadiokood: jalutad lihtsalt käruga kassast läbi ja kinnitad ekraani peal makstava summa PIN-koodiga.

Maksta saab ka vanal heal moel. Kassapreili ütleb, kui palju asjad maksavad ning annad talle pärisraha või pangakaardi.

Seitsme paiku jõuab isa koju tagasi. Ema teeb süüa. Vanal heal elektripliidil. Toit lõh-

nab hästi. Isa läheb kamina ette ja läidab sigareti. Ootab. Tõmbab ühe mahvi. Südameandur ei piiksu. Tähen-dab, lubab suitsu teha.

Telekast tulevad uudised. Jälle jahuvad mingist Lissaboni strateegiast ja sellest, et Euroopa ei jõua Ameerikale järele. Nagu Hruštšov, ikka Ameerikale järele ja temast mööda. Need pagana poliit-

tikud ka ei õpi.

Ta plõksib teleka teisele kanalile, et filmi vaadata ning kutsub ka ema teleka ette. Hea, et meelde tuli! Video tuleb panna teist, Soomest tulevat head filmi salvestama. Need uue aja videomakid on head – kasseti pole enam vaja, võtad lihtsalt videosse. Videosse mahub 30 filmi korraga.

Poole filmi tuleb tukastus peale ning vanemad kobivad magama, pannes enne videomaki filmi selle une-koha pealt salvestama. See on ka hea, et mitut asja saab korraga linti võtta, ainult et kõike, mida salvestad ei viitsi pärast vaadata.

Kas Internet tuleks kinni panna?

Digi on mures. Päris tähtsad ninad räägivad, et kuna Internet on viirusi, rämpsposti, kurjategijaid ja muud hirmsat täis, siis tuleb midagi ette võtta. Kontrollida, piirata, vähendada. Me ei taha seda. Nõudsimel Microsofti ühelt mõjukalt tehnoloogiamõtlejalt, Stephen McGibbonilt aru.

Viimasel ajal on hakatud rääkima, et Internet on hirmus ebaturvaline. Et tuleks kohe suurelt midagi ümber teha, kellegi karm kontroll peale panna. Või Internet üldse igasuguseks isetegevuseks sulgeda. See oleks ju katastroof.

Internet mõeldi välja sõjaväesideks, et oleks miski, mis isegi tuumasõja üle elaks. Suurim probleem on see, et Internet on transpordimehhanism, mis võib transportida ka halbu asju. Interneti enda arhitektuuri probleemiks on DoS-rünnakud ja ilmselt ka rämpspost. Mõlema vastu saab võidelda ja seda praegu ka tehakse. Sa ju tead väljendit, mis räägib lapse koos pesuveega välja viskamisest. Interneti kohitsemise oleks päris ekstreemne.

Sa oled üks väheseid inimesi, kes ütlevad, et muutust pole vaja. Sa oled kindlasti vähemuses.

Ei, sa küsisid, kas muutus tuleb, mitte kas seda on vaja. Kui me keerame homme interneti kinni, mis oleks siis selle mõju inimestele? [Stephen räägib pikalt sellest, kuidas ta endale nõudepesumasinat otsis ja lõpuks selle Amazonist hirmus odavalt sai. Lepime kokku, et Internetti ei saa kinni keerata, nii suur kui see kiusatus ka poleks.]

Ja ometi kostub häält, et vahest tuleks ametisse määrata nn Interneti-tsaar või mingi komisjon, kellele siis

kogu võrgu sisu mingil moel alluks.

Inimestel on vist raske aru saada, mis on jagatud informatsiooni süsteem. Internet tehti meelega sisuliselt selliseks, et ükski valitsus seda kontrollida ja reguleerida ei saaks. Valitsused saavad reguleerida ühte punkti Internetis, aga mitte kunagi tervet võrku. On tähtis, et informatsioon oleks vaba ja inimesed saaksid seda soovi korral vaadata, midagi kartmata. Aga samas on ka tähtis, et Internetis ei leviks lasteporno. Tegu ei ole mustvalge debatiga. Me peame asja terve mõistusega võtma.

«Sa ju tead väljendit, mis räägib lapse koos pesuveega välja viskamisest. Interneti kohitsemise oleks päris ekstreemne.»

Milline siis Internet tulevikus on? Viirusetõrjete, rämpspostifiltrite ja tulemüüride rägastik, nagu praegu, ja on iga kasutaja enda asi, kuidas end päästa?

Ma arvan küll. Aga kui sa ütled, et lõppkasutaja enda asi on oma turvalisust tagada, siis see pole nii. Ja samas on see ala, kus Microsoft ei ole teinud piisavalt head tööd, kuid me investee-

[DIGI INIMENE]

● Stephen töötas pikka aega IBMis ning alles eelmisel aastal vahetas ta poolt (IBMist on saanud üks suuremaid Linuxi toetajaid) ja kolis Microsofti.

Stepheni töö on kõige enam seotud turvalisuse, arhitektuuri, standardite, uute esilekerkivate tehnoloogiate ja innovatsiooniga.

Stephen on lahe Briti vana, kes pole kammitsetud korporatiivmõtlemisest, vaid räägib asjadest nii, nagu need on.

rime praegu sellesse väga palju. Turvaaukude arv meie tarkvaras on vähenemas, kuid praegu see meid veel ei rahulda.

Viimastel kuudel on leitud mitmeid turvaauke näiteks Firefoxist, mida on nimetatud väga turvaliseks brauseriks. Kas see tähendab, et kui piisavalt hästi otsida, siis leiab turvaauke igast programmist ja siamaani on näiteks sellesama Firefox'i turuosa olnud liiga väike selleks, et häkkerid oleks viitsinud sealt otsida?

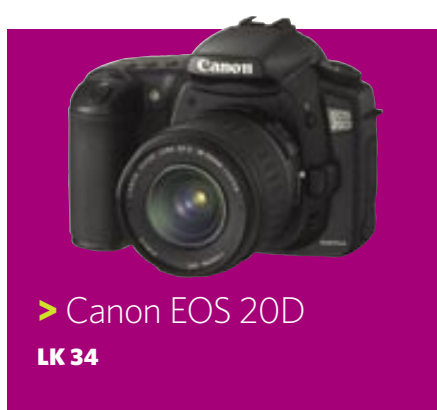
Turvalisus on terve tööstuse probleem. Tarkvara kirjutamine on väga keeruline ning on olemas organiseeritud, motiveeritud kurjategijaid. Aga tarkvara kirjutamine on edasi arenenud ja praegu me jälgime võimalikke turvaauke spetsiaalsete tööriistadega juba programme kompileerides. Aga see on häkkeritega nagu võidurelvastumine.

Karm.

Muidugi. Üks suur probleem on *reverse engineering*. Niipea kui meie turvapaiga välja anname, asuvad häkkerid seda kohe lahti harutama, et ära kasutada seda turvaauku, mida lapp parandada peaks.

järele proovitud

> Canon EOS 20D
LK 34

> Motorola RAZR V3 LK 36

[MEIE HINDED]

● Hindame tooteid 10 palli süsteemis. 10 punkti saab toode, mis on lihtsalt geniaalne ja täiuslik. Selliseid tuleb väga harva ette.

● Märki «[digi] hea ost» kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud 2. kohale.

● Selle märgi lisame konkurentidest soodsama hinnaga toodetele.

● «[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud Digi võrdlustesti.

Teine vasikas

NOKIA 7710 Hind: 6900 kr **Müügil:** pood.elion.ee

On see telefon või pihuarvuti? Mitut kätt selle kasutamiseks korraga vaja on? Miks näitab telefon filme, kuid sellega helistamine on kohutavalt keeruline? Miks seda üldse vaja on?

● Oma eelkäijast tibakene parem Nokia multimeediaseade 7710 on hoolimata arengust väga piiratud kasutajaskonnaga mobiililelu, mille puhul ei saagi aru, kellele see on mõeldud.

Nokia 7710-t võiks nimetada vidinaks, sest see näitab filmi, pildistab, mängib muusikat ja lahutab nii mõnelgi muul moel meelt. Selle abil saab ka raamatut lugeda, äridokumente vaadata-muuta, raadiot kuulata, veebis surfata (aeglaselt, aga siiski), helistada, sõnumeid vahetada... Aga mitte ühtki neist asjust ei saa teha väga hästi. Nokia multimeediafon lubab teha neid kõiki asju poolpiduselt.

Kui tahate telefoni, otsige mõni teine. Helistamisel ajab Nokia 7710 asja ära, aga mitte enam. Numbri valimiseks tuleb haarata kätte korpuses peidus olev pliiats. Või selle puudumisel puutetundlikult ekraanilt valida numbreid sellele küünega koputades.

Kõne vastuvõtmisel – oh, häda – on jama veel suurem: aparadi küljel asuvad kõnele vastamise ja sellest keeldumise nupud – teate küll, roheline ja punane toru –, on pisikesed ja neetult ebamugavad vajutamiseks. Kõnet võib vastu

võtta ka ekraanile ilmuvas dialoogis õigele nupukesele toksimisega. Rõhutan: õigele nupukesele. Telefoni taskust võttes toimib Murphy seadus ja sõrm tabab üldjuhul kõnest keeldumise nupu piirkonda.

Sõnumite kribimiseks ja lugemiseks on 7710 päris kobe, kuigi selles puudub T9 ennetav tekstisisestus, mis proovib mõistata, millist sõna kasutaja kirjutab. Nii lühisõnumite, e-kirjade, dokumentide ja kogu muud teksti saab kribida kahel moel: kas pliiatsiga ekraanile kuvataval tillukesel klaviatuuril tähti toksides või tähti joonistades.

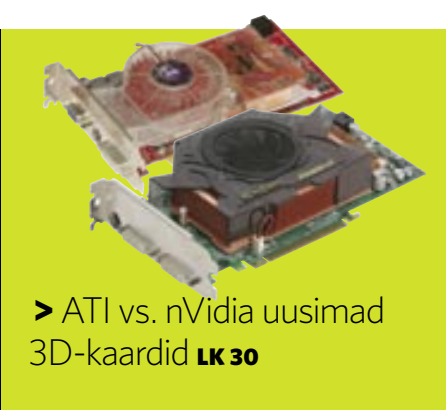
Mälu on seadmes parasjagu: sisse on ehitatud mälu 90 MB ning aparadiga on kaasa pandud 128 MB MultiMediaCard. Kui sellest tuleb puudu, võib juurde osta kuni 512 MB mälukaarte. Miks nii palju mälu? Loomulikult filmide vaatamiseks, pildistamiseks ja muusika kuulamiseks.

Filmi laadimiseks

> Nintendo DS 3D-mängumasin **LK 28**

> ATI vs. nVidia uusimad 3D-kaardid **LK 30**

> Esimene korralik HP sülearvuti **LK 37**

aia taha

ühendad esmalt aparaadi arvutiga. Kopeerid mõne minutiga telefoni QCIF- või MPEG4-vormingus filmi ja saabki seda vaadata. Eelmine katsetaja oli minu käes olnud aparraati kopeerinud ühe Simpsonite multika osa ning vaatasime seda mõnuga. Ainsana tekitab probleemi filmi liiga aeglane kerimine teise kohta, selleks on kas protsessor liiga aeglane või aparraadil mõni muu häda, võta nüüd kinni.

Asjale lisab võlu aparraati ehitatud lennurežiim, mille puhul on raadiosaatajapild välja lülitatud ning filme-pilte vaadata või muusikat kuulata saab ka lennukis.

Iseenesest mõista on aparraati sisse ehitatud megapikseline kaamera, mis suudab pilti üles võtta kuni resolutsioonil 1152x864.

Pildistab päris

hästi, nii valges kui ka hämaras.

See on ka vahva, et pilte saab otse aparraadis töödelda – kas niisama efektitseda või hoopis fotole midagi juurde joonistada.

Peale FM-raadio saab kuulata aparraadiga MP3-, AAC- ja RealAudio vormingus muusikat. Seadmesse ehitatud kõlar on suurepärane ja teeb kaugeltki paremat häält kui osa transistorraadioid. Aga kõrvaklapid on niigelas: nende heli on lame ja puudu jääb nii madalatest kui ka kõrgetest toonidest.

Nüüd tuleb äriinimest huvitav jutt. Nagu mitmete teiste Nokia kallimate telefonidega, saab multimeediapilliga Wordi ja Exceli dokumente vaadata-muuta ning Powerpointi slaidiõidusid vaadata. Ekraan on lai ja tekst selge. Aeglasevõitu see aparraat ju vahel on, kuid siiski parem kui mitte midagi.

Ainult, et... Pihuarvutiga saab ju seda ka teha. Vähemalt sama hästi, kui mitte mugavamalt.

Nokia 7710 on tore ja mitmekülgne seade. Filmi saab vaadata, pildistada, helistada, sõnumineerida, surfata... Aga ühtki neist asjust ei ole võimalik väga hästi teha. Soe soovitus: ostke endale pihuarvuti ja telefon eraldi ning tulete palju paremini toime, kuigi kulutate sama palju raha.

[d] KRISTJAN OTSMANN

[TEHNILISED ANDMED]

Mõõtmed:

128 x 69,5 x 19 mm

Kaal:

189 g

Sagedused:

900/1800/1900 MHz, kaamera 1152 x 864 pikslit, ekraan 65 536 värvi, puuteekraan, mälu 90 MB telefonis + 128 MB MMC mälukaart, võimalik kasutada kuni 512 MB MMC mälu-kaarte, e-post, brauser (HTML, XHTML, Flash 6), Wordi, Exceli, Powerpointi dokumendid, heli (MP3, AAC, RealAudio, WAV, MIDI, AMR), pilt (JPEG, GIF WBMP, BMP, MBM, PNG, D51TIFF, GIF pildid ning QCIF, MPEG4 ja RealVideo 8 videopilt), Java-rakendused ja -mängud

[d] HINNANG

Kallis, kuid lihtsalt mõttetu. Kellel peaks sellist vaja olema? Telefon, mida ei saa näiteks autoroolis kasutada, mille puutetundlik ekraan toimetab omatahtsi ning mis on lihtsalt hirmus aeglane. Nokia on seekord lihtsalt mööda pannud.

Kui Super Mario 3D-sse viia, siis saab aru küll, kui palju nad pizzat söönud on.

Loomakaitse, appi! Mängu sisu on kassile pliiatsiga vastu pead koputada. Julm.

[TEHNILISED ANDMED]

Suurus (suletuna): 148,7 x 84,7 x 28,9 mm

Kaal:

2 ekraani (taustvalgustusega 3-tollised TFT-LCD, 256 x 192 pikselit, 260 000 värvi), alumine ekraan on puuetundlik

Juhtmeta ühendused: IEE 802.11 ning Nintendo enda traadita ühenduse formaat

Neljasuunaline juhtimisnupp, A/B/X/Y nupud, tagapaneelil L/R nupud

Sisseehitatud mikrofoni, stereokõlarid, kell, kuupäev ja äratus Kõrvaklapi- ja mikrofonipistik

Ühildub Nintendo Game Boy mängudega

Aku kestvus: 6-10 tundi mängimist

PictoChat tarkvara, mis võimaldab kuni 16 kasutajal ühises jututoas vestelda, multiplayer mängud

Kaks protsessorit: ARM9 ja ARM7

[digi]
HEA OST

Super Mario seikleb jälle

NINTENDO DS Hind: 2599 kr Müügil: www.euronics.ee

Kui Sony kaasaskantava mängumasinaga PSP Euroopasse jõudmist kuu-kuult edasi lükatakse, lähme me hoopis poodi ja ostame selle asemel Nintendo DS-i. Paras siis neile.

• Kunagi sai üleni kadedana vaadatud neid, kellel oli „hunt püüab mune“ elektrooniline mäng. Siis sai Soome televisioonist veel kadedamana vaadatud, kuidas maailmas on suur hulk igasuguseid kaasaskantavaid mängumasinaid. Nüüd vaatavad kõik eurooplased kadedalt Aasia ja Ameerika poole, kus Sony kaasaskantav PlayStation ehk PSP on juba müügil. Aga see-eest on meil Nintendo DS.

Kui Nintendo DS ja Sony PSP kõrvuti panna ning numbritesvõimsusnäitajates näpuga järge ajada, saab Nintendo pikalt ära. Ta pole nii võimas, ta ei mängi MP3-sid ega videosid. Aga oluline on see, mida DS hästi teeb – lahutab meelt.

Kõige silmapaistvam tehniline uuendus Nintendo DS puhul on topeltekraan. Umbes pihuarvuti-suurune seade käibe keskelt lahti nagu väike sülearvuti ning nii alumisel kui ülemisel osal on eraldi ekraan. See tähendab, et spetsiaalselt DS-i jaoks kirjutatud mängude tegevus toimubki üldjuhul kahel ekraanil korraga, näiteks Super Mario mängus on alumisel ekraanil kaart ning puudetundlike nuppudega saab juhtida ka kaamerat. Eriti vahva on mängida mõnda first person shooterit, nagu näiteks Metroid Prime Hunters, sest tegelase liikumist saab juhtida pöidla puudetundlikul ekraanil ning see on üllatavalt mugav.

Puudetundliku ekraani promomiseks on mänguarendajad teinud aga ennastsalgavat tööd ning toonud välja täiesti geniaalse minimängudest koosneva mängu Warioware Touched! Rohkem kui 180 minimängust tuleb

Korv kätte ja tööle

• Nõuka-aegne munamäng on ilmselt maal pööningul või väiksema venna poolt ära lõhutud ning poest on seda sama tulutu otsida kui klaasist piimapudelit. Sestap on hirmus tore, et ettevõtlikud Poola inimesed on tükikese ajalugu otsustanud internetti jäädvustada ning teinud valmis virtuaalse munapüüdmise mängu, mis näeb täpselt originaali moodi välja. Ainuke vahe muidugi selles, et brauseriaknast ei saa seda füüsiliselt kätte võtta ning nuppe hundi suunamise nuppe tuleb toksida hiirega. Aga heli ja pilt on tõetruud.

Palju su rekord omal ajal oligi?

http://www.e7.pl/~--casha/swf/nu_pagadi.swf

näiteks lõigata pooleks juurvilju, tõmmata tikku põlema, keerutada vasarat, kustutada tahvlilt joonistusi, kerida WC-paberit rullilt maha ja nii edasi – ehk kogu mäng koosneb puudetundlikul ekraanil tehtavatest liigutustest, mida tavanuppudega oleks sisuliselt võimatu teha. Iga ülesande täitmiseks on aega vaid üksikud sekundid, nii et kui end kiiresti ei liiguta, on elu läinud. Hullumeelne tempo ning andekad mänguideed naelutavad tundideks Warioware'i külge.

DS-i ekraan ja nupud on head ning ülemise ekraani kõrval asuvad pisikesed stereokõlarid teevad üllatavalt valju ja kvaliteetset häält. Ka kõrvaklapiaugust tulev heli on puhas ja selge, seda enam võiks ju oma MP3-kogu mängumasinaga kaasas kanda, kuid seda võimalust pole Nintendo andnud.

Küll on aga DS-i sisse ehitatud traadita ühenduse võimalus teiste samasuguste masinatega. Nii saavad kuni 16 DS-i omanikku vestelda PictoChat-nimelises jututoas, loomulikult puudetundliku ekraani kaudu, kuhu võib kasvõi murtud südameid joonistada. Ka mitmed mängud on multiplayeri võimalusega, kusjuures piisab, kui mänguga mälukaart on vaid ühes seadmes.

Kõige suurem jama DS-i puhul on aga mitte sisu, vaid vorm. Ta on esiteks veidi liiga suur ja rohkakas (harjub ära, kuid siiski, taskusse ta ei hästi mahu) ning teiseks liiga plastmassise fiilinguga. Aga Nintendo väärt saavutuse eest kõrged punktid ikkagi.

 HENRIK ROONEMAA

[d] HINNANG

Veidi plastmassise ja odava välimusega, ent sisu on kiiduväärt ning meelelahutust jätkub tundideks. Korralik 3D ja puudentundlik kaasaskantavas mänguseadmes.

Raud vastu rauda: ATI vs nVidia

ATI: MSI RX850XT-TD256E Hind: 8100 kr Müügil: www.arvutid.ee

nVIDIA: LEADTEK WINFAST A400 GT TDH Hind: 5990 Müügil: krooniwww.k-arvutisalong.ee

Esimesena Eestis on tules kaks uut võimsat graafika-
kaarti: ATI X850XT ja nVidia nVidia 6800GT.

[ATI]

GPU: ATI Radeon X850XT (R423) @ 520 MHz

Graafikamälu: 256 MB GDDR3 Samsung 2,0 ns @ 540 MHz (1080 MHz DDR)

Siin: PCI Express 16X

Väljundid: DVI x 2, HDTV ready TV-Out (2 x 400 MHz DAC)

Laius: 2 slotti

Lisatoide: 6-pin DirectX 9.0 (Vertex & Pixel Shader 2.0b) OpenGL 2.0

[d] HINNANG

Us siin PCI-Express (PCIe) on tulnud ning on võitmas. Vana AGP 8X on veel küll levinuim, ent sellele kaotavad tuge kõik tootjad maailmas ning peatselt pole sellele siinile enam uusi kaarte saada. Need kasutajad-entusiasid, kes ajaga kaasas käivad, on samuti juba PCIe siinile jõudnud (paremad ehk

juba isegi Dual-Graphic SLI lahendusteni). Kel aga see samm astumata ning peagi arvuti uuendamine plaanis, neile tutvustaks kahte kõrgema klassi graafikakaarti. Artikli kirjutamise ajal on päris tippudeks nVidia-l 6800 Ultra 512MB GDDR3 ning ATI-l X850XT Platinum Edition 512 MB GDDR3 kaardid. Aga ma usun, et enamuse

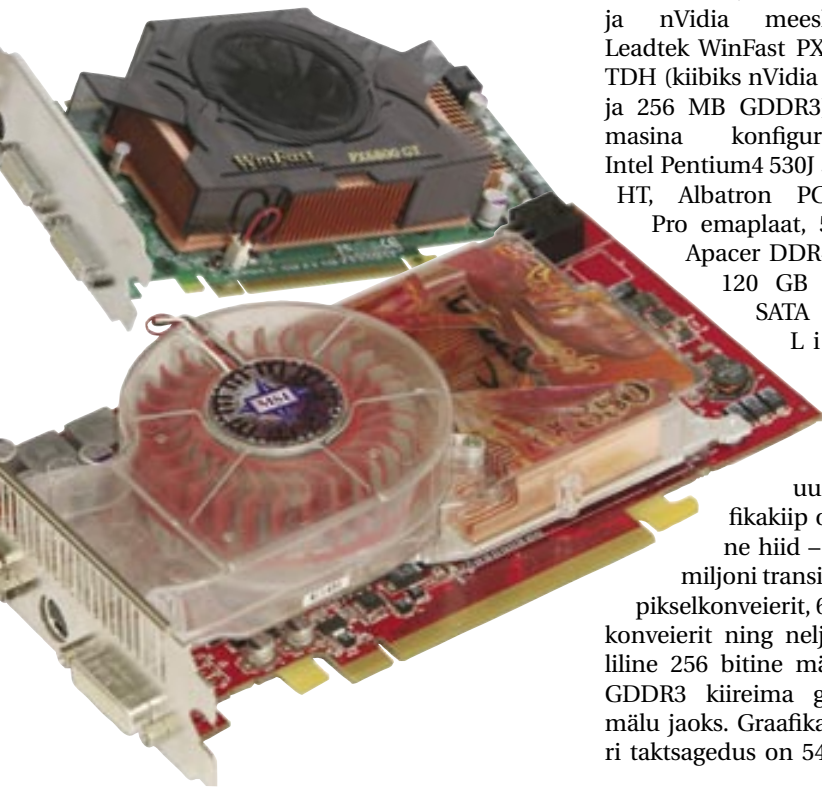
tavalugejaid (jätame välja Ferrariga sõitvad mehed) ei taha teada nende kaartide hinda. Okei, raudsema närvi lugejatele võib öelda: kuni 15 000 krooni kaart.

Testime hoopis kahte kaarti enam-vähem normaalses hinnaklassis. Nii-öelda normaalses, sest arvestage, et normaalne graafikakaardi jaoks on veidi rohkem kui

see raha, mille eest saaks arvuti koos monitoriga.

Tegelikult pole need kaks võistlejat täpselt samast klassist, nVidia oma on ikka Sauber võrreldes ATI Ferrariga, aga kuna hinna poolest on nad umbes võrdsed, väärivad nad koos käsitlemist.

Kaks võistlejat, kes tul- le astusid, olid: ATI poolelt – MSI RX850XT (kiip

ATI X8500XT, 256 GDDR3) ja nVidia meeskonnast Leadtek WinFast PX6800GT TDH (kiibiks nVidia 6800GT ja 256 MB GDDR3). Testimasina konfiguratsioon: Intel Pentium4 530J 3,0 GHz HT, Albatron PC915P/G Pro emaplaat, 512 MB Apacer DDR400, 2 x 120 GB Seagate SATA HDD, Liteon DVD-RW 16X.

ATI uus graafikakiip on tõeline hiid – üle 160 miljoni transistori, 16 pikselkonveierit, 6 vertexkonveierit ning nelja-kanaliline 256 bitine mäluühend GDDR3 kiireima graafikamälu jaoks. Graafikamootori taktsagedus on 540 MHz,

mälul 1180 MHz DDR. See tagab maksimaalseks mälu infovahetuskiiruseks enneolematu 37,8 GB/s. Kõik see annab pikslikiiruseks 8,6 GB/s ning 810 miljonit vertexit sekundis. Kaart on varustatud kahe DVI-väljundiga, kaasas on ka kaks DVI-VGA üleminekut tavaliste CRT-monitoride jaoks. Kaardi TV-väljund lubab lahutust kuni 1024 x 768, monitorile aga maksimaalselt 2048 x 1536 kaadrisagedusel 85 Hz. Komplektis on kaasas suur tarkvarapamp nagu MSI jaoks tavaline, sisaldades täisversioone sellistest mängudest nagu URU DVD-versioon, XIII ja Splinter Cell Pandora Tomorrow.

Pikalt ja põhjalikult testides selgub, et loomulikult ei saa 6800GT vastu ATI uusimale ja kiireimale kiibile X850. Hetkel oleks siin

MUDEL	X850XT	6800GT
3DMark2001SE V.3.30 (3DMarks)		
1024 x 768	19666	17359
1280 x 1024	17736	15945
1024 x 768 AA4	17227	15208
3DMark2003 V.3.50 Score (3DMarks)		
1024 x 768	11739	11038
1280 x 1024	9576	8740
1024 x 768 AA4 AF8	7210	6523
3DMark2005 V.1.10 Score (3DMarks)		
1024 x 768	5512	4783
1280 x 1024	4658	4073
1024 x 768 AA4 AF8	4718	3960
PCMark 2004		
Graafika (PCMarks)	7068	6543
3D Fill Rate Single Texturing (Mtixel/s)	2840,90	3213,60
3D Fill Rate Multitexturing (Mtixel/s)	4713,70	5366,60
3D Polygon Throughput Single Light (Mtriangle/s)	74,30	48,60
3D Polygon Throughput Multiple Lights (Mtriangle/s)	25,90	13,00
D3D RightMark 1.0.5.0		
FPS	277,35	184,76
PPS	218113632	145304256
nVidia TreeMark (FPS)		
	79,	975,1

[NVIDIA]

GPU: nVidia GeForce 6800GT (NV40) @ 350 MHz

Graafikamälu: 256 MB GDDR3 Samsung 2,0 ns @ 500 MHz (1000 MHz DDR)

Siin: PCI Express 16X

Väljundid: DVI x 2, TV-Out (2 x 400 MHz DAC)

Laius: 2 slotti

Lisatoide: 6-pin

DirectX 9.0c (Vertex & Pixel Shader 3.0)

OpenGL 1.5

[d] HINNANG

klassis kaasa lüüa vaid 6800 Ultra tasemel kaartidel, kuid neid hetkel meie maalt leida oleks ka liigne lootus – siia tuuakse neid vaid eritellimusel, nagu eelpoolnimetatud Ferrari autosidki.

Tulemused enam-vähem samast klassist, ja ehkki ATI lööb skoorides, on juba tegu ikkagi kõrgema klassi kiviga. Tegelikult võib soovitada ükskõik, kumba kaarti – RX8500XT-d, sest nii tipus on vahed juba piisavalt väikesed.

[d] VEIKO TAMM

7 megapikselt väikses kestas

SAMSUNG DIGIMAX V70 Hind: 5999 kr Müügi: www.euronics.ee

Väike ja hõbedane tähendab tehnikamaailmas üldiselt erinevuse ning kvaliteetsuse rõhutamise soovi. Digifotokad on kõik väiksed ja hõbedased. Samuti see korralik 7-megapikseline Samsung.

Esmamulje digikaamerast, seda näiteks kaupluses kätte võttes, annavad välimus ehk disain ja koostekvaliteet ehk põhimõtteliselt see, kuidas kaamera kätte istub. Samsung Digimax V70 puhul teenib «Made in Korea» kiidusõnu.

Metallkorpus jätab tugeva mulje, kõik nupud käivad kindlalt – pole ühtki kohta, mis ennustaks selle peatset lagunemist.

On üks miinuseke, mida olen märganud teistegi digikompaktide puhul. Väike kaas, mis katab pistikupe-

asid, on nii lühikese kummijupi otsas, et arvutikaablilt fotoaparaadi külge ühendades tuleb tahtmatult tükk aega ettevaatlikult pusida – kardad, et kaas võib küljest ära krõpsatada.

Toite eest saab V70 tugevad plusspunktid. Esiteks on standardkomplektis olev liitiumioonaku (maht 1440

mAh) piisavalt võimas – olin pildistanud enam kui 250 kaadrit, enne kui süttis aku tühjenemist näitav hoiatus-tuli. Teiseks pole kasutajal vaja varuakut muretseda. Piisab, kui fotokotis on igaks elujuhtumiks paar *alkaline* AA-patareid. V70-le sobivad järelikult ka pleieripatareimõõtu akud või akupaketid. Võimalusi kui palju!

Aku laetud, vajutame *power*-nupule! Objektiiv

[digi]
HEA OST

sõidab välja üsna hääleka sirinaga, samal ajal valguvad kaamera esipaneelil edasi-tagasi tuled nagu Knight Rideri KIDDil. Iluvidin, aga igal juhul maitsekas. Nüüd jääb üle valida, kas kasutada harilikku optilist pildiotsijat või selle asemel kahtolulist vedelkristallekraani, ja muudkui pildistada.

Kes on tuttav V70 eelkäija Digimax V50ga, teab suure pöördekraani omadusi ja väärtust. Ekraani saab keerata 180 kraadi aparaadi kõrvale ja 270 kraadi ümber selle telje. Ka juhtnupud on tuttavad V50-lt. Neljasuunalise lüliti keskele vajutades

süttib mahe sinine nupuvalgustus. Elegantne!

Sisselülitamisest esimese pildini kulus nelja sekundi ringis. Pisut aeglane. Neljasuunalüliti on mugav ja täpne, ent parem nooleklahv, kust lülitub sisse autoknips ja pildistamine kaugjuhtimispuldist, kipub jääma aparaati hoidva pöidla alla. Testiperioodil ei õnnestunudki sellega täielikult harjuda, ikka ja jälle tuli sisse lülitunud aegvõttega võidelda. Menüüsüsteem on ehk levinumaid kaameraid kasutanule esiti natuke harjumatu, kuid tuleb väga kiiresti kätte.

Väga meeldib võimalus salvestada «MySet» ehk seadistus, mida tahad teinegi kord kasutada. Vähemkogenud pildistaja edukalt kasutada eelseadistusi («Scene»-menüü), näiteks portree või päikseloojangu puhul.

Schneider-Kreuznachi objektiiiv pakub kolmekordset optilist zoomi, millele lisandub viiekordne digizoom. Kokku 15-kordne suurendus on muidu igati muljetavaldav (linnu toob kindla peale puu otsast alla!), iseasi, kui hästi seda kasutada saab. Probleem on valgusjõus, mida kipub nappima. Sel juhul ei päästa ka väikese kaamera kohta hiiglaslik arv

piksleid, mida V70 on koguni seitse miljonit.

Kõige kriitilisemad on õhutihämatus ja võtted ruumis. Viimasel juhul päris head lahendust ei leidnudki – kohati aitavad välja manuaalseaded ja käsitsi teravustamine. Sisseehitatud välklamp on V70-l nõrguke, lisavälgu võimalust pole. Kahju, sest erinevalt paljudest kompaktidest saab Schneider-Kreuznachi süsteemi puhul lisada tele- või lainurkkonverteri. Viimane oleks eriti vajalik, sest objektiivi väikseim fookuskaugus 38 mm annab vaatenurga, mis ei pruugi kasutajat rahuldada – Samsungi pakutav konverter võimaldaks aga nurka alates 26 mm! Läätsede lisamiseks tuleb vaid objektiivi ümbert rõngas adapteriga asendada. Paraku võite sattuda vihma käest räästa alla: õnnetuseks satub lainurkkonverteri serv välgu ja selle sensori ette...

Kui valgust on piisavalt, teeb autofookus oma tööd täpselt, kuigi kohati (eriti AF-abilambi süttides) võtab te-

ravustamine liiga palju aega. Järjestikvõtte puhul tekib üksikvõtete vahele lausa mitme sekundi pikkune viivitus isegi juhul, kui välku mitte kasutada. Liikuvat objekti pildistage seega võimaluse korral fookuslukuga. V70 on nagu enamik digifotokaist kasutatav videokaamera, tulemus salvestatakse MPEG-4 formaati.

Makrovõtted olid suurepärased, samuti käitus V70 väga hästi välistingimustes, kui päevavalgust piisavalt – nagu enamik parimat sorti digiseebikaid. Veel positiivset – V70 värvid on puhtad ja loomulikud.

Kui pildistada maksimaalses (3072 x 2304 pikselit) režiimis, saate fookuses olevat objekti tublisti suurendada, ilma et seejuures kvaliteedis kaotaksite. Mina tegin pilte põrandal mängivast pisitürest ja kadreerisin võtetest hiljem välja kenad portreed – igati korralikud pildid, et lasta need vanaemadele välja trükkida!

[d] NEEME KORV

[TEHNILISED ANDMED]

Objektiiiv: 38 mm - 114 mm (3x)

Tundlikkus: ISO 50 / 100 / 200 / 400

Pildisuurus: 3072 x 2304 / 2816 x 2112 / 2592 x 1944 / 2272 x 1704 / 2048 x 1536 / 1600 x 1200 / 1024 x 768 / 640 x 480

Pildiformaadid: TIFF / JPEG

Videoformaadid: MPEG4 640 x 480 / 320 x 240 (30fps, 15fps)

USB 2.0 (NTSC/PAL)

Mälukaardid: SD / MMC

3,7V Li-ion aku

2-tolline LCD-TFT

Mõõtmed: 106.5 x 57 x 38.5 mm

[d] HINNANG

Kui otsite kompaktset kvaliteetset digikaamerat, mida näiteks reisile kaasa võtta, ega kavatse pildistada ekstreemoludes, siis on Digimax V70 võimalus, mida kindlasti kaaluda.

Saledam, ümaram, kergem, kiirem

CANON EOS 20D Hind: 26 590 kr (koos objektiiviga) Müügil: www.overall.ee

Paras pätkel poolproffidele: kas peaks oma senist tehnikat uuendama ja Canon EOS 20D ostma või pole uuendused piisavad, et hulk raha kulutada?

[TEHNILISED ANDMED]

8 megapikselit

Pildisuurus: 3504 x 2336 (8.2 MP), 2544 x 1696 (4.3 MP), 1728 x 1152 (2.0 MP)

Failiformaadid: RAW, JPEG (EXIF 2.21), RAW + JPEG

Tundlikkus: Auto (100, 200 või 400), ISO 100, ISO 200, ISO 400, ISO 800, ISO 1600, ISO 3200

1,8-tolline TFT LCD, 118 000 pikselit

USB 2.0 ühendus, videoväljund

Mälukaart: Compact Flash Type I või II (Microdrive tugi)

Li-ion aku

Mõõtmed: 144 x 106 x 72 mm

Canon EOS 20D on suurepärase edasiarendus niigi heast Canon 10D-st. Kuulda on võetud fotograafide kriitikat ning parandatud kaamera töökiirust ja pildikvaliteeti kõrgemate ISO-de puhul. 10D omanikele paras pätkel – kas peaks tehnikat uuendama või pole edasiminekuks piisav, et olemasolev kaamera iganenuks lugeda?

20D on võrreldes eelkäijaga veidi saledam, ümaram ja kergem. Tagapaneelile on lisandunud uus navigatsiooninupp, millega hõlbus teravuspunkti valida ja piltide vaatamisel mööda pilti ringi liigutada. Lisaks uus 8-megapikseline sensor, kiirem protsessor, 5 kaadrit sekundis pildistamiskiirus ja üle kahe korra suurem pildipuhver – 20D suudab järjest «tulistada» 23 parima kvaliteediga JPG-formaadis pilti. Tubli samm edasi on sisselülitamisel ja unerežiimist «ellu ärkamisel» viivituse kadumine. Selleks ajaks, kui jõuad kaamera silmadele tõsta, on see valmis pilti tegema.

Kes vähegi peegelkaameratega varem kokku puutunud võib kasutusjuhendi fotokotti jätta. Nupud ja funktsioonid on selgelt märgistatud, menüüd arusaadavad ja lihtsalt kasutatavad. Vaid särikompensatsiooni funktsioneerimist pidin kasutusjuhendist täpsustama. EOS 20D kere on väga mugav – paraja suuruse ja kaaluga, nupud kõik õigetes kohtades. Vaid pealmise LCD taustavalguse lüliti jääb näppude

ulatuses liiga kaugemale.

Pildistasin RAW+JPG režiimis, mis talletab digitaalse «negatiivi», mis hilisemat töötlust vajab, ja JPG-formaadis pakitud kohe kasutatava foto. 1 GB mälukaardile mahtus niiviisi umbes 80 kaadrit. JPG-formaadis suudab 20D pildistada järjest 23 fotot (5 kaadrit sekundis), RAW puhul on puhvri suuruseks 6 kaadrit. ISO 100 pildid on täiesti müravabad. Kui piksleid piiluda, siis ISO 400 juures hakkab ehk midagi juba märkama, aga A4 väljatrüki juures see näha ei ole. Veidi rohkem müra tekib ISO 800 juures. Kui oluline on võimalikult hea kvaliteet, siis tuleks ISO 1600 ja 3200 vältida, aga 10D-ga võrreldes on tehtud tubli samm edasi.

ISO ehk tundlikkus ei ole ilma nuppu vajutamata nähtav.

Digikaamera

Väike, kuid oluline möödalaskmine. Samuti tuleb peegli eel-lukustuse sisse lülitamiseks tublisti nuppe vajutada ja menüüs surfida. Statiivilt pildistades on see aga ülivajalik funktsioon. EOS 20D pildiotsija on isegi veidi kehvema «pildiga», kui 10D-l, mille pentaprisma ja peegel on füüsiliselt suuremad.

Et mitte liialt sõnu raisata, siis kindel soovitus - ära Canoni komplekt- ehk kit-objektiivile Canon EF S 18-55 mm F3,5-5,6 raha kuluta. See on küll odav, kuid tõtt-öelda pole nii kehva objektiivi vist varem kohanud. Käsitseravustamise rõngas loksus, kõikidele eredatele valgusallikatele joonistab objektiiv värvilise vikerkaare ümber, valgus peegeldab objektiivi sees tugevalt, jättes pildile heledaid laike. Tera-vustamine on tavaoludes kiire, hämaras veidi aeglasem. Probleeme tekitavad vaid tavalised «rasked» pinnad ehk peegeldavad siledad alad, kus puudub piisav kontrastsus.

Canon EOS 20D on kaamera, millel on hästi tasakaalus kasutusmugavus, pildikvaliteet ja kiirus. Kaamera võimaluste ja kvaliteedi ära kasutamiseks tuleks kindlasti endale soetada ka hea kvaliteediga objektiiv(id), vastasel juhul oleks tegu hea tööriista raiskamisega.

[d] SIIM TELLER

[d] HINNANG

Canon EOS 20D on kaamera, millel on hästi tasakaalus kasutusmugavus, pildikvaliteet ja kiirus. Kaamera võimaluste ja kvaliteedi ära kasutamiseks tuleks soetada ka hea kvaliteediga objektiiv(id), muidu oleks tegu hea tööriista raiskamisega.

iPod Photo

30 GB või 60 GB kõvaketas
Mahutab ca 15 000 lugu
Lubab salvestada kuni 25 000 fotot
Alu kestab kuni 15 tundi
Võimalus ühendada otse teleriga
Kaalub kõigest 176 grammi

Musiik
Endla õnneväärne 4. tähtim
tel: 60006, info@music.ee
www.music.ee

Sini-hele-roheline valgus

MOTOROLA RAZR V3 Hind: 4950 kr Müügil: Tele2

«Tehke mulle maailma kõige õhem klapiga telefon!» nõudis Motorola boss ja insenerid tegidki. Kui nii mõelda, siis on ühe superlaheda mobiiltelefoni välja mõtlemine ju käkitegu.

[TEHNILISED ANDMED]

Neljasüsteemne (GSM 850/900/1800/1900)

Ooteaeg 180 kuni 290 tundi, kõneaeg 200 kuni 430 minutit

Kaal: 95 grammi

Mõõtmed: 9,8 x 5,3 x 1,4 cm

Sisemine ekraan: 176 x 220 pikselit, kuni 260K värvi TFT,

Väliline ekraan: 96 x 80 pikselit, 4k värvi CSN Bluetooth, digikaamera, eestikeelne menu, Java toetus, dünaamiline mälu, mälu maht 5,5 MB, mälu kohti telefonis 1000, polüfoonilised ja MP3 helinad, MMS, GPRS klass 10, e-posti saatmine ja vastuvõtt

Kinnisena on Motorola RAZR vaid 1,4 cm paks. Lahtisena pole seda liistakat ollagi ning kätte võttes tekib esmalt tunne, nagu läheks telefon katki või kukuks lihtsalt sõrmede vahelt maha. Pealegi on RAZR veidi laiem kui harjumuspärased telefonid, nii et esimesed minutid kuluvad telefoni käes hoidmise õppimiseks.

Plastmass-osi RAZR-il peaaegu pole, kogu korpus ning nupud on spetsiaal-

setest metallisulamitest, mida väidetavasti kasutati esmalt hoopis kosmosetööstuses. Isegi klaviatuur ei ole klaviatuur selle sõna tavalises mõistes, vaid lihtsalt metall-liistakatega puute-tundlik plaat, kuhu on suured ja sõbralikud nupud peale joonistatud. Midagi vajutada niisiis pole, tuleb lihtsalt sõrm üle libistada. Kummalisel kombel ei tekita uut tüüpi klaviatuur mingeid üleminekuraskusi, SMS-ide kirjutamine läheb isegi kiiremini kui vana telefoniga. Ja pimedas kiirgab nuppude vahelt nõiduslikku sini-hele-rohelist valgust. Edev värk.

Sisult on V3 peaaegu pisikese kontori eest. Tarkustest on sellele sisse ehitatud üsna korralik VGA-kaamera, Bluetooth, e-posti klient, korralik WAP-brauser, sünkroniseerimisvõimalustega kalender ja muud. Arvutiga saab seda ühendada USB-kaabli või Bluetoothi kaudu, infrapuna ei ole. Meenüüd on kiired ja selged.

Kuid siiski. Minu jaoks on loogiline, et telefoniraamatust saab kontakte otsida mitte ainult esitähel, vaid mitme esitähel järgi. Ja 5 megabaiti mälu on liiga vähe, see tuleks vähemasti kümnegakorrutada. Sellesse mälusse peavad ju ära mahtuma nii sõnumid, kontaktid, kalendrikirjed kui fotod. Ja sellise hinnaklassi telefonile võiks ikka mälukaart ka sisse käia.

[d] HENRIK ROONEMAA

[d] HINNANG

Inimesed tänaval vaatavad järel nagu oleks Ferrarit näinud. See on hea tunne. Aga ainuüksi selle imeõhukese korpuse pärast anname mõningad imelikud pisivead andeks.

Kiire LCD-monitor mängureile

HYUNDAI IMAGEQUEST L72D Hind: 4900 kr Müügil: www.mikromaailm.ee

Hyundai 17-tolline LCD-monitor Imagequest L72D võiks reageerimisajaga 8 ms mängu- ja filmisõprade kõrvad kikki ajada. 8 on hea number.

Vedelkristalldisplei vaenlasteks olid siiani «pahad» mängutootjad ja filmitegijad. Nende tooted vajasid kiiret pildivahetust, sest toimuv oli tihti märulirohke. Mängurid ei saanud omale seetõttu lubada pildikasti, mis ähmase pakutavaga ei suutnud neid rahuldada. Kuid nüüd, pärast aastaid ootamist saavad ka nemad, või noh, meie omale neid soetama hakata. LCD-de arendajad on järele jõudnud. Hyundai monitoriga on meelelahutuse nautimine tore, mõnes mõttes isegi parem kui CRT-ga. Esiteks on mattpinna jälgimine päikese käes palju lihtsam kui CRT sileda klaasiga, laual võtab LCD-monitor nii vähe ruumi, et sinna mahub mitu korda rohkem muid asju.

Monitori enda nupud ja menüüsüsteem ei üllata millegi uuega, kõik vajalikud valikud on olemas, näiteks heleduse, kontrasti, suuruse konfigureerimine. Automaatse kohandamise nupp on aga eriliselt pai väärt: täpne ja alati töötav. Lihtne keeratavus lisab ergonoomiale plusspunkte. Ühtegi surnud pikselit, musta või heledat punkti silma ei jäänud.

Suurim resolutsioon 1280 x 1024 jääb tavamonitoride omadele küll alla, kuid see suurus ongi silmadele optimaalseim. Kõrgeim *refresh rate* on 80 Hz, kuid ärge

[TEHNILISED ANDMED]

Ekraanisuurus 17 tolli (43,18cm), resolutsioon 1280 x 1024, reageerimisaeg 8 ms, heledustugevus 300 cd/m, kontrast 700:1

Vaatenurk: vertikaalne 150° / horisontaalne 135°

Värve 16,7 miljonit, kaal 3,8 kg

Laius 372,5 mm, sügavus 185 mm, kõrgus 398 mm

Elektritarve: 45 W

Kõlarid: 2 x 2 W

kartke seda väikest numbrit, LCD ei värise nagunii. Pilti saab sisse tuua VGA (HD-15) ja DVI kaudu.

Ent pole head ilma kehvata. DVI kaabliotsa ebamugav ühendada. See eeldab kaabli väänamist ja pisikese jõuga nikerdamist.

Monitorisse on nikerdatud veidi ka helitehnikat. All nurkades on kahevatised kõlarid, tagaküljel tavalised sisend- ja väljundotsad. Kõlarid kannatavad parimal juhul kontoris vaikselt raadiot kuulata, meenutades kvaliteedilt pigem sülearvutite üsna kehvakesi kõlareid, mis tähendab, et mingit bassi pole loota. Ka väljundit ei saa kiita. Läbi monitori heli kõrvaklappidesse lastes tuleb kuuldavale palju häireid, mida otse arvuti tagant ei kuule.

Aga mõned iluvead ei riku head pilti. Monitori puhul siis sõna otseses mõttes.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG

Väga heade omadustega kerge ja kena monitor, mille suurepärase hinna-kvaliteedi suhe. Kiire reageerimisaja tõttu sobib mänguritele ja filmihuvilistele. Sisseehitatud kõlarid ja kõrvaklappipistik on küll naljanumber, aga muid suuri puudusi pole.

Lai nagu lestakala

MICROLINK N570 LAIEKRAANIGA SÜLEARVUTI Hind: 17 700 kr Müügil: www.enter.ee

Pea ainus põhjus, miks endale osta laiekraaniga sülearvuti, on see, et internetist tõmmatud filme ja seriaale on hea vaadata. Aga viimane kord, kui me uurisime, oli see veel illegaalne. Järelikult on MicroLinki N570 väga punk!

[TEHNILISED ANDMED]

Intel Pentium M 1.6 GHz
Mälu 256 MB, kõvaketast 40 GB

15,4-tolline TFR WXGA laiekraan (1280x800)

DVD/CD-RW seade, modem, võrgukaart, WiFi, Inteli integreeritud graafikakaart (128 MB mälu)

Eesti klaviatuur, stereo-kõlarid, FireWire port, 3 USB 2.0 porti, PC-kaardi pesa,

TV-väljund

Kaal: 2,95 kg, aku kestvus kuni 5 tundi

PCMark04: 2722

3DMark2001SE: 3691

Et laiekraaniga sülearvuti omamist päris kriminaalkuriteoks ei kuulutataks, tuleb siinkohal mainida, et DVD-sid on sellega ka parem vaadata kui tavalise ekraaniga arvutist. Ning Windowsi *taskbar* venib laia ekraani peal ilusti pikemaks, nii et lahtioleavad programmid mahuvad sinna kenasti rivvi ära.

Muidugi tuleb laiekraaniga arvuti eest maksta veidi kõrgemat hinda ning see on ka mõõtmelt suurem. Kaasas

kanda on seega rohkem, ka kilode mõttes, ligi 3 kilo öla peal on oluliselt rohkem kui näiteks 2,5 kilo.

Konfiguratsiooni ja hinna suhte asjus ei saa arvutile suuri etteheiteid teha. Ainult videokaart on multimeediaarvuti kohta liiga nõrk, 3Dmark01SE testis saavutas 3691 punkti, ent kui mõelda mängudele, siis võiks ikka rohkem suuta. Mõnus on see, et CD- ja MP3-plaatide kuulamiseks pole vaja arvutit käima panna, esiääre all olevast nupust saab masina «pool-sisse» lülitada, et muusikat kuulata.

Miskipärast teeb ventilaator aga üsna valju häält (aga võib-olla on sinna arvutisse hoopis foon pandud?), nii et filmi vaatamisel kostab see kahjuks üle kõlaritest tuleva heli. Samuti on ekraanil on valged toonid veidi liiga kollaka varjundiga, aga kui silm ära harjub, siis igapäevasel kasutamisel see ei häiri.

Professionaalsel videotöötajal pole selle arvutiga eriti midagi teha, sest 256 MB mälu ja 40 GB kõvaketast on selleks kindlasti liiga vähe. Mänguri jaoks ning koduse lauarvuti asendamiseks jääb see veidi liiga nõrgaks, äriksutajal pole üldjuhul laiekraaniga midagi teha. Filmihuvilise tudengi jaoks liiga kallis. Varsti on samast arvutist oodata mitu tuhat krooni odavamat Celeron-protssoriga varianti, siis ehk leiab see endale sobiva sihtgrupi ka.

 HENRIK ROONEMAA

[d] HINNANG

Harju keskmine. Ainult nõrk videokaart tähendab, et mänguhuvilised peaksid sellest eemale hoidma, ning ventilaator on liiga vali, nende eest ka miinuspunktid. Aga filmifännidele kindlasti sobilik.

Ebamugavus kuubis

GENIUS HP-5.1V Hind: 700 kr Müügil: www.mikromaailm.ee

Kõrvaklapid peavad olema mugavad! Muidu ei taha keegi neid peas hoida. Need «geniaalsed» ruumilist heli pakkuvad minikõlarid pähe panemise soovituselt minult ei saa.

Ma saaks aru, kui need lastele oleks mõeldud, et kõrvad peaksid nendesse ülikiirelt higistama ajavate polsterduste sisse ära mahtuma. Kuid ei, selle teooria välistab pead kattev väikestele inimestele liiga suur rihm. Või milleks iganes tootjad seda nimetavad.

Ergonoomiale mõeldud arendusraha jõid taivallased ilmselt maha, kuid ometi on vaja kliente ostma meelitada. Nende õnneks oli plastmassi- ja kaablimeestel varusid.

[TEHNILISED ANDMED]

Mõlemal poolel esimene, tagumine, keskmine kanal ja subwoofer

Subwoofer: 50Hz-400Hz

Esimene/tagumine: 250Hz-17KHz

Keskmine: 180Hz-14KHz

5.1/2.1 lüliti

Igal kanalil heliregulaator

[d] HINNANG

●○○○○○○○○

Teine plasttopsik on lauale mõeldud. Power, mute ja klappide sisse-välja lülitid peal. Koos tulukestega! Selle taha on paigutatud ehk mõtekaim osa: sobivad pesad

DVD- ja muude mängijatega ühte sobitamiseks. Mõnikord on ehk tõesti vaja teisi segamata filmi nautida.

Isoleeritud traate on kaasapistetud täiskomplekt. Nii

DVD, arvuti 5.1 kui stereoga helikaardiga ühendamiseks.

Mingit ruumilist kaja kuuleb, kuid pähesobivus ja helikvaliteet jätab eriti sellist hinda vaadates liialt soovida. Lisaks söövad need klappid veel raha, sest need tuleb ka elektrivõrguga ühendada ja elektri hind ju pidevalt tõuseb.

[d] LEHO LAHTVEE

Kummist käealune

MANHATTAN FOLD-2000 Hind: 330 kr Müügil: www.mikromaailm.ee

Nüüd on siis asi nii kaugel, et seda lugu toksin ühel huvitaval pehmel asjal. Kummist klaviatuuril.

[TEHNILISED ANDMED]

PS-2 ühenduspesa

104 nuppu

[d] HINNANG

●●●○○○○○○

Üpris harjumatu on. Nupud ei vaju otse alla, vaid nurga all, sõltuvalt kuhu käsi satub. Ja kui aus olla, siis sõrmistiku kapp saamine hetkega ei

tule. Klahvide erinevuse tõttu olen pidanud siiani päris mitu veaparandust tegema. Ja kirjutamise kiirus on saanud väga suure tagasilöögi. Kuid räägitakse, et inimene harjub kõigelega, mis valu ei tee.

Ehk kipub hinge pugema kahtlus klahvistiku mõtte-

kuses. Tavakodus pole vist tõesti sellega midagi muud eriti teha, kui külaliste ees uhkustada. Pärnu ja muudes uputusohlikes piirkondades oleks niiskuskindlus kindlasti abiks. Tolmustes paikades, näiteks tehastes mängiks rolli tolmukindlus. Kokkurullitavus võib mõningatel juhtudel boonuseks tulla reisimisel.

Ja veel üks omadus. Nupuvajutused on vaiksed. Kui arvuti ja voodi samas ruumis, siis see on käsitsemiseks sobivaim vahend, et kaaslast mitte häirida.

Mingeid eriliigutusi paigaldamine ei vaja. PS-2 ühenduspesaga klaviatuur on Windowsile nagu iga teinegi.

[d] LEHO LAHTVEE

Bluetooth-seade odava raha eest

SWEEX BLUETOOTH HEADSET Hind: 625 kr Müügil: www.k-arvutisalong.ee

Juhtmevabadus pole pelgalt tehniline lahendus – see on kiindumus, millest ühel hetkel saab jäägitu armastus.

[TEHNILISED ANDMED]

Bluetooth Class 2, kõneaeg 4,5 tundi, ooteaeg 200 tundi, laetav Li-ion aku, laeb USB-pordi või elektripistiku kaudu

Kaal: 11 grammi

[4] HINNANG ●●●●○○○○

O lles kord kasutanud Bluetoothil põhinevat *handsfree*'d, ei taha sa enam iial telefoni külge tüütut, igale poole takkerduvat kõrvaklapijuhet.

Üldiselt kallite seadmete hulgast on rõõm leida

soodsa hinnaga erandeid. Hollandi sõltumatu tootja Sweex pakub tootesarjas Essentials kaht Bluetooth-peakomplekti.

Mõlemad on väga väikesed, kerged (11 ja 9 grammi!) ning kutsuvalt lakoonilise disainiga. Eestis ligi 650 krooni maksvad peakomplektid ühilduvad kõigi enamlevinud Bluetoothi toetavate telefonidega ning on arvutiga ühendatuna mõnus abivahend näiteks internetitelefoni Skype kasutajale. Seadme tegevusraadius on 10 meetrit, mis võib ruumis olla suuremgi. Sweexi peakomplektile annab energiat väike liitium-ioonaku, mida saab laadida nii arvuti USB-

pordist kui tavalisest vooluvõrgust, aku saab täis paari tunniga. Tootja lubab suuremale seadmele 200 tundi oote- ja 4,5 tundi kõneaega, väiksemale vastavalt 80 ja 3 tundi. Seadme multifunktsionaalsed nupud võimaldavad kõnesid vastu võtta ja lõpetada ning reguleerida kuulari hääletugevust.

[4] NEEME KORV

Profikas ja kvaliteetne, kuid liiga kallis

LOGITECH QUICK CAM FOR NOTEBOOKS PRO Hind: 1550 kr Müügil: www.enter.ee

Kui tavalisel arvutil käib veebikaamera monitori peale, siis sülearvuti puhul nii ei saa. Kukup maha ja läheb katki. Proovitud.

Logitechi QuickCam for Notebooks Pro kinnitub jalgadega sülearvuti ekraani ülemise serva külge ning võimaldab ka sülearvutiga vajalikku videosidet pidada.

Esmapilgul näeb QuickCam Pro veidi naljakas välja, tegu oleks nagu mingi väikese loomaga, kes tõesti kõõlub käppapidi üle ekraaniserva ning piilub sind oma ainsa hõbedase silmaga. Kõhe tunne.

Aga tegelikult ei ole sel häda midagi, pildikvaliteet on suhteliselt hea ja seda igasugustes valgustingimustes. Ikkagi 1,3 megapikselit. Kes soovib, võib tüütuseni

kõikvõimalikke seadistusi kruttida, et pilt paremaks saaks, kuid tegelikult käis ta lihtsalt karbist välja võttes ka täitsa hästi.

Kehv on muidugi see, et kuna QuickCam ekraani küljes veidi ebakindlal moel ripub, võib seadistamine olla paras peavalu. Liigub arvuti, liigub ekraan, liigud sina pildist välja. Värvid võiksid ka veidi eredamad olla, pilt on küll kvaliteetne, kuid lame. Mänguasjaks ja meelelahutuseks kallis – 1550 krooni, ja see tõmbab ka hinde alla, kuid samas võib QuickCam Pro'ga ilmselt üsna edukalt käepäraste vahenditega õudusfilmi salvestada ja kaa-

merasse investeeritud raha hea õnne korral mõne miljoni kordselt tagasi saada.

[4] HENRIK ROONEMAA

[TEHNILISED ANDMED]

1,3 megapikselit, 3 X digitaalne zoom, video resolutsioon kuni 640 x 480, sisseehitatud mikrofoni, automaatne näojälgimise tarkvara, kaamerale nupp fotode tegemiseks, plastmasskarp kaamera kaasaskandmiseks

[4] HINNANG ●●●●○○○○

[TEHNILISED ANDMED]

- Intel Centrino Pentium M 1,86 GHz, 512 MB mälu, 60 GB kõvaketas, 3 x USB 2.0, SmartCardi (ID-kaardi) lugeja, SD-mälukaardi pesa, S-video out, WiFi (b/g), Bluetooth, modem, võrgukaart, infrapuna, SoundMax audio, 1 PC-kaardi pesa, touchpad ja pointing stick, DVD/CD-RW (DVD loeb 3x, CD loeb ja kirjutab 24x), 14-tolline XGA (1024 x 768) ekraan, Intel Graphics Media Accelerator 900 (videomälu kuni 128 MB süsteemimälu arvelt), aku kestvus kuni umbes 4 tundi.

PC Mark04: 3184

3DMark01SE: 4104

Esimene korralik HP

HP nc6220 Hind: 25 370 kr Müügil: www.zebra.ee

Tugev, must magneesiumsulamist kriimustuskindel korpus, suured ja head hiirenupud, mõnus klaviatuur. Kõik need on sülearvutimaailmas aastaid tähendanud kolme tähte: IBM.

Ent milleks raisata tähti, HP üritab kõigest väest IBMiks saada ning üle keskmise kallis nc6220 on nende esimene ja päris pikk samm sel teel.

Esimest korda on HP sülearvutit kätte võttes tunne, et tegu ei ole nagiseva plastmassise mänuuasjaga, mis kohe katki läheb. HP nc6220 on mõnusalt jäga ehitusega ning näeb pigem välja nagu tõsine tööriist, mitte edev hõbedane vidin. Tegu on korraliku kallipoolse tööarvutiga, millel on mitmeid kasulikke lisaseadmeid.

Esiteks on HP oma uude arvutisse sisse ehitanud SmartCardi lugeja, mis eestlase jaoks tähendab tegelikult ID-kaardi lugejat. Lisaks ID-kaardile käivad nc6220sse sisse ka SD-tüüpi mälukaardid, nii et näiteks oma

digifotode arvutisse saamiseks pole vaja kaablit kaasas kanda, kui fotoaparaadis ka SD-kaart sees.

Mõõtmelt on nc6220 oluliselt õhem kui eelmised HP mudelid ning umbes 2,2-kilose kaalu juures ei ole konkurentidest millegi poolest kehvem. Kiitust väärib ka HP spetsiaalne turvatarkvara mitmete erinevate paroolivõimalustega, näiteks lukustub arvuti kõvaketas iseenesest, kui see korpusest välja võtta.

HP nc6220-l on kolm USB 2.0 porti, S-video väljund, infrapuna, WiFi, Bluetooth ja kõik muu vajalik kenasti küljest. Ekraan on ere ja hea, kuigi väiksemate fontide tekst nii selge kui võiks.

Kui kontoritööks, muusika ja filmide jaoks on sel jõudu küll ja jääb ülegi, siis võimsustestide punktitemused

on kehvemad kui sama klassi konkurentidel. Oma osa on siin ilmselt Inteli Media Accelerator900 integreeritud graafikakaardil, mis suudab küll kuni 128 MB süsteemi mälu video jaoks võtta, kuid konkurendid on oma arvutitesse pannud ATI või nVidia tipptasemele 3D-kaardid. See tähendab, et näiteks IBM T43 või Dell Latitude D610

võimsust võib võrrelda Pentium 4 lauaarvutitega.

Ent – hinnavahe näiteks IBM T43-ga on ka vähemalt 10 000 krooni ehk umbes kolmandik ning suure osa kasutajate jaoks on jõudlus vaid numbrid testitulemustes, internetibrauser jookseb ikka sama kiiresti.

 HENRIK ROONEMAA

[d] HINNANG

Mõõdukad ovatsioonid. HP on teinud oma esimese üsna korraliku sülearvuti, plusspunktideks tugev korpus ja kerge kaal, miinuse poolel konkurentidest nõrgem jõudlus. Ent nüüd võib IBMi kõrval juba ka HP ostmist kaaluda.

Mobiilipildid telerisse

SONY ERICSSON MMV-100 Hind: umbes 1500 kr Müügil: pood.elion.ee

Telefoniekraanilt pole sugugi mõnus oma sõpradele fotosid näidata. Parem siis juba televiisorist.

SonyEricssoniBluetooth Media Center MMV-100 nime kandev vidin teeb ühte asja, ja teeb seda hästi: võtab Bluetoothi traadita side abil fotosid vastu ja edastab neid teleri ekraanile või projektori kaudu seinale.

Esmalt tuleb MMV-100 ühendada teleri või projektori SCART-pistikusse. Seejärel saada telefonist pildid ükshaaval Bluetoothi kaudu vidinasse ning foto ilmubki ekraanile. Muide, fotode kvaliteet ekraanil on üllatavalt hea.

Omaette küsimus on see, kas vidin on oma hinda väärt. Maksta üle tuhande

krooni selle eest, et mobiilipilt telekast vaadata, on minu hinnangul veidi palju.

Seadme järgmine versioon MMV-200 sisaldab juba ka mälukaardi pesa. See laiendab veidi seadme kasutajakonda, kuid massiseadme tulevikku ma sellele küll ei julge ennustada.

[d] KRISTJAN OTSMANN

[TEHNILISED ANDMED]

Pildiformaadid: kuni 640x480 pikselit
Laeb vooluvõrgust, ühendub televiisori SCART-pistikusse

[d] HINNANG ●●●●●●●○

Hiirega reisile

LOGITECH V500 Hind: 750 kr Müügil: www.entere.ee

Kui näpud sülearvuti kasutamisest valusad, tuleb hiirt taskus kaasas kanda.

Kunagi kirjutas Eesti ajakirjandus, et valgetest laborihiirtest võib saada paljuotsitud Eesti Nokia, sest imeloomad maksavad umbes 150 000 krooni tükk. Nagu paljud head ideed, on teised selle nüüd teoks teinud.

Sülearvutihir Logitech V500 – 750 krooni, ja pisike looma saab reisile kaasa võtta. Isegi spetsiaalne väike kott on pakendis kaasas, kuhu oma uus lemmik pakida. Arvuti USB-porti käib pisike andur ning kogu side pisi-hiire ja arvuti vahel toimib juhtmeta. Kusjuures väga hea kiire optiline andur on ülitäpne ning toimib kõikvõimalike pindade peal. Nii et ei lennukis ega mujal ei tohiks probleeme tekkida.

Eriti vahva on see, et tavapärase kerimisratta asemel on hiirel puutetundlik paneel, sama tehnoloogia nagu sülearvutite hiirepaneelides. Nii et näiteks brauseriaknas teksti üles-alla või vasakule- paremale kerimiseks tuleb ainult oma näppu mööda

hiirt liigutada.

Nii et see pisi-hiir on üsna hea. Kuid kuna see on nii väike, siis suurepäraselt ergonoomikat ei tasu kahjuks oodata. Mis tähendab, et kuigi see liigub hästi ja on igatpidi vahva, ei ole seda pikemat aega kuigi mugav peos hoida. Isegi see kõige tavalisem ja odavam suur hiir on mugavam ning ega see nüüd nii palju suurem ka pole, et reisikotti pakides oleks kohutavalt oluline vahe, kumb kaasa võtta. Tavalise hiire võib isegi kuni poole odavamalt saada.

Hea töö, aga veidi liiga kallis. [d] HENRIK ROONEMAA

[TEHNILISED ANDMED]

Juhtmevaba, toimib 2,4 GHz sagedusel, voolu saab kahest AAA-patareist
Nõuded arvutile: Windows 98, 2000, Me, 2000, XP või Mac OS X
USB-port

[d] HINNANG ●●●●●●●○

Väärt kaaslane suveseiklusteks

Midagi pole teha, CD-plaat on oma aja ära elanud. Viie CD raha eest saab kõvaketta, kuhu mahub 2000 CD jagu muusikat MP3-dena. CD-d võtavad ruumi, koguvad tolmu, neid on tüütu vahetada ja eriti tüütu kaasas kanda, kui tahad muusikat näiteks autos või tänaval jalutades kuulata.

Vahed on liiga ilmsed ja liiga palju CD-de kahjuks. Suvi on tulekul ja siis oleks ääretult kahju, kui peaks oma muusikakogu koju riuliselt jätma. Muusika käib inimeste juurde ja MP3-mängijad tulevad siin appi.

Digi testis seitset Eesti poodides saada olevat MP3-mängijat üsna erinevates hinnaklassides, ent neid kõiki ühendas üks omadus – nad ei ole mitte kõvaketta- vaid flash-mälu põhised.

MP3-mängijad saabki laias laastus kaheks jagada. Ühed salvestavad muusikat pisikesele mängija sees olevale kõvaketale, teised aga flash-mällu. Kõvakettaga mängijad mahutavad rohkem lugusid, kuid mis suviseid asjatoimetusi eriti puudutab – nad on ka õrnemad. Mis liigub, see kulub ja kõvakettad pöörlevad. Nad ei kannata kukkumist ja ega rappumine – näiteks joostes või rattaga sõites – ka kasuks ei tule.

Flash-mängijatel pole sees ühtegi liikuvat osa ja nii pole ka millelgi kuluda. Nad kannatavad üsna karmi kohtlemist, piiranguid seab ainult korpuse ja ekraani vastupidavus. Flash-mängijad on ka väiksemad ja kergemad, kaaludes vaid mõnikümmend grammi. Samuti kulutavad nad vähem elektrit, ühe laadimise või ühe patareiga võib muusikat kuulata kuni kaks ööpäeva järjest!

Mitme- või mitmekümnegigabaidistest mahtudest ei ole flash-mängijate puhul küll juttu veel ei ole, kuid gigabaidide

Kuidas me testisime?

• Mängijate helikvaliteedi võrdlemiseks katsetasime neid professionaalses helistuudios, esmalt läbi stuudiokõlarite ning seejärel võrdlesime mängijate väljastatavat heli arvuti abil.

Kopeerimiskiiruse testis kopeerisime Windows Exploreriga samast arvutist igasse mängijasse ühe albumitäie ehk 11 MP3-faile, kokku 64,9 megabaiti. (Erandiks on iPod, mille puhul kopeerisime samad failid Windowsi iTunesi kasutades).

Kaasasolevate kõrvaklappide kvaliteedi, mängija üldise ehituskvaliteedi ning kasutatavuse muljed on subjektiivsed.

Hinde andmisel lähtusime hinna ja kvaliteedi suhtest ning konkurentide samadest näitajatest. Nii ei olnud oluline, kas mängija mahutas 128 MB või 1 GB faile, kui see hinnas ka piisaval määral kajastus.

mahub umbes 15 tundi muusikat.

Poodides on flash-mängijate valik meeleutu. Isegi Eestis. Tihtipeale on nad üsna sarnase välimusega, ainult erinev logo on peale pandud, kuid nagu test näitas, on vahed tegelikult väga suured. Ikka kehtib vana reegel, et keegi pole nii rikas, et odavat asja osta. Odavad mängijad ei ole head, kuid samas võib ka 2500 krooni eest saada vägagi erinevaid seadmeid.

Esimene reegel on see, et vähemalt testis osalenud mängijatel praktiliselt heli kvaliteedi vahet ei ole. See on üsna rabav avastus, ent helistuudios tehtud võrdlused ei toonud esile midagi drastilist. Nii et heli kvaliteedi mõttes justkui pole vahet, milline osta.

Või siiski. Meeletult suure vahe tekitavad mängijatega kaasa pandud kõrvaklapid. Odavamate puhul on tegu kohe prügimäele kuuluva kaubaga, kallimate puhul võib uute ja korralike ostmist veidi kaaluda, ent kasuks tuleks see ka nende puhul. Nii et MP3-mängija hinnale tuleb enam-vähem kindlasti juurde arvestada vähemalt 500 krooni korralike klappide ostmiseks.

Edasi läheb juba silmadega hindamiseks.

Kas mängija on kena välimusega ja piisavalt väike? Kas tema ekraan on selgesti loetav ja ülevaatlik? Kas menüüd on loogilised ja mängija nupud piisavalt konkreetsed? Kui kaua võtab tema muusikaga täitmise aega?

Oluline küsimus on ka see, kas mängija töötab patareilt või käib talle sisse aku. Patareidega mängijale saab uue vooluallika osta igast bensiinijaamast, akuvariandi puhul tuleb kas seinapistikut otsida või veel hullem, arvutit kaasas kanda, sest palju on ka selliseid mängijaid, mis laevad end otse USB-pordist.

Millist mängijat te ka poodi ostma ei läheks, laske endale seda põhjalikult näidata. Eelkõige on oluline, et mängija teile meeldiks ja et tema kasutamine oleks mugav.

Formaadi- maailm

● Mis peitub kolmetäheliste muusikafailide formaatide lühendite taga?

AAC ● Advanced Audio Coding. Dolby Laboratories'i välja arendatud formaat, mida kasutatakse eelkõige Apple'i iPodides. Apple müüb oma veebipoe iTunes kaudu muusikat just AAC-formaadis, mida on küll täiendatud koopiakaitse (DRM) süsteemiga. iPod on sisuliselt ainus mängija, mis koopiakaitsega AAC-faile mängib.

MP3 ● Motion Pictures Experts Group Layer 3. Kuigi MP3 tähistab ainult ühte võimalikku muusikafaili formaati, on temast saanud kogu digitaalse muusika sünonüüm. Vahet pole, milliste failiformaatidega mängija hakkama saab, ikkagi on ta MP3-mängija. Ja mängijat, mis ei oskaks MP3-dega midagi teha pole lihtsalt mõtet toota.

MP3Pro ● Välja töötatud Thomson/RCA poolt. MP3Pro kõlab sama bit rate'i juures paremini kui tavaline MP3, aga seadmete valmistajad pole seda just eriti laialdaselt omaks võtnud.

OGG ● Seda formaati on kõvasti haipinud just vaba mõtlemise ja vaba tarkvara pooldajad, sest erinevalt teistest failiformaatidest on OGG avatud lähtekoodiga ja seda arendavad vabatahtlikud, umbes nagu Linuxitki. OGGi kasutamise puhul ei pea kellelegi maksma ning mitmed testid on tõestanud, et OGG kõlab väga hästi, eriti madalama bit rate'iga failide puhul. Praeguseks pole ta küll veel maailma vallutanud, aga tõenäoliselt seisavad OGGi paremad päevad veel ees.

WAV/AIFF ● Tegu on pakkimata heliga, nagu seda võib leida näiteks tavaliselt CD-plaadilt. WAV-e võib tavaliselt leida Windowsi-arvutitest, AIFF-e aga Macidest. Võtavad umbes 10 korda rohkem ruumi kui pakitud kujul heli (näiteks MP3-d).

WMA ● Windows Media Audio. Microsofti failiformaat, mis väidetavalt kõlab paremini kui sama bit rate'i puhul MP3. Siia formaati on sisse ehitatud ka koopiakaitse ja nii kasutavad mitmed veebipoed (kaasa arvatud Napster) just WMA-d et lugusid turvaliselt müüa.

Elu on täis juhuseid

APPLE IPOD SHUFFLE 1GB, 2290 kr

• Tõenäoliselt on Apple pea ainus firma maailmas, kes võib seadme võimalustepuuduse hoopis müügiargumendiks tõsta. iPod Shuffle'il ei ole tegelikult mitte midagi peale kuue nupu. Ei ekraani, ei seadistusvõimalusi, mitte midagi. Lihtsalt 1 GB ruumi ja kõrvaklaapiak. Elu ongi täis juhuseid, väidab Apple ning Shuffle mängib temas olevaid lugusid lihtsalt suvalises järjekorras. Tõele au andes on mängijal ka nupp, mida liigutades saab sel käskida mälus olevaid faile järjest mängida, aga see on ju nii igav.

Kogu üliväikese funktsionaalsuse kõrval on hea saavutus, et heli kostub erinevate muusikastiilide puhul võrdselt üsna hästi ning kaasasolevad klapid

on testi parimad. Shuffle teeb seda, milleks see mõeldud on – mängib muusikat. Ja ei mõõ-

da samme, südamelööke ega mitte midagi muud. Shuffle'it ostes läheb raha selle alla, mida sul tõesti vaja on ja seetõttu on 1 GB mälu Shuffle odavam kui 256 MB mälu Samsungi mängija.

Tõeline lõbu on Shuffle'isse läbi iTunes'i programmi muusikat tõsta. Kuna elu on ikkagi juhuslik, tekib ka iTunes'i nupp, mis täidab Shuffle'i kõigi failide hulgast juhusliku valikuga. Nii võib tänu Shuffle'ile päris tihti imestada, et su kogus ka selline lugu leidub.

Aga täispunkte ei saa anda, sest aeg-ajalt tekib soov teada saada, mis lugu see ikkagi oli, mis mängis. Ja ekraani sel nätsupaki suurusel seadmel ju ei ole. Ja aeg-ajalt tekib soov raadiot kuulata. Ja kui reisile minna, siis ei ole enam hea, et Shuffle'it saab USB-pordist laadida. Creative MuVo-le saab suvalisest bensiinijaamast uue patarei leida, aga iPodi laadimiseks tuleb arvutit kaasas tassida. Või osta lisaks eraldi laadija, aga see on hirmkallis.

[d] HINNANG

Lihtne, kvaliteetne ja ilma ebavajalike lisavõimalusteta.

Aasta Trügija 2005

CREATIVEMUVON200 128MB, 972kr

• See on mängija, mis väärib testi esikohta peaaegu sama palju kui Apple'i iPod Shuffle. Kõik on suurepärane: MuVo kaalub vaid mõnikümmend grammi, on kena ja maitseka valge disainiga, konkurentsituul testi kiireima failide kopeerimise ajaga, mõnusa soundi

ja väga hea hinnaga.

Erinevalt iPodist on sel pisike ekraan, FM-raadio (mida saab muide salvestada), line-in pistik (salvestab heli otse MP3-ks kuni 160 kbps), mikrofoni ja viis sisseehitatud EQ-d. Testis oli 128 MB mälu versioon, kuid

saadaval on ka 1 GB versioon, mis maksab umbes 3000 krooni ehk veidi rohkem kui iPod, ent funktsionaalsust on ka rohkem.

Aga ometi on põhjuseid, miks MuVo ei võitnud. Kõrvaklapid mängivad kõrgeid noote kohati nii teravalt, et valus on. Nupud logisevad veidi ja menüüdes surfamiseks mõeldud rattake on üsna ebakindel – soovides seda vasakule või

paremale liigutada, võib hoopis juhtuda, et vajutate talle peale ja siis toimib see «enteri» eest. 128 MB versiooni umbes 1000-kroonine hind ei ole samaväärsuse konkurentidega võrreldes palju, kuid 1 GB iPod mahutab 10 korda rohkem lugusid, kuid on samas ainult veidi enam kui kaks korda kallim. Ja mis kõige hullem – kui ekraani taustavalgustus põleb, kostub kõrvaklappides terav ja vali pinin.

[digi]
HEA OST

[d] HINNANG

Väike, hea funktsionaalsuse ja kvaliteediga, kuid kallis ja mõningaste vigadega.

Jookse, jookse, hüppa

[digi]
HEA OST

MSI MEGA PLAYER 521 256 MB,
1790 kr

• Kui MSI odav mängija hiilgab pigem negatiivsete kui positiivsete omadustega, siis see mängija tõestab, et kui oled nõus maksma, siis saab MSI käest ka üsna kvaliteetset toodangut. Mega Player 521 on rõhutatult sportlik, kummine kest annab

põrutuskindla mulje, nupud on suured ja mugavad. Karbis on kaasas ka oranž riidest kott, mille saab kinnitada kahe erineva pikkusega rihma külge ja sellega omakorda kätte külge.

Erilise kiituse saab MSI mängija OLED-ekraan, mis on tehnoloogiliselt teistega võrreldes suur samm edasi. OLED kulutab oluliselt vähem energiat kui tavalised LCD-ekraanid, olles samal ajal eredam ja paremini loetav. Testi parim ekraan, ei mingit küsimust.

Mängijal on peal ka FM-raadio ja stopper ning huvitava-

test-kuid-imelikest vidinatest sammulugeja ja kalorikalkulaator. Sammulugeja toimib, kuid selle järgi arvatav trennis põletatud kalorite hulk on pigem naljanumber, mitte meditsiiniline reaalsus. Sisesehitatud mikforon salvestab WAV-formaadis.

Aga kahjuks ei saa ikkagi ilma tagasilöökideta läbi. Erinevalt teistest testis olnud mängijatest ei ole selle puhul karbis kõrva sisse käivad „nööbid“, vaid kõrva peale käivad klapid,

mis konksuga kõrva taha kinnitatakse. Üsna tõenäoline, et trennis hoogsama hüppamise ajal võivad need lihtsalt küljest ära kukkuda. Klappid ise on testis olnud mängijate mõttes keskmise kvaliteediga – see tähendab, et basside olemasolu on juba kergelt aimatav ning kõrged toonid ei kriibi ebameeldivalt kõrva. Aga jama on selles, et Mega Player 521 mängib kohutavalt vaikselt, asja teevad veel hullemaks kõrvade peale käivad klapid.

[d] HINNANG

Fantastilise ekraaniga, hea üldine disain, kuid mängib liiga vaikselt.

Punane, nagu sinu huuled

SAMSUNG YEPP YP-MT6 256 MB,
2490 kr

• Üks number tuleb selle mängija puhul küll aukohale tõsta – kuni 42 tundi. See kõlab usku matult, ent pisike punane Yepp mängib muusikat pea kaks ööpäeva järjest! See saavutatakse küll tänu mängijasse käivale

patareile, mis pole harjumuspäraselt AAA-suurus, vaid see järgmine, AA. Järelikult on mängija raskem ning ka selle võrra suurem, kuid tegelikkuses on vahe teiste mängijatega nii väike, et pisike kaalu- ja suurusvahe pole sugugi hull.

Ei logise ega kolise, viimistlus

on kvaliteetne ning metalne korpus tundub mõnus.

Ent ekraanil on küll nii väikse pinna kohta veidi liiga palju infot ja kõrvaklappidel on bassid liiga tagasihoidlikud. Heli seadistamise võimalusi on Yeppil pea lõputult (WOW, SRS, Trubass, sisesehitatud EQ-d ja käsitsi seadistatav EQ),

kuid vähemalt nende klappidega ei saagi lugusid korralikult kõlama.

Mängijas on ka FM-raadio, mikforon ning line-in pistik, mille kaudu oskab pisike Yepp salvestada heli otse MP3-ks (kuni 128 kbps).

Ent miks, oh miks peab see 256 MB mahutav mängija olema testi kõige kallim? 1 GB iPod on paarsada krooni odavam ning funktsionaalsuselt võrdne 1 GB Creative MuVo N200 kõigest paarsada krooni kallim.

[d] HINNANG

Igas mõttes hea mängija, kuid peaks poole odavam olema.

«Die Sauerkraut ist in mein Lederhosen.»

MSI MEGA STICK 511 128 MB, 790 kr

• Disainilt on MSI odav mängija üsna sarnane Canyon'i õnnetusega, kuid ehituselt veidi parem. Kest on küll plastmassist, kuid tunduvalt kvaliteetsema ehitusega, samuti on nupud mõnusamad. Ent MSI pulka on tabanud teine õnnetus – menüüdes surfamine on piinavalt

aeglane, pärast nupule vajutamist võib rahulikult oodata ja siis teeb see soovitud valiku ka ära. Sinaka taustvalgusega ekraan võiks tunduvalt selgem olla. Ja jälle need kõrvaklapid – umbes sama halvad kui Canyon'i omad, basse pole ollagi ning vähegi valjemaks pannes hakkavad kohe plärt-

suma. Ning MSI on leiutanud omapärase viisi säästmiseks – klappide juhe on nii lühike, et keskmisest pikem inimene ei ulatu mängijat taskusse panema. Igal juhul tuleb mängija hinnale mõnisaada krooni korralike klappide raha juurde arutada.

Huvitavaid lisafunktsioone leiab aga ka MSI mängijast. Näiteks võimalus panna tea-

tud jupp loost omal valikul kordama, seda nimetatakse keeleõppefunktsiooniks, sest nii saab panna mõne võõrkeelse fraasi tüütuseni kordama. Samuti on mängijal sisseehitatud mikrofon ja *line-in* pistik, heli salvestatakse WAV-formaadis ning klipid võivad olla nii pikad kui palju mälus ruumi on. MSI pulgal on viis sisseehitatud ekvalaiseriseadistust.

[d] HINNANG

Aeglane ning kõrvaklappidel uskomatult lühike juhe.

Süda tuksub tuks, tuks, tuks

SAMSUNG YEPP SPORTS YP-60H
128 MB, 1899 kr

• See Samsungi mängija paistab eelkõige silma ja samal ajal ei riiva kõrva. Teistest veidi suurem, ent samas pakub mitmeid huvitavaid ja, olgem ausad, täiesti kasutuid lisafunktsioone.

Näiteks mõõdab see südame löövide sagedust ja arvutab välja trennis põletatud kalorit. Aga meetod ajaks naerma iga esimese kursuse arstitudengi. Yepp Sports mõõdab südame löögid ära enne trenni ja pärast trenni. Saadud vahe järgi tehakse arvutus ja öeldakse tulemus.

Samuti on tegemist testi konkurentsivõimelise kõige aeglase-ma mängijaga, lugudevaliku kopeerimine võttis 3,5 minutit!

Kaasapandud kõrvaklappide heli kohta ei ütle halba sõna, kõrged toonid on üsna head ja bassidki omal kohal, ent piisab

veerandtunnist ja kõrva jäävad kohutavalt valusaks.

Mängijasse on ehitatud ka FM-raadio, *line-in* pistik ja mikrofon. Laeb nii USB-pordist kui kaasasoleva laadijaga seinast. Karbis on ka pael Yeppi käe ümber panemiseks. Nagu Samsungi toodete puhul juba tavaks, on materjalid ja viimistlus väga kvaliteetne ega jäta sugugi odavat muljet. Ent samas on hind kõigest 128-megabaidise mängija kohta häbematult kõrge.

[d] HINNANG

Suurt raha tuleb maksta täiesti ebavajalike ja mittetöötavate lisade eest.

	APPLE IPOD SHUFFLE
Mahutavus	1 GB
Kopeerimisaeg (64,9 MB)	54,4
Vooluallikas	sisemine aku
Aku kestvus	kuni 12 h
Ühendus	USB 2
Mängitavad failid	MP3, AAC, WAV
Hind	2290
Müüb	www.mac.ee
HINNE	9

Kiliseb, koliseb, lonkab ja möliseb

CANYON CN-MP4RCC 128 MB,
610 kr

● Valiku kõige odavam mängija, ent kahjuks annab see igal sammul tunda. Canyoni mängija on küll suhteliselt väike ning pörotuskindlana tunduva kummise kestaga, mis ei lase pisikesel pulgal näppude vahelt maha libiseda, kuid samas on viimistlus väga odavalt ja ebakvaliteetselt tehtud.

Kummine kest kogub enda külge hästi tolmu, menüüdes surfamise nupp on liiga väike ja ebakonkreetselt vajutusega ning mängija

gijat raputades kostub ebameeldiv nuppude kolin. Sinise taustvalgusega ribi ekraan on tuugalt kõikvõimalikku väikeses kirjas infot täis topitud, nii et kiirel pilgu peale viskamisel ei saa midagi aru. Karbis olevad kõrvaklapid on nii kehvad, et kummalisel kombel ei kostu seal normaalselt ei kõrged ega madalad helid. Vat see on juba saavutus.

Samas on tegu testi ühe kõige võimalusterohkema mängijaga, kuid kõige selle arendamise kõrval oleks võinud rohkem rõhku panna sellele, et see lihtsalt mängiks muusikat ja teda oleks meeldiv käsitseda.

Canyonil on seitse sisseehitatud ekvalaiseriseadistust, sisseehitatud mikrofoni, võimalus ekraanil laulusõnu kuvada (selleks tuleb veebist spetsiaalseid laulusõnafaile laadida), testi kõige suurem failiformaadivalik, selle sisse saab panna oma telefoniraamatu ning mängija mäluruumi ära jagada muusika ja oma privaatsete failide vahel (kusjuures privaatset osa saab parooliga kaitsta).

Aga sellest lihtsalt ei piisa.

[d] HINNANG

Suur hulk lisavõimalusi, kuid mängija täiesti ebakvaliteetne.

CREATIVE MUVO N200	MSI MEGA PLAYER 521	SAMSUNG YEPP YP-MT6	MSI MEGA STICK 511	SAMSUNG YEPP SPORTS YP-60	CANYON CN-MP4RCC
128 MB	256 MB	256 MB	128 MB	128 MB	128 MB
24,3	28,9	30,2	87,4	211,7	84,4
AAA patarei	sisemine aku	AA patarei	AAA patarei	sisemine aku	AAA patarei
kuni 15 h	kuni 18 h	kuni 42 h	kuni 8 h	kuni 15 h	kuni 10 h
USB 2	USB 2	USB 2	USB 2	USB 1	USB 1
MP3, WMA, WMA DRM	MP3, WMA	MP3, WMA, ASF, OGG	MP3, WMA	MP3, WMA, OGG	MP1, MP2, MP3, WMA, WMV, ASF, WAV
972	1790	2490	790	1899	610
www.aate.ee	www.enter.ee	www.euronics.ee	www.enter.ee	www.euronics.ee	www.enter.ee
8	7	5	4	3	2

Internetis luurab vaenlane

Mõned uuringud näitavad, et rohkem kui 90% koduarvutitest sisaldavad mõnd nuhkvara. 60% kõigist Hot.ee postiserverit läbivatest kirjadest sisaldavad viirusi või on rämpspost. See on rohkem kui 1,2 miljonit ohtliku kirja päevas. Ja Eestis on Internetiühendus rohkem kui 150 000 kodus. Ohus on sajad tuhanded.

Kui asi nii hull on, siis oleks parem üldse oma arvutit Interneti mitte ühendada. Aga ilma siiski ei saa, nii et parem võtta meetmed kasutusele. Õnneks on kogu Internetis ringi vuhiseva jama vastu olemas piisavalt häid programme, paljud neist tasuta.

Ent programmid üksi ei aita, kui kasutaja ei saa aru, mida tähendab oht. See on nüüd moraali lugemise koht, aga ilma ei saa. Internet on ohtlik. Internetis on

teie pank, kõige isiklikumad e-kirjad ja MSN-vestlused, Internetist saab ligi teie arvutile ja hävitada ühe nupuliigutusega kogu teie elu. Lihtsalt niisama. Ilma, et te arugi saaks.

Viirusetõrje aitab, kuid ainult siis, kui seda korralikult uuendada ning ise mitte tõmmata arvutisse kahtlaseid faile ja neid käivitada. Tulemüürid aitavad, kuid kui kasutaja ise lubab oma arvutisse kahtlaseid ühendusi, muutuvad need hetkega kasutuks. Isegi arvutisse lipsanud nuhkvara võib avada vaikselt tagaukse ja selle kaudu kõik soovijad sisse juhatada.

Arvuti ja Interneti puhul on vaja samasugust ohutunnetust nagu jäise tee või õiste tänavate suhtes. Seni saab esmast abi järgnevatelt lehekülgedelt.

HENRIK ROONEMAA

Mis toimub?

Arvuti turvalisuse kindlustamisel on kõige olulisem enam-vähem pilt ette saada, mis arvutis praegu üldse toimub. Kas turvapaigad on kõik uuendatud? Kus on turvaaugud? Millised pordid on võrgus avatud ja mis nendes toimub? Pakume välja mõned head tööriistad arvuti esmaseks kontrollimiseks.

Microsoft Baseline Security Analyzer. Enamik põhjalikku turvakontrollitarkvara on mõeldud suurfirmadele ja hind on ka vastav, aga mõned on tasuta ka. Üks neist on Microsofti turvaanalüüsija, mis müttab kogu arvuti läbi ning esitab siis kuivalt nentides tulemused, hullemad vead eespool. Käivitamiseks «Scan a computer» ja pakutavate keeruliste valikutega nõustudes edasi «Start scan». Tulemustelehel on iga vea juures üldiselt ka link selle parandamiseks või vähemasti selgituseks, mis tuleks ette võtta. Hea on see, et Security Analyzer kontrollib üle, kas Windowsile ja Office'ile on uuemad turvapaigad ikka installitud.

www.microsoft.com/technet/security/tools/mbsahome.aspx

Tasuta NeWT 2.1 on teine hea turvaaukude kontrollija, kuigi näiteks porte puudutavatest testitulemustest on kasu vaid neil, kes portide hingeeluga paremini kursis. Pärast NeWT-i käivitamist valige kõigepealt vasakult menüüst «Update Plugins», pärast uuenduse läbimist «New Scan Task», edasi rippmenüüst «localhost» ning järgmisest valikust «Enable all but dangerous plugins». Andke NeWT-ile veidi aega ja arvuti saab üle vaadatud.

www.tenablesecurity.com/products/newt.shtml

Kes arvutisse midagi alla laadida ei soovi, võib lahtised ukSED ja aknad üle kontrollida ka näiteks Symanteci online-skännijaga, mis töötab läbi Internet Exploreri aadressil security.symantec.com. Vajutage «Go», edasi lahtihüppavast aknast «Security Scan» ja tehke endale üks võileib (enne tuleks veel Internet Exploreris nõustuda turvakontrolli installeerimisega). Võib juhtuda, et pärast tulemuste nägemist läheb söögiisu ära. Ent õnneks seletab Symanteci kontrollija üsna sõbralikult, mida miski tulemus tähendab.

security.symantec.com

Tuli kõrvetab

Samamoodi, nagu igas arvutis peab olema viirusetõrjeprogramm, peab igas võrku ühendatud arvutis olema tulemüür. Tulemüüri ülesanne on kontrollida, millised programmid liigutavad arvutist infot välja ning millised ühendused tulevad arvutisse sisse. Nii et kui mõni kuri häkker tahab Interneti kaudu teie arvutisse siseneda, astub tulemüür vahele ja küsib teilt, kas lubada sissetulevat ühendust või mitte.

Windows XP Service Pack 2 uuenduse installeerinud kasutajatel (aga see on niikuinii rangelt kohustuslik!) piisab veendumisest, et Windowsi enda tulemüür on ikka sisse lülitatud (Control Panelist valida Windows Firewall).

Windowsi tulemüür on enam-vähem, kuid kes tahab võrguliikluse üle suuremat kontrolli saavutada, peaks Internetist alla laadima mõne tulemüüriprogrammi, näiteks Kerio Personal Firewalli või Zone Alarmi. Pärast installeerimist hakkab uus tulemüür iga võrku ühenduda sooviva programmi kohta küsima, kas te lubate tal seda teha või mitte. Ja samuti iga sissetuleva ühenduse kohta. Nüüd sõltub arvuti kaitstuse aste juba teie valikutest. Üldiselt on mõistlik kõigil vajalikel programmidel (veebibrauser, e-posti klient, MSN Messenger, antiviiirus ja lugematud muud) Internetiga igati suhelda, ent silmad tuleb lahti hoida kahtlaste või tundmatute programmide suhtes.

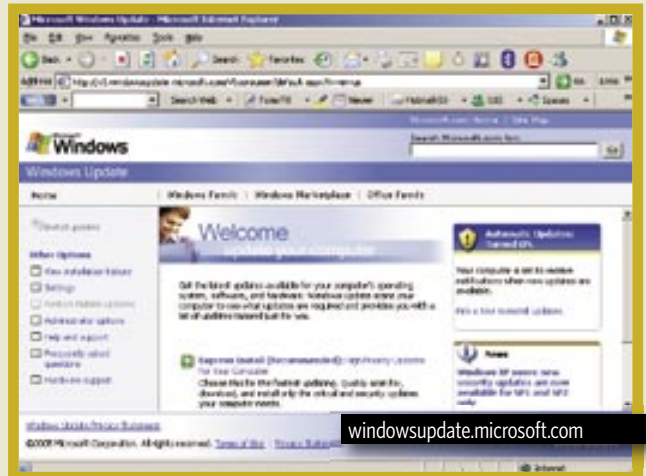

www.kerio.com

www.zonelabs.com

Windows vajab pidevat uuendamist

Igas programmis on suuremaid või väiksemaid vigu. Kui programm on nii suur ja ulatuslik kui Windows, on vigade tõenäosus päris suur ja mitmed neist vigadest võivad teie arvutisse läbi interneti kurikaelad laadimada päästa.

windowsupdate.microsoft.com

Windowsi uuendamine on kohustuslik! Kõige turvalisem on Control Panelist Security Centeris sisse lülitada Windowsi automaatne uuendamine. See tähendab, et kõik kriitilised turvapaigad laaditakse ja installeeritakse arvutisse automaatselt.

Aeg-ajalt võiks oma veebibrauseri suunata aadressile windowsupdate.microsoft.com ning lasta oma arvuti üle kontrollida. Peale kriitiliste uuenduste võib sealtkaudu saada ka lihtsalt programmiuudusi või oma seadmetele näiteks uusi draivereid.

Jälgige, et teie arvutil oleks peal ka Windows XP Service Pack 2 uuendus, mis on nüüdsest lausa Microsofti uuenduste alla laadimise eelduseks. SP2 enda veebist alla laadimine ja paigaldamine võtab kaua aega, võib-olla lausa mitu tundi, nii et varuge aega, kannatust ja võileibu ning tehke see asi ära, kui juba tehtud pole. SP2-ga saabub arvutisse ka ülevaatlik Security Center, täiustatud tulemüür ning loomulikult terve hulk turvapaikasid ja programmparandusi, mis arvuti turvalisemaks teevad.

Security Center juhhib kasutaja tähelepanu, kui mõni turvaelement on välja lülitatud või tema arvates ebapiisavalt rakendatud. Üldiselt on tark Security Centeri soovidele järele anda, sest need on väga mõistlikud.

Batsillid välja

Kõige hullemat ohtu arvutile kujutavad nuhkvara ja viirused. Viirus võib jätta arvuti Internetti täiesti avatuks, nii et kõik võõrad saavad teie failides ringi sobrada. Viirus võib arvuti failidest lagedaks teha, nii et kaovad kõik eelmise aasta puhkusefotod ning vanad armastuskirjad. Viirus võib tegelikult kõike.

Igas arvutis peab kindlasti olema viirusetõrjeprogramm. Levinumatest võiks nimetada F-Secure'i, Kasperskyt, Norton Anti-Virust, McAfee VirusScani, kuid võimalusi on veel palju. Digi soovitab vähemalt Elioni püsiühenduse klientidele firma pakutatavat F-Secure'i viirusetõrjet, mis maksab 29 krooni kuus. Selle eest on tagatud meelerahu, sest arvutit kaitseb end pidevalt automaatselt uuendav kvaliteetne viirusetõrje. Elioni viirusetõrje on juba konfigureeritud, kuid teiste puhul arvestage, et uuendusi peaks see kontrollima iga tunni-paari järel.

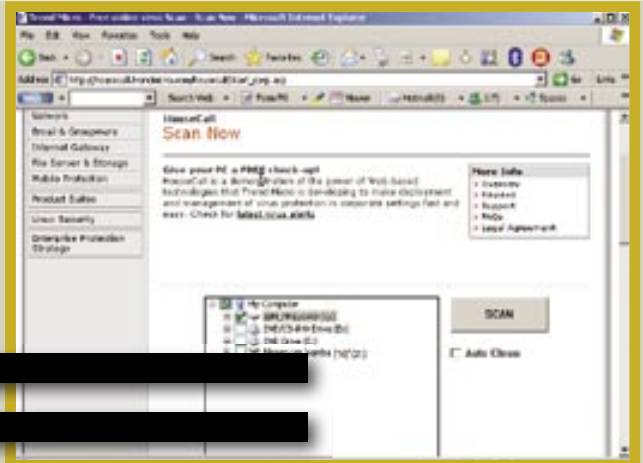
www.elion.ee

Kui hunt juba karjas ehk viirus arvutis või vähemalt seesugune kahtlus, siis aitab kiire kontroll *online*-viirusetõrjega. Soovitame Trend Micro Housecall'i või Symanteci *online*-kontrolli, mis mõlemad toimivad läbi Internet Exploreri. Kuigi *online*-kontrollid on tasuta, tuleb meeles pidada, et erinevalt tavalistest viirusetõrjeprogrammidest ei hoiata need viiruse süsteemi sattumist ära ega kontrolli igat arvutisse sisenevat faili. Nii et nendest üksi ei piisa.

housecall.trendmicro.com

security.symantec.com

Nuhkvara vastu aitavad teised programmid. Levinumateks tasuta nuhkvaraemaldajateks on Spybot – Search & Destroy (ka selle kuu Digi kaanekettal) ning Lavasofti Ad-Aware. Testid on näidanud, et kõige efektiivsemalt toimivad need kaks koos ehk kontrollida tuleks esmalt ühega ja siis teisega. Ka veel katsetusjärgus, kuid internetist tasuta alla laaditav Microsofti AntiSpy väärrib uurimist. Mõlemat tuleb enne iga kontrollimist uuendada, sest pidevalt uuenevad ka nuhkvaraprogrammid.

www.spybot.info

www.lavasoftusa.com/software/adaware

E-post mobiilis päästab laua tagant

E-post on hea leiutis küll, ent üldiselt tuleb seda kuskil istuda ja oodata, kuni kiri kohale tuleb. Aga kui väljas paistab päike, on väga nüri istuda ja lihtsalt oodata. Digi eneseabi esitleb: e-post mobiiltelefonis.

Kõige lihtsam on see, kui teie mobiiltelefonisse on juba e-posti programm sisse ehitatud. See pole tänapäeval sugugi mingi haruldus, isegi paljudel keskmise hinnaklassi telefonidel on e-posti klient olemas.

Kui nii, siis pole vaja muud, kui see oma e-posti aadressile ära seadistada, nagu iga teine e-posti lugemise programm. Määrata tuleb sissetuleva posti server, oma kasutajanimi ja parool. Tähele tuleb panna, et väljuva posti server tuleb valida sõltuvalt oma mobiilioperaatorist, kas EMT, Elisa või Tele2 oma, muidu kirjad välja ei lähe.

Kui programm võimaldab, oleks tark peale panna mahupiirangud, et see ei tõmbaks kogu uut posti üle suhteliselt kalli GPRS-ühenduse kohe telefoni, vaid tõmbaks ainult päised. Nii käib telefon ühendust võttes küsimas, kes ja millise teemareaga kirju on saatnud ning kasutaja saab siis ise valida, milliseid kirju ta tahab täiesti alla laadida ja milliseid mitte. See hoiab kokku nii aega kui raha.

Kellel aga e-posti programmi telefonis pole, saab üldiselt oma posti loetud ka tavaliste WAP-lehekülgede abil. Vähemalt Tele2 ja EMT kliendid, sest erinevalt Elisast on neil kahel firmal WAP-põhine e-posti programm olemas.

Tele2 puhul saab oma e-posti seadistada arvutiga otse firma koduleheküljel, EMT puhul tuleb seda teha läbi telefoni WAP-leheküljel, mis on ebamugavam ja aeganõudvam protsess, kuid kui seadistused paika saab, siis töötab.

Nagu tavalise e-posti programmi puhul, tuleb ka WAP-i puhul seadistada oma e-post, määrates, millisele aadressile saabuvaid kirju te lugeda tahate. Tele2 veebis on Mail.ee, Hot.ee, Delfi ja Neti.ee juba eelseadistatud ja sisestada tuleb ainult oma kasutajanimi ja parool. EMT puhul on samamoodi eelseadistatud Hot.ee postkast. Ent mõlema firma kliendid saavad lisada ka mõne muu serveri, näiteks oma firma postiserveri.

 HENRIK ROONEMAA

E MAIL
ME

SMS e-posti aadressile

Lühisõnumit saab saata ka näiteks e-posti aadressile, mitte ainult teisele telefonile. Selleks tuleb alustada tavalist sõnumit, kuid kirjutada selle ette soovitud aadress ning saata sõnum spetsiaalsele numbrile.

EMT

SMS kujul:
keegi@kuskil.ee sõnumi sisu
number 159

Elisa

SMS kujul:
mail keegi@kuskil.ee sõnumi sisu
number 15300

Tele2

SMS kujul:
keegi@kuskil.ee sõnumi sisu
number 1728

R

Automaatrežiimi nupp

Enamik praegu müüdavatest kaameratest pakub lisaks täisautomaatsele pildistamisele ka erinevaid võtteprogramme: portree, maastik, sport, makrovõte, panoraamid, ööportreed, isegi veaaluseks pildistamiseks mõeldud režiim. Nimekiri pole kindlasti lõplik.

- Automaatne programm, nagu ka nimi ütleb, on täiesti iseseisev. Kaamera otsustab teravustamise, säritamise ja muu. Seda tehes võtab see arvesse kaadris asuvate objektide kaugust, seda, kas seal on mõni liikuv asi (näiteks kõndiv inimene), kui kaugel põhiobjekt kaa-

Digitaalne panoraamfoto

- Filmiajastul oli kvaliteetsete panoraamfotode saamine kulukas ettevõtmine, praegu võib häid tulemusi saavutada keskmise hinnaklassi digikaameraga. Selleks on mitmed kaameratootjad lisanud uue pano-

raamfoto režiimi ning kaamerat ostes saab ka vajaliku tarkvara kaasa.

Panoraami pildistamisel tuleb kaamera pildistajale appi, näidates alati eelmise pildi serva, et kaadrite ääri oleks lihtsam klappima ajada. See garanteerib lõpptu-

pole kaameral niisama!

merast asub ja nii edasi. Täisautomaatikaga saab enamjaolt täiesti rahuldava pildi, kuid kaamera pole mõtetelugeja ja ei pruugi taibata, et tahtsite teravana jäädvustada vaid eemal seisva sõbranna, mitte kõike alates endast ja lõpetades horisondiga. Erinevate võtteprog-

rammidega saate täpsemalt määrata, milline on lõpptulemus.

Kindlasti tasub režiimidega ka eksperimenteerida, näiteks proovi maastiku pildistamisel portreerežiimi, et mingit looduses olevat objekti rõhutada. Või pildistada spordivõistlust maastiku-

režiimiga objektiivi sujuvalt liikuvate sportlastega kaasa liigutades. Õnnestumise korral on tulemuseks justkui möödatuhiseval taustal teravad sportlased.

 SIIM TELLER

lemusel sujuvad ja silmale nähtamatud üleminekud. Lisaks lukustab kaamera panoraamseeria pildistamise ajaks teravuse ja särimõõtmise, et kõik pildid võimalikult sarnase toonaalsuse ja heledusega tuleksid. Panoraami pildistamisel pea silmas, et

horisont oleks kaadris võimalikult otse ja iga järgmise pildi tegemisel pööra ennast sujuvalt kogu kehaga kaasa. Ära liigu vasakule-paremale, lähemale-kaugemale, sest siis muutub perspektiiv ja hilisem piltide liitmine osutub keeruliseks.

Sportvõte

● Enamikul spordialadel toimub tegevus üsna kiiresti ning terava tulemuse saamiseks on vaja veidi kiiremaid säriaegu. See muudab võimalikuks dramaatiliste näoilmete, pingul lihaste või hoopis tuiskava lume terava jäädvustamise. Sportrežiimi puhul valib kaamera lühima võimaliku sä-

riaaja ja kasutab kiiresti liikuvate objektide jälgimiseks püsiteravustamist. Kui on soov kiiret seeriat pildistada, tuleks kaamera kasutusjuhendist uurida, võib-olla saab pildikvaliteeti madalamaks keerates tõsta pildistamiskiirust ning sarivõttesse mahtuvate piltide arvu. Spordi puhul tuleb meeles pidada, et kaamera küljes olev pisike välk

sobib vaid lähedal olevate sportlaste pildistamiseks ja ka siis peab arvestama, et see võib sportlasi pimestada. Juba kümne meetri kauguselt mööda kihutava Marko Märtini pildistamisel valgustab nõrguke välk vaid lähedal asuvat teeperve, auto ise jääb tugevalt alasäritatud ehk liialt tume.

Maastik

● Maastikufotode puhul on oluline võimalikult suur teravussügavus. Teravad peaksid olema nii esiplaanile jäävad kivid kui kaugusse jääv horisont. Kaamera püüab maastikurežiimil leida sobivat kombinatsiooni maksimaalse teravussügavuse ja säriaia

vahel, et käest pildistades foto ikkagi terav jääks. Kuna maastikufoto pildistamisel kasutatakse enamasti objektiivi laiemat otsa, et võimalikult palju pildile mahuks, siis võiks kadreerimisel otsida enamasti tühjaks jäävale esiplaanile mõne huvitava objekti. Terava foto saamiseks on soovitatav

kasutada statiivi, kuid parema puudumisel võib kaamera ka näiteks kivimüürile või kannule toetada. Öhtul pildistades tuleks välg välja lülitada. Kaamera pisike valgusallikas suudab heal juhul valgustada vaid viie meetri kaugusele, kuid sellisel juhul jääb kõik kaugemal asuv liialt tumedaks.

Makrovõte

● Makrorežiimi tähistatakse tihti lillekuulise logoga. Enamikel digikaameratel tähendab makrovõte, et objektiiv tuleb pildistatavale esemele päris lähedale viia, isegi vaid paari-kolme sentimeetri kaugusele. Sellisel juhul tuleks kontrollida, kas välgu saab kasutada või jääb objektiivi serv välgule ette ja/või objekt liialt lähedale. Lisaks

valgustab välg nii lähedal asuva objekti enamasti üle ja tulemus on liiga hele.

Mõnedel kaameratel töötab makrovõte ka objektiivi pikemas otsas. Lülitades sisse makrorežiimi, suumi nii kaugemale välja kui võimalik ja otsi kaadrisse putukas, lill või mida iganes. Nii saad lähipildistamist harastada ka olukordades, kus pole võimalik kaamerat pildistatavale liiga lähedale viia.

Portree

● Portree teeb mõjuvaks ja meeldejäävaks udusest taustast selgelt eristuv inimene. Sellise tulemuse saavutamiseks peab fotograafi ja lõpmatuse vahele jääv terav ala olema võimalikult kitsas, et mingit objekti (kõneks oleval juhul siis inimese nägu) rõhutada. Teravast punktist fotograafi poole ja kaugemale jääv ala hajub aga meeldivasse ebateravusse. Soovitatav on kasutada võimalusel kaamera objektiivi suumi pikeemat otsa, siis on uduse tausta efekt tugevam. Lisaks muutub sellisel juhul inimese nina väiksemaks ja näo osad tunduvad paremas proportsioonis. Kui valgus langeb inimesele tagant või näole jääb tugev külgevär, siis tuleks kasutada välku. Nutikamad kaamerad kasutavad seda automaatselt, teistel tuleks välk käsitsi aktiveerida.

Digikaamerate puhul võib kvaliteedi saavutamiseks tundlikkuse (ISO) käsitsi võimalikult väikeseks (näiteks ISO 100) keerata, nii on pildi kvaliteet maksimaalne. Suurema tundlikkuse puhul saab küll hämmaravas kindlamalt terava pildi, kuid seda kvaliteedi arvelt – mida suurem ISO, seda rohkem on pildil digitaalset müra.

R: Samsung

[▶ play]

ILLUSTRATION: WWW.LUCASARTS.COM

[USA MÄNGUDE TOP 5]

1. Gran Turismo 4 for PS2
2. Grand Theft Auto: San Andreas
3. Dragon Ball Z: Sagas PS2
4. Need for Speed Underground 2 (PS2)
5. Devil May Cry 3 - PS2

BILLBOARD® KOGUB ANDMEID VIDEO-MÄNGUDE MÜÜGI JA LAENUTAMISE KOHTA USA-S.

Tuld!

• Veel paar kuud tagasi ei hoolinud ma eriti rühmapõhistest tulistamisest. Kui võimalik oli, üritasin alati üksikangelastegusid teha. «Hidden And Dangerous 2» ja «Deadly Dozeni» seeriad said ka sellise käitumise osaliseks. Aga siis muutusin tasapisi lahkemaks. Lubasin ka kaasvõitlejatel kuule lennutada. Ning tulemuseks kujunes see, et *team-based* tulistamine võrgutas mu ära.

«Star Wars Republic Commando» pajas on supilusikatäis huumorit, teelusikaga on lisatud kõhedust ning põnevusest võrtsikas tainas on topitud «Tähesõdade» saagasse. Olla saab seekord kloonide armee eliitrühma liider. Kusjuures, filmis kloonitavat Jango Fetti mänginud Temuera Morrison räägib siin ka liidri häält. Veidi häälitises

sama tüüp ka «Star Wars: Battlefrontis», teises tänases «Star Wars» mängus. Aga tagasi teemasse. Parimatest parimad saavad loomulikult paisatud kõige nõudlikumatesse olukordadesse ja nii tulebki neljakesi kolme suure missiooni ajal paha mättasse lütia ja samal ajal kilde visata.

Tegelikult ei ole selles mängus midagi uut. Lihtsalt on võetud kõik väärt ideed FPSidest ja siledalt kokku liidetud. Taastuv kaitse on peale Halo ilmumist tavaline, ravipakid üksikosas puuduvad, sest seintel on ravijaamad, nagu «Half-Lifedes» ja «Star Trek: Voyager - Elite Forces». Eluvaimu sissepuhumist nägime juba «Medal Of Honor»: Pacific Assaultis, kuigi jah, siin on selleks elektrišoki aparadi häält imiteeriv riistapuu ja seda saavad teha kõik

rühmlased üksteisele. Kiivriefektid on vaheldusrikkad. Mõne pahareti lähivõitluses alistades hakkab tööle peakaitse kojamees. Igatahes tahan oma autole ka samasugust, sest peale vihma, õlipritsmete, löga ja rohelise lima saab see väga hästi hakkama ka klaasipragudega. Sellega asi ei piirdu. Aurus olles silme ees virvendab, elektrit saades judiseb pilt koos sinise võrgustikuga, lennurobotite läheduses on näha staatika mõju visiiril ning pimeduses pole vaja enam kobada nähtavuse mustvalgeks tegeva seadme tõttu.

Tehisintellekt on peaaegu väga hea. Omad kuulavad käske, ei jää kuhugi tolknema, vahel isegi ruttavad teed näidates ees. Kui pole aega neile käsklusi jagada, saavad ka omal käel hakka. Strateegilistesse punktidesse aga ei

lähe, sinna saab vaid käskida. Kaaslaste langemisel tõttavad esimesel võimalusel ise appi ja vabal hetkel ammutavad ka *bactat*, terviseeliksiiri anumad. Vastased, eriti lendavad ja kekslevad olen did, ei taha kuidagi sihiku ees seista, muudkui aja neid lae all sihikuga taga. Aga see peaaegu löigu esimeses lauses on tingitud robotitest. Kui kiirelt nende taha lipata, kui neil eespool tegevust, siis saab neid päris edukalt käsivõitluses prõmmida. Kui neil aga silme ees tegevus puudub või hakata tagant tina selga kõmmutama, siis tulevad ja annavad tegelasele paraja keretäie peksta. Käsud tiimile on jagatud nelja klahvi alla ja nende kasutamine teeb elu(solemise) lihtsamaks.

Helitaust on väga hea. Muusika on võimas, helilooja Jesse Harlin on õnnestunud kasutatud Seattle'i meeskoori, et saada just paraja süngusega teema. Näitlejatööd on kvaliteetsed.

Pilti teeb Unreal Engine 2. Ja tolele loomulikult hästi. Vigasid ei kohanud, füüsikareeglid toimisid, *wookieed* laamendasid viisakalt, kiivrist rääkisid, aa, seda võiks siin mainida, et kui meil siin Maal rotid uppuvalt laevukeselt minema punuvad, siis kosmoses põgenevad mingid rohelise verega linnud võimalusel kosmoselaevalt.

Mitmikmängus on 10 kaarti kuni 16 inimesele. Valida on surmamatši, tiimidega surmamatši, lippuvalutamise ja

rünnaku (*assault*) vahel. Kuid kaartide ehitus pole midagi vaimustavat. See pole kehv, vaid see pole uuega üllatav. Esimene «Unreal Tournament» ei jää kindlasti alla, isegi interjäär on sarnane. Liikumiskiirus on suurem ning aja kokkuhoiu ja turvalisuse mõttes pole seintel enam terviseterminale, vaid maas lebavad *bacta* kanistrikesed. Kuna mäng on uus, on praegu ka Internetis katsetajaid, kuid kauaks...?

Kokkuvõtte pean ka tegema? Lihtsalt: päris hea oli. Üllatavalt kiiresti sai siiski otsa. Soovitan. [d] LEHO LAHTVEE

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Operatsioonisüsteem: Windows 98SE/ME/2000/XP

Protsessor: CPU: Pentium III või Athlon 1.0 GHz (soovitatavalt kiirem)

Mälu: 256 MB RAM

Videokaart: 64 MB 3D Vertex Shader ja Pixel Shader toetusega

Helikaart: 100% DirectX 9.0c ühilduv

Optiline seade: 8X CD-ROM

Kõvakettamahtu: 2,5 GB

Muu: DirectX 9.0c

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●●○○
PILT	●●●●●●●●○○
MUGAVUS	●●●●●●●●○○
MEELELAHUTUS	●●●●●●●●○○

Hävitada? See? Pole probleemi! 5X KAADER MÄNGUST

Kuhu sa nüüd lähed, pidu pole veel läbi!

Suur karvane wookiee? Läheks külla? Ok, läbi seinte, pauguga.

Terminaatorite «wannabed» vana-rauaks töötlemisel.

Huvitav, kas valgus tunneli otsas on alati hea märk?

Filmist kopeeritud lahingud

• Pole vist mängužanri, kus George Lucas oma eepost poleks kajastanud. Nii ei tohikski keegi üllatuda, et peale «Battlefieldi» seeria metsikut edu klopsiti kokku pakett ka «Tähesõdade» lahingutest. Ja tehtu pole kaugeltki mitte halb.

Mõte on sama mis «Battlefieldidel». Vallutada punkt ja hoida seda oma tiimi sünnitusmajana. Päevakorras on ka vastaseid nottida, kuni nende elud otsas.

Neljal sõdijapool (kloonid, droidid, impeeriumi ja mässajate esindajad) on igaühel pakkuda mängijale viis klassi tegelasi. Enda huvides on võimalik ära kasutada paukuvaid riistapuid maast taevani, nii liikuvaid kui statsionaarseid. Tegelasi ja tehnikavidinaid saab kontrollida esimese või kolmanda isiku vaatest. Kuigi üldiselt pean end FPS-i tüübiks, siis siin mängus leidsin TPS-i eeliseid parema sõidukikontrolli tõttu. See selleks, tore on masinatega sõida ikkagi. Nagu «Star Wars Republic Commandos», saab ka siin läheduses asuvatele meestele nelja käsku jagada, kuid need pole seotud positsioonidega, nagu nooremal vennal.

16 filmidest tuttavate paikadega kaarti on jagatud kümnele planeedile. Et tegu mitmikmänguks mõeldud teosega, siis ei saagi leppida kehvade lahinguväljadega. Kõik on korralikult balansseeritud: pole soositud võitluspoolt ega võitmatuid relvi. Ehituselt ja huvitavuselt on tegu ühtede paremate MP kaartidega. Veidi kurvastama paneb ainult nende väiksevõitu pindala.

Graafiline pool suutis üllatada. Tavaliselt on pildid ilusamad kui mäng tegelikult. Seekord aga vastupidi. Nägemiseks pakutav pole parim, kuid siiski üllatavalt hea. Mingid füüsikaseadused on mängus olemas ja kehtivad, kuid veidi puisemad kui planeedil Maa. Kuid mis siin viriseda, mootor saab hästi hakkama välikaartide ja seal maastajate renderdamisega. Pisiasi, kuid

Peasi on mitte surma saada, lähme pea taha peitu.

menüüsüsteem on stiilselt disainitud ja laadimisel asukohta näitamine kohalikus universumis uudne.

Kes siiski ei viitsi kuni 32 mängijaga võrgus mütata, saab valida ka üksi mängimise. Loodud on kampaniad, kuid need sisaldavad järjest MP kaarte. Vastasteks botid, arvuti juhitud tegelased. Tehisintellekt pole paha, vastaspoolele antakse valusalt hagu. Vaid mõnel korral oli näha kuhugi võitlusvälja üksikusse otsa sattunud sõdurit, kes paanikas ei osanud enam uut suunda valida.

Perspektiivikust on «Battlefrontil» piisavalt. «Star Warsi» + *online shooteri* fänne on piisavalt ja seetõttu võib BF-ile pikka eluiga ennustada. Paha ei tee ka *patchide* ehk parandustega aeg-ajalt lisanduvad kaardid.

Kui sul on palju aega, adrenaliinilnälgi, korralik Internetiühendus ja hea arvuti, võid tõsiselt mõelda «Star Wars Battlefronti» ostmise peale. Just ostmise, sest reegliski kujunenult ei taheta piratkoodeid mängureid kuhugi sisse

Pilt nagu rate.ee-st: «mina (ees), sõbrad ja sõiduk.» 2X KAADER MÄNGUST

lasta. Stoori lahingute kõrvale saad filmidest, kolmanda linastumiseni pole enam kaua aega jäänud. Olgu Jõud Teiega!

LEHO LAHTVEE

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: Pentium 3 või Athlon 1 GHz

Mälu: 256 MB

Videokaart: 64 MB 3D raudvaralise Transform and Lighting (T&L) võimalusega

Helikaart: 100% DirectX 9.0c ühilduv

Kõvakettamahtu: 3 GB vaba ruumi

Operatsioonisüsteem: Windows 98SE/ME/2000/XP

Optiline seade: 8 x CD-ROM

Sisend-väljund seadmed: Klaver, hiir, monitor

Muu: DirectX 9.0c

HINNANG:

HELI	●●●●●●●●●●
PILT	●●●●●●●●●●
MUGAVUS	●●●●●●●●●●
MEELELAHUTUS	●●●●●●●●●●

Mitte ainult vulkaanilised mäed ei süлга tuld. 3 X KAADER MÄNGUST

«... lisada parajas koguses püssiroh- tu, EEIII, nüüd sai palju....!!!»

Varitsus tankidele? Oo ei, peituse mängimine.

Vanamoodne sõda

• Sõda, tapmine, hävitamine, kiire kaotetkitamine. Kõik see oli «Call Of Dutys» ülihästi esitatud. Nüüd vaatame selle lisapaketti United Offensive.

Infinity Wardi seppadel käed tööd täis «Call Of Duty 2ga» ning UO tootjaks hoopis Gray Matter, kes õnnistas meid 2001 aastal «Return to Castle Wolfensteiniga». Ja nende oskused pole roostes.

Kohe alguses pärast laadimiskraanilt brüüfingu lugemist ja mängu jõudmist saab aru et CoD-i reklaamlause “keegi ei võitle sõjas üksi” peab ka seekord paika. Sinu kõrval on alati rühm kaasvõitlejaid, kes päästavad tegelase naha paljudes kibedates võitlusolukordades 13 missiooni käigus. Mäng, kus omad tõsiseltvõetavad on, mitte nagu... toome näiteks «Breedit», kus leitakse päästik küll üles, aga sihtimine pole küll supersõduritele kohane. Niisiis AI kohta pole midagi kurta. Võib-olla ka sellepärast, et lõputu madistamise ajal lihtsalt ei ole vead tähelepandavad.

Korra õnnestus allakirjutanul ka «scripting error» esile manada, mis viskas mängust põhimenüüse, kuid pean kohe lisama, et see oli ainus kord, kus esines UO jooksumisel probleeme.

Lahingud on mitmekesised ja taas põhinevad osaliselt ajalool. Saab Euroopat natsidest puhastada talvel ja suvel, maal, merel ja õhus, asulates ja vähem tsiviliseeritud kohtades, liikudes ja paigal olles jne. Pidevalt seotakse su tegelane, olgu sa ameeriklane, inglane või venelane, kuhugi relva taha ja kästakse kõik haakristi sümboolikat kandvad subjektid-objektid ohutuks teha. Seda saab teha veoauto kastis, mootorratta korvis, Willise platvormil, mootorpaadi tekil, lennuki relvapostidel ja nagu «Teleturus» öeldakse: see pole veel kõik – ka venelaste T-34 tankiga saab paugutades aega viita. See on ka ainuke liikur, mida ise kamandada saad. Ega ma midagi unustanud? Maapealsed õhutõrjekahurid ainult. Pole raske aimata, et ka nendega saab midagi huvitavat teha. Käsirelvi on koos uute esinejatega kuskil 35 ringis, piisavalt, et kõike augustada ja lõhkuda. Liikumisosad ise on toredad. Sõidukite juhid külastavad «bambuseid», lennukil vaja «vana head inglise tehnikat» putitada ja päästa... Missioonid samuti varieeruvad. Rünna- kujud, varitsemine, lennukite allutamine, põgenemine,

hiilimine, plahvatuste korraldamine (kui kellelegi ei too võidurõõmu muiet näole kui rong sillaga või kaldakahurid õhku lendavad, siis te olete liiga rahumeelne inimene UO jaoks) jpm.

Arusaadav, miks viimasel ajal kiputakse mängu võrdlema Hollywoodi toodanguga. Käsikirjad ja teostus muutub järjest filmilikumaks. Ka UO-s on intro ja iga kampaania lõpedes näidatavad kokkuvõtavad filmikesed otsast otsani sõjafilmi-likud. Ka helitaust ei jää filmimaailma tasemest maha. Michael Giacchino kirjutab heroilise muusika eest paneks talle medali kaela. II maailmasõjalikud meloodia stiilid panevad piisavalt valjult kõlades külmavärinad üle keha käima. Ja loomulikult kasutatakse ka siin süsteemi, et suurema märulli

ajal keeratakse seda adrenaliinipumpa kõvemaks ja kiiremaks. Aga see nipp töötab. Relvade efektid ja taustal kuuldav sõjahääl on tase. Hakkamegi jõudma aega, kus siiani kas või piiksu ära teinud helikaardid võssa vaja visata, sest heli peale hakkab järjest rohkem arvutiressursi kuluma. Leevendage oma protsessoriressurssi, lisades

kasti Creative Audigy helikaarti, vähemalt paar tuhat krooni korralikele 5.1 või parematele kõlaritele ja te saate palju palju võimsama elamuse. Inimesed, unustage narkootikumid ja alkohol, see on parem!

Kui nüüd pisar silma tikkus, et jälle arvuti alla raha vaja matta, siis siin veidi lohutust. Kui te juba «Doom3-e» pärast uut videokaarti ei ostanud, siis pole seda veel vaja teha ka. UO põhineb endiselt «Quake3» mootoril. Minu mäletamist mööda on see aastast 1999. Ärge nüüd ka lootke, et viie aasta vanused arvutid ka UO-d veavad. Kuigi tehakse imet ka Q3 mootoriga, on kamaluga uuemaid tehnoloogiaid ja efektiivõimalusi sinna pressitud. Plahvatused on lõppematud ja suured. Pinnast loobitakse õhku ja mullasadu oleks mängu lõppedes nagu normaalne loodusnähe. Plahvatusele liiga lähedale sattudes saab aga selgeks, et ajutine nägemise ja kuulmise häire ei viita emakese looduse poole. Uimaseks löömine on aga märkimisväärselt lahedam «Medal Of

Inimesed, unustage narkootikumid ja alkohol — see on palju parem!

Call of Duty: United Offensive

Honor: Pacific Assaultis».

UO pilt on korralik. Oleneb, mille ga võrrelda. Q3 mootori saavutuste järgi on muidugi kõrgklass, võrreldes praeguste lipulaevadega jääb tase siiski keskmise kanti. UO füüsika on imeväikse uuenduskuuri läbinud. Tankile pole enam üksikud puud takistuseks, langevad nagu vaenlased roomikute all, kuid seda millegipärast ainult üksikosas. Mitmikosas on aga maasturi hüpped kallastest alla väga ebarealistlikud.

Tegelaskuju enda juhtimine samas on lihtne ja mugav. Liikumisel probleeme või kinnijäämist ei ole. Kasutusel olevaid klahve on mõistlikult ja «tahan teha nii-sõrmed klaveril teevad nii-monitoril toimub nii» läheb kiirelt sünkrooni. ESRB reiting Teen (teismelistele) on siinkohal sihtgrupile kohane. Aga kuigi verd pole tilkagi, võib ehk küsitavaks muutuda, kas on vaja pooleldi lastel näha põlevast tankist sõdurit välja roomamas, kes kohe ka ilma kätt külge panemata hinge heidab? Või kuidas natsisõduri kiiver peast lendab, kui too kuuli snaper-relvast kõrvade vahele saab? Mulle sellised detailid meeldivad, mitmekesistab, kuid tänapäeva noorus? Arvatavasti siis peeti ajaloo suurmeeste tarkasid lauseid sõjast piisavalt harivateks, et mõni seik kahe silma vahele jätta. Mis laused? Need, mida näidatakse pärast missiooni lõppu mängijale, olgu see siis õnnelik või õnnetu.

Mitmikosa toob meieni 11 suurt uut kaarti. Osavalt on kombineeritud «koridorimadin», taevaalune sõda ja sõidukid. «Unreal Tournamenti» ja «Battlefieldi» seeriatega populaarsust võitnud liikuriteks on igalt rahvuselt üks maastur ja kamba peale kokku viis tanki. Kusjuures üksikosas ei saan nende kõikidega sõita. Loomulikult on ka paiksed relvad esindatud — kuulipildujatest suurtükkideni. Mängimiseks on üheksa erinevate eesmärkidega *mod*-i. Kuna te nagunii lähete UO-d ostma, siis ma neid üles ei loe, kuid lipuvarastamine, surmamatsid ja muud levinumad on esindatud. UO on populaarne. Internetis on tublilt servereid, kuhu trügida ja panna oma võimed proovile. Analoogselt päris sõjaväega antakse tublimatele sõduritele kõrgemaid auastmeid koos privileegidega.

Esimese «Call Of Duty» tegin omal ajal ühe hingetõmbega läbi. Vabandust, liialdan, tegelikult mäletan kolme õhuahmimist. Lisapakk ei ole havem, kuid kui kahtlete UO headuses, tirige internetist alla 225 mb demo ja otsustage ise.

[d] LEHO LAHTVEE

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: Pentium 3 või Athlon 800 MHz

Mälu: 128 MB

Videokaart: 32 MB 3D Transform & Lighying

Helikaart: 16 bit DirectX 9.0c ühilduv

Kõvakettamahtu: 1,7 GB vaba ruumi

Operatsioonisüsteem: Windows 98/ME/2000/XP

Optiline seade: 8 x CD-ROM

Sisend-väljundseadmed: klaver, hiir, monitor

Muu: Call Of Duty, DirectX 9.0c

Mitmikmänguks: 56 kbit modem / LAN kaart

[D] HINNANG:

HELI	●●●●●●●●●●
PILT	●●●●●●●●●●
MUGAVUS	●●●●●●●●●●
MEELELAHUTUS	●●●●●●●●●●

iPod shuffle

MP3 mängija ja mikropuik
512MB või 1GB Shuffle
mahutab kuni 240 lugu (1GB)
kaalub kõigest 22 grammi
ja töötab nii Mac kui PC-ga
Hind alates 1490.-
www.apple.com

Apple
Eesti aad, Tallinn
tel 01002400, info@apple.com
www.apple.com

Aasta mõttetuum?

● Mida teha arvutiga, kui üks käsi on kinni, näiteks aitab magusat pontšikut näost sisse ajada? Õige, mängida! «Beach Head-e», «Vietnam: Ho Chi Minh Traili», «Terrorist Takedowne» või siis käesolevat. Idee poolest väga kerge: haara hiir, sihi ja tulista. Tuleb lihtsalt vaenulike vägede lained pauguriistadega purustada. Mõttetegevus on minimeeritud, vaja ainult häid reaktsioone. Kuidas meelitada sellist mängu ostma? Mina vastaks, et siis peaks kõik kõik muud osad olema väga head: vapustav heli, imeteldav graafika ja kamaluga lisaväärtusi (uus auto kaasa anda poleks paha). Kuid kas mängida just seda mängu?

Veidi muusikat on. Ja tehnikaimede, masinate ja relvade, põrinaid ja täristusi. Vapustavast on aga palju puudu.

Pilt pole ka kiita. Keskkonnad ega sõjamasinad ei ole väga hästi joonistatud. Eriefektidest ei tasu rääkidagi. Neile plahvatustele selline nimetus anda oleks selle sõna häbivääristamine. Head muljet ei jäta ka võimalus oma lennumasinaga samaliigilistest läbi sõita. Räägitakse küll, et sõjatehnika on tsiviilteadusest mitu sammu alati ees, kuid kas II maailmasõjas oldi nii kaugel? OK, kui palju ilusamate väljendus-teni jõudnud tippudega mitte võrrelda, siis võib monitori vaadata küll. Hirmutavalt õudne ei ole.

Mis mitmikosa kohta te küsite? Ei ole siin midagi sellist. Punkt.

Mina silla kuningas, saksid tühjad kargajad...

Vaja veel poolakate käksi materdada. Julm bugi on küljes. Osad missioonid ei taha mõnikord ära lõppeda. Ülesanne hävitada kõik vaenulikud jõud täidetud, kuid ei miskit. Närvi ajav, sest nii igavaid tasemeid ei viitsi korrata.

Nüüd küsimus suurele ringile. Ma ise pole eriline asjatundja vanade lennukite alal. Kas pommitajal olnud kuulipildujad olid tõesti nii kehvalt reguleeritud, et oli võimalik enda all olevat «oksa saagida»? Siin teoreetiliselt saab. Praktiselt aga vahet pole, kas kõmmutad oma tiiba või mitte. Kaks võimalust. Kas ikkagi olidki lennukid valikuliselt läbibistatavast materjalist või laeti relv paugukatega.

Mingi põhjuse selle mängu eksisteerimisele peab siiski leidma. Pärast rasket nuputamist, mille võib ajaraiskamiseks nimetada, sain nägemuse. Kui arvutis pole ühtegi rallit, siis võivad alkot saanud omavahel aja peale mis-

Maale lähedale ei saa lennata - nähtamatu sein on ees.

sioone teha. Jälgida, kuidas iga õllega reaktsioonid muutuvad, on humoorikas. Kainetele küll ei soovita muidu, kui pole just nüüd koopast päikese kätte tulnud ja peale «Wolfenstein 3D» (mis tähistab 13 aasta sünnipäeva) ühtegi sõjamängu näinud. [d] LEHO LAHTVEE

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Tarkvara: Win98/2000/Me/XP + DirectX 9.0

Protsessor: 1,2 GHz või rohkem

Mälu: 256MB RAM või rohkem

VGA: ATI Radeon 8500 või GeForce3 või rohkem
CD-ROM, hiir, klaviatuur, helikaart

[d] HINNANG:

HELI	●●●○○○○○○○
PILT	●●●●○○○○○○○
MUGAVUS	●●●●●○○○○○
MEELELAHUTUS	●●●○○○○○○○

Ilueedi võitlus fritsudega

• Harukordne mäng. Pärast selle tok-simist ei suuda otsustada, kas meeldib või mitte. Mingi sära kahtlemata on olemas, vastukaaluks tuleb tunnistada, et tegu on puuduliku teostusega.

Mu pihus on Teise maailmasõja aega paigutatud kolmanda isiku vaatega luuramine-tulistamine. Hitmani seeriaga sarnaselt on valitav, kas jooksed püs-side paukudes või hiilid noaga natside valdustes. Aeglaselt, märkamatu liikudes ja haakristikandjaid elimineerides pole viimaseid kuigi palju, julge liikumise ja täristamise peale tuleb pideva alarmi tõttu hakkama saada hordide kaupa mundrimeestega.

«Airborne Troops» jätab viimistlemata tooriku mulje. Luuramine on palju ebamugavam kui «Splinter Cellides» või «Manhuntis». Varjudest ei saa aru, kas need

varjavad peategelast seersant John Welshi või mitte. Ka korraliku tulistamismänguga pole tegemist. Pole «Max Payne'ide» või «The Punisher» mängitavust. Kusjuures automaatrelvadega võetakse isegi sihik ära...

Graafika on vananenud. Kuid ei ole halba ilma heata. Et pilt pole tiptasemel, tähendab see, et ka "eelse" arvuti omanikud saavad kaasa elada Welshi toimetustele. Pealegi on mõni kuu tagasi välja lastud Torrente oli palju juhedam.

Muusikaline taust on ka olemas. Kõrva ei häiri, närvi ei aja, kuid põnevust ka ei kruti. Peab rõõmustama, et see üldse olemas on ja temaatikas püsib. Kehvasti on aga seotud tavataustast üleminek madistamisega kaasnevale kiiremale taustale. Peategelase monoloogi

ilmekus on keskpärane. Osal missioonidel on taustas kuulda sõda, mis on atmosfääri tekitamisel hea, kuid vähegi sõjamänge mänginul pole midagi eripärast avastada. Enim segavaim käkk on vast sammudega. Raske on nende järgi aru saada, kas need on tegelase omad (mis kohapeal keeramisel kõlavad) või mõne tulevase ohvri astumine.

Kummaline süsteem on missioonide jagamisega. Üks kaart on jaotatud erinevateks osadeks, mille vahel toimub laadimine. Neid saab külastada oma suva järgi, näiteks tagasi varustust otsima minna. Nende vahel salvestatakse seis ajutiselt, kuni mängust ei lahku. Kuid kui tigidatele saksameestele alla jääd ja salvestuskohta taastad, pole kõik päris nii nagu salvestades. Terviseparameeter on täis ja laskemoonaga relvaarsenal erinev.

On nagu ja ei ole ka. Mitmikmängu osa ei ole, üksikosa koosneb seitsmest missioonist ega võta läbimiseks kuigi kaua aega. Vähemalt ei jõua ära tüüdata.

[d] LEHO LAHTVEE

Vaene nats ei oska aimata, mis teda kohe ees ootab. KAADER MÄNGUST

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Operatsioonisüsteem:

Windows 98/ME/2000/XP

Protsessor: Pentium III 500 MHz

Mälu: 64 MB RAM

Videokaart: vähemalt TNT2

Optiline seade: 24X CD-ROM

Kõvakettamahtu: 2 GB

Muu: DirectX 9

[d] HINNANG:

HELI	●●●●○○○○○○
PILT	●●●●○○○○○○
MUGAVUS	●●●●○○○○○○
MEELELAHUTUS	●●●●○○○○○○

Reaktiivamfiib? Ainult Simpsonites.

«Paremal meie tamm, otse ees meie kuulsad tähed...»

Kui ma su kätte saan, siis..., siis...

3X KAADER MÄNGUST

Sama hea kui multikas

• Simpsonite multikaid teate? Parimad. Ja ega mängi seriaali tasemele alla jää.

Tegu GTA stiilis kolmanda isiku vaates juhtimise-ga. Stsenaristid on samad ja nii on säilinud mõnusa kiiksuga huumor. Seigeldakse tuttava perekonna liikmete ja poemüüja Apuga. Sisuliin on üles ehitatud kohustuslike ülesannete täitmisele. Kuid pea sama palju on valikuliste lisäülesannete täitmist, nagu vidinate otsimised ja ostmised, lisamissioonid ja rallid. Kui sõna "ostmine" sisse tuli, siis jah, rahal on päris tähtis roll, kuigi selle "teenimiseks" pole palju vaja vaeva näha. Maksta saab rõivaste, sõidukite, alustus-tasude ja trahvipiletite eest. Nime valikuga oldi vist raskustes, niisiis lisati Hit & Run (taba & põgene) süsteem, kus pärast pikka huligaanitsemist saadakse (üllatus!, nagu GTAs) võmmid sappa, kes oma sedelikesi 50 ühiku eest soovivad müüa.

GTAg võrdlemast ei pääse kuidagi, sest ülesehitus on väga sarnane. Liikumishvahenditeks on jalad või paljud ratassõidukid, on kohustuslikud ja vabatahtlikud missioonid, vahelduvad erinevad linnaosad, sinivormides võimuesindajad kimbutavad aegajalt, missiooni kestel ei saa salvestada (kuigi vabal hetkel saab, ilma et peaks koju minema). Mänguloojad on võtnud populaarse stiili ja veel kauem tipus olnud Simpsonite teema ja need kaks omavahel liitnud.

Tehisintellektile kiidusõnad. Autojuhijad ja jalakäijad ei soovi sugugi roolivate Simpsonitega kokku puutuda ja teevad tihti põikeid-hüppeid kõrvale. Oponendid on kihutamistel osavad. Nende tee on neile ette kirjutatud, kuid täpne trajektoor mitte, mis lisab ootamatust ja pinevust nende kättesaamisele. Veel hullem kui järele saamine on möödumine. Oma positsiooni kaitseks ei kahelda hetkegi rammimast.

Kui pahupooli puutuda, siis ainukesena meenub kaamera kohatine ebamugav liikumine jala patserdades. Liiku-

misklahvid mõjuvad kaamera asendist sõltuvalt nii, et kui pildiedastaja suund kitsas kohas muutub, peab ka liikumise plaani ümber mõtlema. Ettevaatust nõudvates kohtades muudab asi eriti raskeks. Konsooliversioonist ümber tehtud juhtimissüsteemis on hiir ja klaviatuur tweekimata jäänud. Rohkem pahan-dusi pole, kuid seegi mure kulutab närve ja aega rohkem kui peaks.

Graafika on multifilmilik, kuid 3D-ks tehtud. «Hit & Run» ei ole väga uus meelelahutaja, kuid paremat ja sobilikumat pilti ma soovida ei oskaks. 3D on ise juba piisavalt innovaatiline.

Loodusseadused aga on veidi painutatud. Gravitatsioon pole päris õige, kõik ettejääv ei lagune jm, kuid see vist peabki olema "köverpeeglist puudutatud", nagu kogu atmosfäär. Kompensatsiooniks niipalju, et autode Springfieldis käsitsemine on kõigile käepärane.

Muusika on pärit seriaalist. Või noh... enam-vähem, teemasid on veidi muditud, veidi lisatud. Tore vaheldus on Apu india sugemete-ga meloodiad. Olemuselt on lood lõbusad ja positiivsed. Hääled on õnneks seriaali näitlejatelt. Tegelased viskavad vaimukaid kilde, ja korduvalt, ja korduvalt. Kuid selle eest neid nuhtlema ei hakka. Taustaefektid ja häälitused kõlavad ka alatasa, nii et tühja linna muljet ei tule.

Radical Entertainmenti «The Simpsons: Hit & Run» on ülimalt lahe mäng. Visake oma GTA vägivaldsed osad mõneks ajaks nurka ja lõbutsege hoopis. Tegu on üle keskmise pika mänguga, mistõttu saate oma raha eest hulga meelelahutust. Matt Groening aga peaks saama oma saavutuste eest ausamba.

LEHO LAHTVEE

[NÕUDMISED ARVUTILE]

- Protsessor Pentium 3 700 MH
- Mälu 192 MB
- Videokaart 32 MB 3D
- Helikaart DirectX 8.1 ühilduv
- Kõvakettamahtu 2,2 GB vaba ruumi
- Operatsioonisüsteem Windows 98/ME/2000/XP
- Optiline seade 4 x CD-ROM
- Sisend-väljund seadmed Klaver, hiir

[d] HINNANG:

- HELI ●●●●●○○○
- PILT ●●●●●○○○
- MUGAVUS ●●●●○○○○
- MEELELAHUTUS ●●●●●○○○

«Igatsesite mind?»

● id Software korraldatav / sponsoreeritav «QuakeCon 2005» toimub 11.-14. augustini. Ja 10. aastapäeva tähistamiseks antakse osalejatele maitsena «Doom3» mootoril jooksvat «Quake IV» mitmikosa. Eelmise aasta näitamine jäi ära ja sel aastal lastakse lausa maitse suhu saada? Väga tore neist. «Quake'i» neljandal osal on ka üksikosa, jätkates sealt, kus teine lõppes. Näha saame «Doom3» mootori välismaastikega hakkamasaamist ja ka sõiduriistad ei puudu enam.

«Rullnukk olla on uhke ja hää...!»

● Kanada Electronic Artsi osakond nikerdab «Need for Speed Most Wantedi» kallal. Sel aastal tahetakse valmis jõuda. Sisu on kokku liidetud «NFS Hot Pursuitidest» ja «Undergroundidest», st oma tuunitava neljarattalise sõbraga saab sinivormlasi ninapidi vedada.

Conan kolib võrku

● Conani universum saab ka virtuaalse vaste. Järgmisel aastal peaks mänguriteni jõudma «Age of Conan: Hyborian Adventures». Üksikmänguosa läbimisel saab väljaarendatud tegelase kolida võrgurollikasse.

Uus elu pärast 7-aastast koomat

● Pole just tavaline, et ellu äratatakse seitse aastat tagasi pooleli jäetud projekt. Aga nii juhtus tulistamismänguga «Prey». E3-l näeb täpsemalt, kuidas pahasid tulnukaid tappa saab.

«Half-Life 2» saab lisad

● «Half-Life 2» saab lisapaki nimega «Half-Life 2: Aftermath». Väljumisaja ütlemisega ei hakatud oma suid vaevama. Samas meisterdavad nad «Half-Life 2-le» lisapeatüki «The Lost Coast», kus kavatsevad Source'i mootori piire kompida. Kuid seda väidetavalt väga reaalselt elamust saavad nautida ainult need, kellel on võimas arvuti. Väljatuleku aeg? Iga hetk nüüd.

«Eiiiii.....!!!»

● Ubisoft teatas, et «Tom Clancy's Ghost Recon 2» PC peale juunis ei jõuagi. Põhjuseks öeldi, et jõud suunati ümber kolmanda osa tegemisele, mis pidi veel parem olema ja poodidesse aasta lõpu poole jõudma.

DF 1 on nagu 5-es

● Novalogic vaatas, et Valve meeste idee Counter-Strike uue mootori peale panna oli edukas ja nii teevad ise sama. «Delta Force: Xtreme» on 1998. aasta klassiku uus versioon. Poodidesse peaks jõudma Digi esimese numbriga samal ajal, hinnaga 20 USA dollarit. Lubatud on sõidukitega kimamist ja lisakaarte.

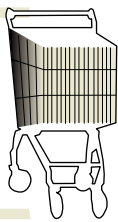
Simslaste röömupäev

● «The Sims 2 Nightlife», «The Sims 2» teine lisapakett on välja kuulutatud. Produktiivne duo EA Games ja Maxis lubavad poode rikastada sügiseks. «The Sims2» populaarsuse tõestuseks: praeguseks on seda müüdnud 4,5 miljonit.

120 valmivat mängu

Milleks uni, milleks söök? [digi] vaatab rõõmuga saabuvate mängude nimekirja.

	MAI	JUUNI-AUGUST	SEPTEMBER-DETSEMBER	2006
FPS	<p>PARIAH ● 3. MAI BOILING POINT: ROAD TO HELL ● 24. MAI TOM CLANCY'S RAINBOW SIX: LOCKDOWN ● KEVAD</p> 	<p>F.E.A.R. ● 7. JUUNI BATTLEFIELD 2 ● JUUNI STARSHIP TROOPERS ● JUULI OPERATION: MATRIARCHY ● 2. KVARTAL VIVISECTOR: BEAST INSIDE ● 2. KVARTAL COMMANDOS: STRIKE FORCE ● 2. KVARTAL BET ON SOLDIER ● 2. KVARTAL</p>	<p>VATAN ● SÜGIS CALL OF DUTY 2 ● SÜGIS SERIOUS SAM 2 ● SÜGIS TIMESHIFT ● SÜGIS THE REGIMENT ● OKTOOBER TOM CLANCY'S GHOST RECON 3 ● 4. KVARTAL THE STALIN SUBWAY ● 4. KVARTAL QUAKE IV ● 2005</p>	<p>BIOSHOCK ● 2006 OPERATION FLASHPOINT 2 ● 2006 ENEMY IN SIGHT ● TEATAMATA S.T.A.L.K.E.R.: SHADOW OF CHERNOBYL ● TEATAMATA HOLLOW ● TEATAMATA HALF-LIFE 2: AFTERMATH (LISAPAKETT) ● TEATAMATA</p>
MÄRUL		<p>◀ GRAND THEFT AUTO: SAN ANDREAS ● 7. JUUNI COLD WAR ● 15. JUUNI SNIPER ELITE: BERLIN 1945 ● JUUNI DEAD TO RIGHTS II: HELL TO PAY ● SUVI 25 TO LIFE ● SUVI</p>	<p>SCARFACE ● 13. SEPTEMBER ORIGIN OF THE SPECIES ● SEPTEMBER THE GODFATHER ● 3. OKTOOBER THE SUFFERING: TIES THAT BIND ● SÜGIS PREYGROUND ● 3. KVARTAL EL MATADOR ● 3. KVARTAL TOMB RAIDER 7: LEGEND ● 3. KVARTAL HITMAN: BLOOD MONEY ● 3. KVARTAL STUBBS THE ZOMBIE IN REBEL WITHOUT A PULSE ● 3. KVARTAL THE MATRIX: THE PATH OF NEO ● 15. NOVEMBER CONFLICT: GLOBAL TERROR ● 4. KVARTAL FREEDOM FIGHTERS 2 ● 4. KVARTAL TOTAL OVERDOSE ● 2005 BLOODRAYNE 2 ● 2005 DESPERADOS 2: COOPER'S REVENGE ● 2005</p>	<p>6GUN ● 2006 ▶ MAX PAYNE 3 ● TEATAMATA</p>
STRATEGIA	<p>COSSACKS II: NAPOLEONIC WARS ● 3. MAI CREATURE CONFLICT: THE CLAN WARS ● 6. MAI KNIGHTS OF HONOR ● 10. MAI SINGLES 2: TRIPLE TROUBLE ● MAI 7 SINS ● MAI WORMS 4: MAYHEM ● KEVAD</p>	<p>DRAGONSHARD ● 14. JUUNI THE MOVIES ● 15. JUUNI CODENAME: PANZERS, PHASE TWO ● JUUNI OFFICERS ● 2. KVARTAL EARTH 2160 ● 2. KVARTAL BLITZKRIEG II ● 2. KVARTAL</p>	<p>SEVEN KINGDOMS: CONQUEST ● SEPTEMBER THE SIMS 2 NIGHTLIFE (LISAPAKETT) ● SÜGIS SPELLFORCE II BLEND OF PERFECTION ● SÜGIS STAR WARS: EMPIRE AT WAR ● 15. NOVEMBER WARTIME COMMAND: BATTLE FOR EUROPE 1939-1945 ● 3. KVARTAL AGE OF EMPIRES III ● 4. KVARTAL WARHAMMER 40,000: DAWN OF WAR - WINTER ASSAULT ● 4. KVARTAL ANNO 3 ● 4. KVARTAL BLACK & WHITE 2 ● 2005 HEROES OF ANNIHILATED EMPIRES ● 2005 PARAWORLD ● 2005 CUBAN MISSILE CRISIS ● 2005</p>	<p>CIVILIZATION IV ● TEATAMATA</p>
KIHUTAMINE	<p>GTR ● 3. MAI 2005 JUICED ● MAI 2005 TRACKMANIA SUNRISE ● MAI 2005</p>	<p>MOTOGP: ULTIMATE RACING TECHNOLOGY 3 ● 7. JUUNI 2005 CRASHDAY ● 2. KVARTAL 2005</p>	<p>WORLD RACING 2 ● 3. KVARTAL 2005 TOCA RACE DRIVER 2006 ● 4. KVARTAL 2005 ▶ CARMAGEDDON 4 ● 4. KVARTAL 2005 NEED FOR SPEED MOST WANTED ● 2005</p>	
SEIKLUS	<p>ADVENT RISING ● MAI</p> 	<p>CALL OF CTHULHU - DARK CORNERS OF THE EARTH ● 1. JUUNI FAHRENHEIT ● 7. JUUNI ECHO: SECRETS OF THE LOST CAVERN ● JUUNI</p>	<p>DREAMFALL: THE LONGEST JOURNEY ● 1. SEPTEMBER MYST V: END OF AGES ● 3. KVARTAL PATHOLOGIC ● 3. KVARTAL THE CHRONICLES OF NARNIA: THE LION, THE WITCH AND THE WARDROBE ● 4. KVARTAL AGATHA CHRISTIE: AND THEN THERE WERE NONE ● 4. KVARTAL LAW & ORDER: CRIMINAL INTENT ● 2005</p>	<p>METRONOME ● TEATAMATA</p>
ROLLIMÄNGUD	<p>ASHERON'S CALL 2: LEGIONS ● 4. MAI ASHERON'S CALL: THRONE OF DESTINY (LISAPAKETT) ● 10. MAI STAR WARS GALAXIES: EPISODE III RAGE OF THE WOOKIEES ● 5. MAI RHEM 2 ● 16. MAI FACE OF MANKIND ● KEVAD</p>	<p>IRTH ONLINE ● 2. KVARTAL THE MATRIX ONLINE ● 2. KVARTAL GODS: LAND OF INFINITY ● 2. KVARTAL MIDDLE-EARTH ONLINE ● 15. JUUNI THE BARD'S TALE ● 21. JUUNI BEYOND BLITZKRIEG ● SUVI</p> 	<p>DUNGEON SIEGE II ● 1. AUGUST GODS AND HEROES: ROME RISING ● OKTOOBER THE ROOTS ● 3. KVARTAL X3: REUNION ● 3. KVARTAL DUNGEONS & DRAGONS ONLINE ● 15. NOVEMBER DARK AND LIGHT ● NOVEMBER IMPERATOR ● 4. KVARTAL FABLE: THE LOST CHAPTERS ● 4. KVARTAL AUTO ASSAULT ● 4. KVARTAL GOTHIC III ● 4. KVARTAL CITIZEN ZERO ● 4. KVARTAL THE CHRONICLES OF NY ● 2005 PHASE: EXODUS ● 2005</p>	<p>TABULA RASA ● 15. VEEBRIIAR 2006 THE ELDER SCROLLS IV: OBLIVION ● TEATAMATA VANGUARD: SAGA OF HEROES ● TEATAMATA</p>
MUU	<p>FLYING CLUB (LENDAMINE) ● 6. MAI 2005 MADAGASCAR (PLATVORM) ● 24. MAI 2005 ▶</p>		<p>HEROES OF THE PACIFIC (LENDAMINE) ● 2005 CHICKEN LITTLE (PLATVORM) ● 3. KVARTAL 2005</p>	

ostujuht

Arvuti

Veiko Tamm ütleb, et kuarvuti eest on mõistlik hind nii 4500 kui ka 15 000 krooni: kõik oleneb sellest, mida plaanid masinaga teha.

• Kui vajate arvutit vaid oma e-teenuste kasutamiseks, e-posti lugemiseks ning netis surfamiseks, siis ajab asja ära veel vanemgi masin kui poodides praegu müüakse. Arvutite hinnad algavad pea kolmest tuhandest kroonist ning lisades alla pooleteisetuhandese CRT-monitori, saamegi sobiva masina juba umbes 4500 krooni eest.

Aga kui masina taha soovivad saada ka nooremad võsukesed, siis neile on esmatähtis see, kas arvuti ka uusi mängu ja multimeediat veab ning nagu me teame, osutub pärast masina saabumist just pereisa selleks suurimaks mänguriks. Mänguhuvi tekkel peate vaatama, et graafikakaart oleks vähemalt nVidia FX5200 seeria või ATI Radeon 9550 seeria tasemel – alla selle ei toeta graafikakivi DirectX 9-t, mis on

uutele mängudele ja multimeediaprogrammidele vajalik. Selliste arvutite hinnad algavad umbes 6500 kroonist (ilma monitorita). Arvuti, mida tõesti koju soovitaks, kus muude tegevuste kõrval antakse ka võimalus mängida ning filme ja muusikat tasemel nautida, maksab ikkagi veel vähemalt 10 000 krooni (ilma monitorita). Mälu olgu sellisel arvutil vähemalt 512 MB, kõvaketast 80 GB. Lisades 17-tollise LCD-monitori (hind alates 3500 kroonist, mängimiseks olgu reageerimisaeg 16 ms või vähem), saamegi enam-vähem normaalse komplekti hinnaks umbes 15 000 krooni, kuid see pole kaugeltki lagi. Murphy seadus ütleb, et tippkomplekti hinnaks on igal ajastul 5000 USA dollarit, ja see on tõsi.

[d] VEIKO TAMM

Digi-kaamera

Siim Teller soovib enne ostmist proovida, kuidas üks või teine käes istub ning kui selged nupud ja menüüd tunduvad.

• Eesti parimates fotopoodides on praegu müügil üle 150 mudeli digikaameraid. Laias laastus võib kaamerad hinna järgi kolme gruppi jaotada.

Alla 4000 krooni maksvad. Tavaliselt varustatud 3-4x suumobjektiiviga ning 3-4-megapikselse sensoriga kompaktkaamerad. Siiski on siin ka erandeid, sekka satub mõni 10x suumiga või 5 megapikselse sensoriga kaamera. Siia hinnaklassi jäävad kaamerad pakuvad palju pildirežiime, kuid enamasti ei paku erilisi võimalusi käsitsi seadistamiseks ning on teravustamisel ja piltide salvestamisel nõudlikumale kasutajale veidi aeglased.

4000-10 000 krooni. Nõudlikumale pildistajale mõeldud kaamerad, millel pole haruldane ülipikk suumobjektiiv (kuni 12x) ega 7-8-megapikseline sensor, mis võimaldab julgelt trükkida kuni A3 suurusel fotosid. Lisaks käsitsi

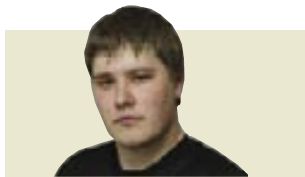
seadistamise võimalused, kvaliteetse videoklipi võimalus ja kõikvõimalikud lisafunktsioonid.

10 000 krooni ja kallimad. Siia kuuluvad kompaktkaamerate tippmodelid ning peegelkaamerad, millele saab fotoande arendes objektiivse juurde osta. Parim pildikvaliteet, mugavad kered ja nupud ning kiire teravustamine ja salvestamine on need märksõnad, mis seda kaameraterühma iseloomustavad.

Kui kaamerat ostad, lase endale poes näidata sinu hinnapiiri sobivaid erinevaid kaameraid. Proovi, kuidas üks või teine käes istub ning kui selged nupud ja menüüd tunduvad. Palu enda tehtud fotost näidiseväljatrükk ning pea meeles, et lisaks kaamerale tuleb osta ka mälukaart. Osta nii suur, kui rahakott lubab.

[d] SIIM TELLER

Mobiiltelefon

Henrik Roonemaa nendib, et mobiiltelefoni valides ei maksa edevust maha suruda.

• Nagu iga asja puhul, tasub ka mobiiltelefoni ostmisel läbi mõelda, milliseid funktsioone on vaja ja mida täpselt telefonilt oodatakse. Edevust loeb! Esmatähtis on see, et telefon meeldiks ja et menüüsüsteem oleks selge ja kiire. Pole midagi hullemat kui aeglane telefon ja kahjuks on mitmed tänapäevased telefonid küll vahvate värviliste ekraanidega, ent hirmus aeglased.

Samuti seisavad insenerid probleemi ees – kuidas teha kogu aeg väiksemaid telefone, kuid nii, et nupud oleksid normaalse suurusega. Tihtipeale see ei õnnestu, liiga väikeste ja ebamugavate nuppudega telefonist tuleb kindlasti eemale hoida.

Kui telefoni on vaja kasutada näiteks sülearvutiga Internetis käimiseks (GPRS), kalendri sünkroniseerimiseks või telefoniga tehtud fotode arvutisse saamiseks, tuleb jälgida, et sel oleks kas infrapunaport, Bluetooth või et seda saaks

kaabliga arvuti külge ühendada. Kui tuleb ette USAsse reisimist, peab telefon olema kolmesageduslik (ka 1900 MHz võrgu toetus).

Kaamera puhul peab arvestama, et kui telefon teeb alla VGA-resolutsiooni (640 x 480 pikselit) pilte, on need vaid telefoniekraanil vaatamiseks ja arvutis täiesti kasutud.

Mobiiltelefonide puhul on kolm üsna selgesti eristatavat hinnaklassi. Lihtsad telefonid maksavad paari tuhande krooni ringis ning on mõeldud lihtsalt helistamiseks ja sõnumite saatmiseks. Järgneb keskklass hinnaga 4000-7000 krooni, kus on lisatud juba suur hulk lisavõimalusi. Nendest kallimad on tavaliselt eksklusiivsed «moe-telefonid», kus hinna kujunemisel mängib rolli disain, mitte tehnoloogia, kuid siia hinnaklassi kuuluvad ka tipp tehnoloogiast punnil mudelid, nagu näiteks Nokia 7710.

[d] HENRIK ROONEMAA

digidoktor

ESITA OMA KÜSIMUS: DIGI@PRESSHOUSE.EE

Kasutan Windows XP-d ja aeg-ajalt juhtub, et arvuti lülitab end ise välja ja siis sisse tagasi. Millest võib selline ebameeldivus põhjustatud olla?

Teie arvutil on kas tark- või riistvaraline probleem. Kui arvuti ei käitu õigesti pärast mõne draiveri või programmi installeerimist, siis tõenäoliselt aitaks sobimatu asja maha võtmine. Seda saab teha Windowsi Safe Mode'ist, kuhu pääseb, kui Windowsi laadimise ajal F8 vajutada ning siis Safe Mode valida. Kui arvuti käivitub, saab Safe Mode'is kasutada Control Panelis Add/Remove Programs valikut. Kui süüdi aga riistvara, näiteks lisatud on mõni jubin, mille peale arvuti nõokima hakkas, siis tuleks see esmalt arvutist välja võtta. Kui pole lisatud, siis peaks asjatundjatel mälu, protsessorit, emaplaati, videokaarti ja kõvaketast kontrollida laskma.

Üritan arvutiga ühte filmi vaadata, aga pilt on miskipärast pea peale pööratud. Kas pean oma monitori tagurpidi pöörama?

Enimlevinud filmiformaadid tänapäeval DVD-des kasutatava MPEG2 kõrval on MPEG4 variatsioonid (DivX, Xvid jne). Nende vahe on pakkimissüsteemis. Et filmi näha, peab arvuti selle lahti pakkima ehk dekodeerima. Vaja on õiget kodekit (coder-decoder - kodeerija-dekodeerija), kui film on ekraanil tagurpidi, siis on see märk sellest, et ei kasutata õiget kodekit. Kodekite vorminguid ja versioone on tekkinud nii palju, et tegelikult valitseb sel alal suur segadus. Üpris tülikas on igat vajaliku

juppi käsitsi otsida ja peale panna, seetõttu soovitan kodekipakette (codec packs), mis sisaldavad mitmeid vajalikke kodekeid üheskoos. Näiteks võiks proovida Codec Pack All in 1, mida leiab veebiaadressilt

Arvuti lihtsalt ei tööta? On ette tulnud. Siis tuleb Mulder ja Scully kutsuda.

<http://free-codecs.com>. Nagu tarkvaraga ikka, tuleks seda mõne aja tagant uuendada.

Ostin arvuti ja nüüd on mul Windowsi töölaual arvutifirma pandud üsna kole taustapilt. Ma tahan selle asemele panna hoopis ühe laheda foto oma eelmiselt sünnipäevalt. Kuidas see käib?

Võimalusi on mitu. Lihtsaim: töölaual parem hiireklõps, loendist valida Properties. Tekkinud aknas Desktop. Seal võib juba pakutav valik ees olla, kuid Browse nupust saate oma arvutist sobivama otsida. Samas lasevad brauserid ja mõned pildivaatamise programmid teile meeldivaid pilte taustaks sobitada - Internet Exploreri

Pidevalt käib vaidlus, kas Intel protsessorid on paremad kui AMD omad ja kas ATI videokaardid on pare-

mad kui nVidia videokaardid. Õelge teie, kuidas siis on?

Ei üht ega teist! Need kaks paari gigante võitlevad juba aastaid ning vaheldumisi on ühe ja teise laboritest rõõmsaid hüüatusi kosta. Puhtalt maitse asi, eelarvamuste küsimus. Igaühel oma hüved ja pahed, aga suuri, olulisi ja põhimõttelisi vahesid ei ole.

Ma tean, et mul on kataloogis teatud fail, kuid ma ei näe seda. Miks?

Kõige tõenäolisemalt olete te

Teletupsu-maailmas kõri- ni? Pane oma lemmik uus taustapilt ja elu on ilusam.

Kuidas puhastada monitori?

● **Pidevalt kuulen arvuti «riistvara hooldusest». Mis see on, kas seda peab tegema ja kui tihti?**

● Riistvara hooldus on põhimõtteliselt tolmust puhastamine. Ja seda peaks kindlasti paar korda aastas tegema. Mida tolmuem koht, seda tihedamini. Tolm on enamiku riistvaraprobleemide põhjustaja ja arvuti ventilaatorite surm. Kõigepealt plärisema hakkav ventilaator lõpetab lõpuks pöörlemise üldse ja jahutatav võib ülekuumenemisest parandamatuid kahjustusi saada.

Tänapäevases arvutis on aga mitu olulist ventilaatorit, näiteks toiteploki, protsessoril, graafikakaardil, tihti peale ka korpuse küljes, et arvutis tekkivat kuumust kiiresti välja saada. Muide, arvutit paigutades vaadake hoolega, et te mõnda ventilaatoriava seina või lauaserva vastu ei pane, sest siis õhk ei liigu ja tulemuseks võib olla mõne päris kalli jubina kärssamine.

Ja tähelepanu – mitte mingil juhul ei tohi arvutit seest puhastada tolmuimejaga, sest see tekitab palju staatilist elektrit ja staatiline elekter on elektroonika surm. Arvutipoeist võib leida näiteks pisikesi suruõhuhallid, mis just arvuti tolmu puhastamiseks mõeldud.

Arvuti kella eest vastutab BIOS-i patarei, mis vajab aeg-ajalt vahetamist.

selle faili lihtsalt kuhugi mujale salvestanud või eriti kehvad juhul programmist seda üldse salvestamata väljunud.

Kui fail pole aga teie enda loodud, siis on võimalik, et tegu on «peidetud failiga» ehk failiga, mida Windows lihtsalt ei näita. Ettevaatust, peidetud failid on tavaliselt peidetuks kuulutatud sellepärast, et need on süsteemile olulised ning nende näppimine ei pruugi hästi lõppeda. Kui te aga endas kindel olete, siis valige Windows Exploreri menüüribal Tools, Folder Options ja avanenud aknast View. Otsige koht «Show hidden files and folders», tehke sinna ette linnuke ja vajutage «OK». Harvemini esinev juh

on, et aken pole end värskendanud. F5-nupp võib aidata, kui tegu on äsja tekkinud failiga.

Pannes tooriku kirjutajasse, hakkab plaadiseade sees regulaarselt kolksuma. Vahel mõned korrad, teinekord jääbki. Miks? Kindlasti ei ole see hea. Mis selle vastu aitab?

Selline kolksuv heli tähendab, et toorik ja kirjutaja ei ole väga hästi kokku sobivad. Tooriku «algus» jääb kirjutaja laserile kättesaamatuks ja pea jookseb piiraja lõppu. Kui plaat loetakse mitme katse peale välja, siis kolksumine lõpeb. Soovitaks toorikute vahetamist, üle minna teisele (nimekamale) tootjale, mis üldjuhul tähendab küll kallimaid toorikuid, ent kindlamat tulemust.

Iga kord, kui ma arvuti tööle panen, on Windowsis kell ilusti, kuid järgmisel korral on jälle vale. See muutub juba tüütavaks ja ma olen mitu korda olulistesse kohtadesse hiljaks jäänud! Aidake!

Emaplaadil on patarei nagu

kelladelgi, kuigi suurem. See hoiab peale kella ka muid BIOSi seadeid meeles. Kui aeg ei seisa arvutil meeles, on patarei ilmselt oma elujõu kaotanud ja see tuleks välja vahetada. Arvutipoodidest saab selle paarikümne krooniga kätte, aga kindlam oleks, kui nad selle ise ka ära ka vahetaksid. Miks ikka ilmaasjata kruvikeerajaga oma arvuti kallale ronida.

Sain veidi raha ja uuendasin oma arvutit. Ostsin uue emaplaadi, protsessori, mälu ja videokaardi. Kuid ma ei saa mängida. Mängu käivitades teeb arvuti ise restardi. Draiverid on pandud õiged, Windows on mitu korda uuesti installitud. Miski ei aita. Kas olen oma raha sama hästi kui maha visanud?

Rahu, ainult rahu. Uued ja võimsamad riistvarajupid tahavad rohkem elektrienergiat. Esimesena pakuks, et vana toiteplokk jääb uuele arvutile nõrgaks. Kui olete kindel, et selle võimsusest siiski piisab, siis tõenäoliselt on mõni hangitud seade defektiga või

Tolm ei ole arvuti sõber! Löö oma masinas kord majja.

ei sobi omavahel kokku. Kokkusobivuse probleemidest on tihti juttu toote koduleheküljel. Kui ostsite need seadmed kõik ühest kohast, küsige ka sealt nõu, võib-olla on neil sarnaseid juhtumeid juba olnud.

Mu arvuti ei tööta üldse, nõõgib kogu aeg. Jamab ja miski ei aita. Kuidas probleemi lahendada?

Miski ei aita? Kindel? Selliseid asju tuleb üliharva ette, kuid siiski tuleb. Kui te paranormaalsesse nähtustesse ei usu (mina küll ei usu), siis tooge põhjusteks elektromagnet- ja muud väljad. On kohti ja inimesi, kus ja kellega arvuti tõesti ei tööta. Vahetage arvuti asukoha ja kasutajat. Samas on kogemustes selline juhust, kus uus arvuti lihtsalt ei töötanud, kõik jupid teistesse arvutitesse ära jaotatult aga töötasid. X-files...

[PLAAT]

Asian Dub Foundation Tank (Labels)

• Briti aasia-kogukonna olulisim muusikarühm, Londoni *bhangra*-punk-kollektiiv ADF teeb oma viiendal albumil seda, mida vanad fännid neilt ootavad. See on rajumates lugudes

kaheajaga pörutav erinevate tantsuliste biitide kombo, idamaistes ja aeglasemates tabla-dhol-rütmi palades eksootiline indo-dub, sel albumil esmakordselt kohati ka päris jamaica õitse.

Muusikastiilide eklektiline, aga kompaktnes sulam muudab ADF-saundi äratuntavaks ja nende hoogne, süüdimatu segamine tulemuse kohati päris psühheedeelseks. Nagu öeldud, põhialus, on ju india ja bengali *bhangra*-biit, millele keevitatakse külge inglise ja ameerika moodsaid tantsumuusika šnitte (*breakbeat*, *drum'n'bass*, *hiphop*, *uk garage*) ning kitarri ja bassiga selget kinžallipunkki. 12 aastat peaaegu muutumatus koosseisus sõitnud ralliekipaaz püsib suuremalt krääššideta rajal, mc'd räpivad aga endiselt ühiskonnakriitiliselt, aga mitte tüütult.

[d] VALNER VALME

[PLAAT]

Bloc Party Silent Alarm (Wichita)

• Paljud maailma muusikakriitikud, tühja sellest, paljud mu sõbrad, ei pruugi kuulata, aga ka ma ise näiteks, jätke meelde:), peavad seda plaati juba ette 2005. aasta albumiks.

Tantsu-*indie* on hetkel leigelt öeldes tuline teema. Bloc Party ei ole selle liini defineerija, aga redefinieerija. Ükski teine bänd ei ole sellist alkeemiat suutnud kokku keevitada. Tundub, et Bloc Party on nelja loodusliku talendi juhulikult kummesse tabanud sümbiooseli. Trummid (Matt Tong) on nagu ohjast vabaks lastud, hulluvad üliplastiliselt vahelduvalt löögistiililt *indie*-diskost *free-jazzi* ja *oi-pungini*. Kitarrist Russell Lissack ja teist kitra raiuv laulja Kele Okereke peavad purjus, aga meisterlikke duelle. Okereke huilgav vokaal piitsutab kogu kompositsiooni lakkamatult takka ja ka bass kisub riidu, jõudes taguda kõiki teisi instrumente korruga jalaga tagumikku. Tulemus on sõbralik ja elastne, aga sõgedalt perutatv kitarritantsumuusika. Sa pead!

[d] VALNER VALME

[FILM]

After The Sunset

• Alati sarmikas Pierce Brosnan, alati ilus Salma Hayek ja pea kogu aeg kõitev sisu kavalate süžeeppöretega. Kui pätsamisfilmide austajad on toibunud «Ocean's Twelve'i» pettumusest, on aeg uuesti nautlema hakata. Et Brosnan näpata oskab, peaks selge olema «The Thomas Crown Affair'ist». Kuid maalide pealt on üle kolitud kalliskivide peale, tõsiselt kallitele. Seadusesilma mängib Woody Harrelson, kelle rahaahnus on tuttav «Money Train'ist». Palju nalja, tiba romantikat, head osatäitmised, ilus romantiline troopikasaar... Mida veel vaja.

[d] LEHO LAHTVEE

[PLAAT]

Brides in Bloom No Excuses

• Brides in Bloomi märtsis ilmunud debüüt-EP «No Excuses» sisaldab nelja mõnusat raskemat sorti rokila ning kolme tantsuremixi. Nimilugu «No Excuses» meenutab mulle millegagi

The Cure'i kaheksakümnendate helgemaid tükke ja on niivõrd mõnusalt välja kukkunud, et kohe ei usukski, et Eestis tehtud.

Plaadi kõige nõrgem külg on produtsenditöö: lood võiksid olla huvitavamalt üles ehitatud.

Kohati jäävad venima või on liiga lihtsad. Olgugi, et plaat on noorte meeste esimese üllitise kohta isegi väga hea, võiks parema produtseerimise korral kindlasti olla palju rohkem.

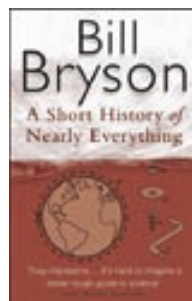
[d] AINO SEPP

[RAAMAT]

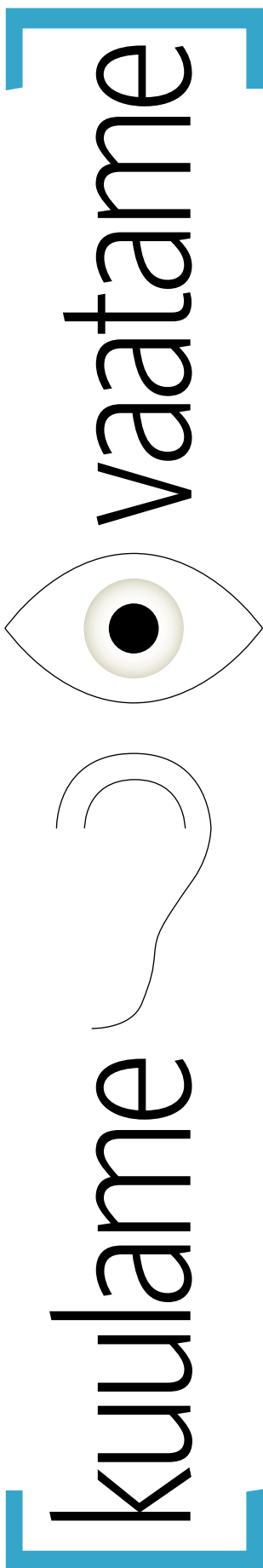
Bill Bryson A Short History of Nearly Everything

• Kust me teame, kui palju kaalub Maa? Kui suur ta on? Kuidas ma teame, mis asi on kosmos? Mis on raku sees? Kuidas tekisid sellised teadused nagu keemia, füüsika, bioloogia?

«A Short History...» on lihtsalt vaimustav, infot pungil täis teos, kus reaalteaduste ajalugu jutustatakse värvikate persoonide, halenaljakate kokkusattumuste ja sulaselge inimrumaluse kaudu. Mida ikka arvata rootsi keemikust, kellel õnnetuseks oli komme kõiki aineid ka maitsta ja seetõttu ta üsna noorelt hukkus. Teadus pole kunagi nii lõbus olnud.

[d] HENRIK ROONEMAA

MEIL ON KOLA ÜLE!

Et neid asju endale saada, kirjuta:
digi@presshouse.ee

[digi] toimetuse nurgas ootavad kurvalt omanikke mitmed vidinad. Halb on see, et me ei tea, kes need omanikud on. Hea on see, et omanikuks võid osutuda just sina!

Linksys Network Storage Link USB 2.0 kõvaketastele

• Ühenda seade võrku, pane külge kuni kaks USB 2.0 kõvaketast (või torka lihtsalt USB *flash*-määlud pesadesse) ja su failid on kättesaadavad kogu võrgu ulatuses. Kui vaja, saab läbi Linksysi seadme ketastele ka üle Interneti ligi. Jaga oma failid kõigile välja või tee sõpradele ligipääsuks kontod, mida iganes.

Linksysi võtmiseks palume sul lihtsalt lasta end aidata. Jah! Me ei taha selle seadme vastu muud, kui lihtsalt su tehnikamuredest kuulda. Kuu parim kiri Digidoktori rubriigis saab auhinnatud just Linksys Network Storage Linkiga!

Logitech Media Keyboard

• Kirjuta meile kiri ja see vinge klaviatuur, millelt saad juhtida muusikaprogramme ning veebis surfamist, võib olla sinu. Me tahame teada, mida sa ajakirjast arvad, mida võiks olla rohkem, mida vähem, mis sulle meeldis, mis mitte.

Logitech Cordless Precision Controller Xboxi jaoks ja Logitech Rally Vibration Feedback Wheel PlayStation 2 jaoks

• Me anname küll oma parima, et päevad läbi mängida ja mitte üldse tööd teha, aga kurjad ülemused sunnivad tööle. Seepärast ei jää meil muud üle, kui paluda su abi – saada meile uute mängude arvustusi. Ja saada kohe palju. Kui me arvustuse avaldame, saad honorari. Kaks paremat arvustust saavad auhinnaks juhtmeta mängupuldi Xboxile ning rallirooli PS2-le. Me ei tee nalja. Me oleme tõesti nõnda lahked!

Pöidlaküüdi teejuht lõpuks suurel linal

● «Hitchhiker's Guide To The Galaxy» on lõpuks maailma kinodes esilinastunud! Film, mida arvutiinimesed on oodanud vähemalt sama pikisilmi kui «Sõrmuste Isanda» triloogiat ja nüüd on see siis tehtud. Ent värin on hinges, kas on ikka hea? See, mida Peter Jackson Frodo ja sõprade seiklustega tegi, oli lihtsalt fantastiline. «Pöidlaküüdi»-filmi kohta on aga juba kostunud virinat ja nurinat, BBC näiteks ütleb, et kõik on tore, kuid filmitegijad unustasid ühe asja ära – Douglas Adamsi kultusraamatud olid naljakad. Me vaatame uut filmi esimesel võimalusel (ja see võimalus meil kindlasti tekib), aga seni tuleb tunnistada, et pildimaterjal tundub küll raamatute vääriline olevat.

3 X TOUCHSTONE PICTURES

R: Viru Õlu

R: Olympus